

MUSEUM.

Ročník dvanáctý.

Léta Páně 1878.

Pořadatel: A. Adamec.

Obsah. Básně.

<u>Fr. Borovský z r. II. v Olomouci.</u>	Str.	<u>Fr. Drašar z r. III.</u>	Str.
<i>Moje bratřím jichním.</i>	69	<i>Předim.</i>	13
<u>Václav Čestmír z r. II.</u>		<u>Jan Konečný z r. II.</u>	
<i>Ku 25. říjnu 1877.</i>	1	<i>Vlasti.</i>	14
<i>Govornost a nesmavná práce náš uchvátí.</i>	2	<i>Ku 8. prosinci 1877.</i>	17
<i>Památce F. J. Bambuly.</i>	6	<i>Každě hrobně bratřičkovým.</i>	31
<i>Halous</i>	9	<i>Věterku.</i>	36
<i>Vítězným bratřím slovanským!</i>	25	<i>Taro.</i>	68
<i>Z mého denníku.</i>	33, 77	<i>Uryvek z velkého memoaru.</i>	92
<i>Pius IX. P. O. M.</i>	41	<i>Na mou zahradu.</i>	111
<i>Ideál</i>	44	<u>Fr. Procházka z r. II. v Olomouci.</u>	
<i>Klasy bohoslovci vop. M. Procházka.</i>	49	<i>Uspávně Veruláthka.</i>	29
<i>Myslenky.</i>	53	<u>Vojtěch Přizický z r. III. v Olomouci.</u>	
<i>Lev XIII.</i>	57	<i>Báseň vop. M. Procházka.</i>	65
<i>Bublina.</i>	64	<u>Fr. Spitzhněvský z r. I. v Olomouci.</u>	
<i>Maji!</i>	73	<i>Můj zpěv.</i>	60
<i>Věra naše kotva.</i>	77	<i>Ritornelly.</i>	83, 101
<i>Pravdě říkaje.</i>	81	<i>Turci kochana ubili.</i>	96
<i>Bibli'!</i>	84	<u>Eman. Svitarský z r. II.</u>	
<i>Lábuli píseň.</i>	97, 105	<i>Píseň o smrti matky Tugovicův.</i>	45.
<i>Doslov.</i>	109	<u>Bratopluk Vojmír.</u>	
<u>Fr. Doupovec z r. IV.</u>		<i>Na Velehrad.</i>	89.
<i>Hledej dobro, hledej krásu.</i>	21		
<u>Ant. Adamec z r. IV.</u>		<u>Pojednání.</u>	
<i>Bratři bratři!</i>	3	<u>Fr. Doupovec z r. IV.</u>	
<i>Památce F. J. Bambuly</i>	7	<i>Yndřodovci mají svůj advent.</i>	22
<i>Pius II. v poměru k vědám zvláště</i>		<u>Fr. Drašar z r. III.</u>	
<i>bohoslovným</i>	58, 66, 84, 94, 98, 109	<i>Pout Velehradská. 7, 16, 26, 38, 43, 54, 62, 69, 74, 89.</i>	
<i>Na rochoďnou.</i>	112.	<i>Příspěvek k dějinám brn. alumnátu.</i>	18, 31, 36, 46, 50, 87, 103, 107

Fr. Kolisek z r. III.

Čím to jest, že za doby nynější počet
čekanců boh. napořád se menší? 24, 21

Fr. Kovář z r. I.

Z doby záře ranní.

St.

Rob. Neuschl z r. III.

St.

Žda věčné trvání křesť. nek. odporu,
je rozumu, aneb některé z vlastností Božích. 30, 34.

Fr. Růcháčka z r. IV. v Olomouci.

101, 106

Na čem se zakládá pověra lidu? 42, 51.

Maxm. Weinberger z r. III.

Tomáš ze Stitného a jeho doba 78, 82.

MUSEUM.

*„Církev a vlast-ty v mojich mňitují sestersky se nádrech,
Každá půl, každá má moje srdce celé.“*

Sušíl.

C. I.

1877/78

12. XII.

Ku 25. říjnu 1877.

S mernou svatou obětí Krista, ponejprve
Uasným vděkem hledem před čtvrtým stoletím
Čláb života, kalich věčné spásy kve
Hlbočtěji sluha věrný věku podletím!
Roků pětkráte pět vplulo v časů moře,
O jarem leto, s letem jaro rychle mijelo!
S jhle sluha věrný láskou k Panu hoře,
Jhde sluha věrný láskou k Panu hoře,
Hvangeliem jak Kristus k tomu velel,
Evalky sel vonné cnosti v naše nitro
Matěm blahým za vůdce nám dár!
Aška věčná dej mu věčné blahy jitra!

Trvornost a neunavnná práce nás uchrání!

Motto: Stehorounnost poválečná

Společná ducha po trávě:

Práce tichá a společná

Žádá vlastní oslavu. (Slavkovský)

Pramínku hořkého stříbrná křovina

Pěnivá, pěnivá, jasná a chladivá,

Uškali žlabinou a luční travinou

Bublají vinouse ve šerou dál!

Modrá, praménku, se tu svou voděnkou

Travnatá písčina, stávnatá bylina,

Zelení živní, znavení, si pijí!

Vyschla neuplyje ve moře dál!

„Nevyschne voda má, chová-li travinám,

Zeleny hojím-li, byliny pojím-li

Přes strachu já běžím, můj brachu, k náležitým

Pomoří siného, do moře vln.

Bratři mých tisíce, se mnou se pojí

Na bláto za lesem, v potisku se plesem

Přes vlny ve lase, pospolné ve pásce

Splyneme v potůček stříbrných vln.

V potůček bratři mým malíčko přídělím

Vodíčky pěnivé, jasné a chladivé!

Ze perel pokladu lucinám v omladu,

Zeleni ke chladu hojně já dám!

Z bratři mých v okolí v potůček v údolí,

Ukdy jen druhu duh přinese v bratři kruh

Se dvacet slůvek, k počet hvězdíček

Nevětší, jimž křeh nebeský chrám.

Svornost' mne bratřská záhuby uchrání! —
 Půlček v bublání potyskem uškání
 Proudem už neslabý, v pohorském úžabí
 Sedruky potoky ve řeky proud!
 Dle slunce paprsky, aniž štal útišky
 Řeky krotk zastaví, její tok zaplaví
 Štalinu vysokou, rovinu širokou,
 Až v moři dokoná přestav novou pout'!

Pramének nerraven, pozvolna nov' dnem
 Přes lesní plyne lem, v pomorí dálnou zem
 Blabinou skalnatou, písčinou travnatou!
 Svornost' bratř' svých doplňuje tam!
 Příklad hle praménku budí vždy v pomněnku
 I nám všem, druhové, již rodem údové
 Jedné jsme rodiny, předratie' otčiny:
 Pracujme vždy svorně ve lásce ve společné!
 Nesvod' nás v nesvornost' závisť klam!"

Draví bratři!

Prostě tomu již přes 16. roků, co Concordia trvala, pak ještě po 2 leta, než tu na počátku vesny (r. 1861) sestoupilo bohužel s odchodem svých zakladatelů z ní se několik bohoslovců, a to zprvu jen stavu zanikla r. 1864, a zdá se pak jako z prvního ročníku, v přátelský kruh, a by na to i cvičení literární vůbec v alumná- by vydávali mezi sebou cvičné listy ja, té našem vešlo v klidný spánek. Ale záhy kdyžto střed své literární snahy; připa, uznamenali bohoslovci brněnští opět nov, dně nazvali je „Pávo.“ Říky jejich pevně vř, nost cvičného listu literárního, tak že li, nexa niklo mladistvé, „Pávo“ s následujícím již na počátku škol. r. 1866 založili no- vedrem letním, nýbrž kvešlo plným životem vý časopis alumnátský, pode jménem dále, až po celoročním trvání vzalo na sebe „Museum“, a toho bude vycházeti v ne- toliko nové roucho, nové jméno, „Concordia.“ přetáhíte řadě nyní již ročníku XII.

Muze jaky jest účel Musea? Zajisté neji-
 ný, než jaký byl účel všech předchozích ro-
 níků časopisu alumnatského vůbec. Mu-
 seum má býti středem duševní vzájemno-
 sti alumnů, má uváděti milý, ládný a
 spolu užitečný ruch v domácí život náš,
 má býti ohništěm, v němž se soustřeďují,
 zamerňují a osvěžují idey naše, ztráta má
 býti cvičnými listy, v nichž bychom sily
 své zkoušeli a kužili, mluvou svou třebili
 a v působení literárním se zdokonaľovali.
 Nemáme-li každému dáno, aby byl básníkem,
 neb učeným, spisovatelem, avšak každý
 z nás přijde jednou v okolnosti, v nichž by
 zajisté mohl, ba měl literárně působiti.
 Zvláště pak pro kněze československého
 jest věc ta veledilexiť. Přemýšlívání naše
 pozbyvá pořád více dívejší své panenské ne-
 porušenosti. Nemravné a nevědecké,
 dle ciziny pádlové spisy zaplavují šir-
 roce pole jeho a otravují nemalou část lid
 náš. Proč bychom někdy jak zdatní u-
 čitelé a duchovní vůdciové lidu našeho s
 klýžným zovrem působiti mohli na vni-
 ci Páně a národa roli dědičné, bude nám
 vedle hlavního odboru našeho - theologie -
 podle našich sil, chápati se i jiných oborů
 prát ducha lidského, bude nám přičiní-
 ti se, abychom opět dostali do rukou naší
 literaturu, aneb aspoň dosáhli dosta-
 tečného vlivu na ni, jejíž, jak se zdá, naše

kněžstvo v lástě mladší čím dále tím
 více pozbyvá. Nechci říci, aby každý
 ve všech oborech se vzdělavat, - to
 jest při nynějším rozsahu vědy ne-
 možno, - ale v čem každý z nás má zá-
 libu a k čemu snad i zvláštní vlohy
 jeví, v tom vedle odborných svých stu-
 dií bohoslovných obzvláštně pilně
 pracujme a hříbny své neostavuj-
 me ladem. Spolu pak hledme i k to-
 mu, abychom nabyté vědomosti
 nejen pro sebe měli, nýbrž i jiným
 sděľovali, a to ne snad ledaby-
 lo, ale v přesné mateřtině, v ře-
 či správné, jasné a vytrřbené, a
 také v pěkné formě, at již se to
 děje slovem či písmem. Neboť na-
 jisto postaveno jest, že pěkná for-
 ma při pravdě hlásané velmi
 mnoho přispívá jako k pouče-
 ní tak i k přesvědčení.

A právě ve snaze té má nám
 býti střediskem a oporou cvičný
 list náš Museum. Proto jako dříve,
 tak i v tomto roku nebude z listu
 toho vyloučena žádná vhodná prá-
 ce z kteréhokoliv oboru, leč by se s na-
 ším povoláním neb slušností ne-
 srovnávala. Budou vítána nejen
 pojednání z veškerého oboru bohoslo-
 ví, nýbrž i články historické a filo-

sofické životopisy a zajímavá pojednání z kteréhokoliv jiného oboru vědy, pak vhodně básně a menší články zábavné z kteréhokoliv druhu beletristiky a konečně i dobré překlady a původní krátké vtipy a rozmanitosti.

Důle nevymlouvej se nikdo z nás, že neví o čem psát, neb že psát neumí; vždyť se neřádají práce klassické, nybrž jest to spíše slohové a literární cvičení. Mnou sice, ba většina z nás požívali jsme již toho štěstí, že jsme se vzdělávali ve školách středních na základech jazyka mateřského, a nemusíme nyní teprve od základu vlastní své řeči se učit. Ale zdaž není i nám zapotřebí cviku dalšího. A nebyla by to velká hanba pro nás, kdybychom právě my, byvše odchováni v lásce k vlasti a jazyku svému, a obravše sobě za úkol působiti na spásu časné i věčné budou našeho, nyní dále v jazyku vlastním se nevzdělávali, nybrž daleko ostavše za svými předschůdci i Museem, v hodnou k tomu příležitost, snad nechali padnouti! Vždyť i kdo dokonale jest, nemá stanouti, nybrž

le usilovati o větší ještě dokonalost. A my jsme všichni zajisté ještě nedokonalí a jen cvikem možno nám dosáti potřebné zbláhlosti. Všem nám zapotřebí jest mnohé ještě rady a opravy; a té dostane se nám tu v míře hojné ze strany zajisté znalce věhlasného. Neboť důst. pan professor Matěj Pocháňka i letos laskavě se uvolil v opolně posuzovati a opravovati práce naše. Chtěná pak laskavost ta může veleužitečného budiš nám tím větší pobídkou k usilovné práci. Pročž odložme vše línou netečností a ostýchavostí a důvěrujce v pomoc Boží i pevnou vůli vlastní pracujme a cvičme se pilně v bratrské soulosti. Nedějme se také nikterak odstrašiti línou chladností neb prosupným vtipkovaním všech, jimž by snad cvičné práce naše nedostatečnými neb zbytečnými býti se zdály. Uprosování pak vzájemném budiž nám vodítkem slova Sata z Mersdorfu: „Clā rouměj, rozuměje rozvařuj, rozvařuje rozoukuj; rozoukuje něhaněj a nepotupuj, ale umiš-li, lepš' udělej a my budeme chváliť tebe.“

Matko: *Spí bratře náš v blaženém noji hrobě,
Čím dolejší bylo rozloučení,
Tím radostnější bude shledání. —*

Vlastovice odletěla z našich dědin v horký jík,
Arvesnička oněměla, — kraj náš truchlí kolem tich.
Žel nám tebe, druhá leta v plodonosné jeseni!
Pouť žďá tebe přes půl světa — mnohé hužné znamení!
Vlny moře ve objetí snad tě, ptáček pohltí,
Někdo bouře ve zářetí skóre' chystá umetí?!

„Kletuj mne, nežalostni, — velí mně tak nitra cit!
Čud snad mi dá blahostný doplouti tam v jižní byt
Bouřným mráčen sedých valem, přes ten širý oceán!
Ať se zima setka s jarem, shledneme zas tvůj rodný lán!“

Vlastovice neletěla z byti našich v teplou zem,
Osna máť osirela, — bratr truchlí nad bratrem!
Žel nám tebe, druhá leta v plodonosné jeseni!
Vítá pás tě toho světa, kde všech spásy znamení
Kda snad věčně v nadesvětí nám tě kraj ten zactoní,
Ať kdy opět v tvém objetí oko slzu vyroní?!

„Bratře můj, již nežalostni, — velí mi tak čas i Pán,
Věstan nebe jsem radostný od Vlka byl povolán!
Doplul jsem tam mraků valem přes neoměnný okeán!
Ať kdys' jednou novým jarem shledneme se, dá to Pán!“

Již od více let bylo nám v každém ročníku Musea zagnamendovati jednu neb více truchlých zvěstí o úmrtí ně, kterého z drahých, drahých druhů na sích. Tětos, an jsme my právě dleli na předžinách k svému roztavení, po volal Pán k sobě milého druha na, svého Jana Bambulu, bohosl. III. roku, k nemalému zajiště bolu nás všech. Ztratil jsem milého přítele, církve pak pozbyla nádeje svého bojovníka, vlasti věrného syna a chůvá matky dávno křtěnou podporu. Žesnulý narodil se r. 1848. ve Slavi. Odbyl přípravá studia na gymnasiu v Pihlavě a poslední 2 leta ve Lnojmě, vstoupil do bohosl. v Bině a s neunavnou horlivostí př. pravoval se k úkolu na vinici Pá. ně. Tu však, an již téměř na prahu svého cíle stál, stihla jej těžká cho. roba již také po dvouletém byteli-

vém strádání, byv mnohdy i v nemalém nedostatku postaven, podléhl a trpný život svůj za lepší zajiště budou. nost věčnou zaměnil. Žesnulý v Pánu právě v den narození P. Marie, 8. zá. ří 1877. ve svém rodišti v záplek k. měř za svým otcem předně Polikajen měšci zemělským, zřítavuje matce a se. strám svým toliko nesmírně hoře. Tělos. né pozůstatky jeho potrobeny byly za čt. něho přívodu vel. duchovenstva a se. sti bohosl. na hřbitově při fax. chrá. mu Pá. ve Žhoři. An byl nehamo. ný, předseřálo si v úkolní vel. duch. venstvo postaviti jemu z přispěvků se. branjích nějaký náhrobek; i jest tudíž za. jisté zahořno i spravedlivo, abychom i my svému milému druhu k účelu tomu př. nesli nějakou oběť a to hojnými přispěvkůly mezi sebou sebranjími. Všdyt ká kř. ba, jeden cíl pojily nás a láska bratrská víře nás zajiště dosud. R.I.P.

Pout Velehradska.

Bylo to písl slavnosti s. věrově. stě slovanostijich Cyrilla a Methoda, když ozval se v síních našich hlas: Poj. me na Velehrad! - Klas ten mocněji zazněl a jako jiskra elektrická do. tehl se každého z nás, když traci spo.

lubratí olamučí, kteří jina leta dř. ve na Velehrad putovali, nám psali: Počkáme na Vás, přijďte bratři, jistě přijďte! Dřové jsou gli a posvatný V. lehrad nás stejně k sobě zve. - A zajiště veliké kouzlo má v sobě

Velehrad pro každého Slovana, zvláště pak Moravana. Neboť Velehrad jest to místo, kde vzešlo slunko křesťanství. Moravě a rozlilo blahodějně paprsky své po celém Slovanskou, na Velehradě je nadě Běhlém, kde zjevil se nám pravý Bůh a spása stala se veškeré rodině slovanské. Velehrad však jest též nejdražší a nejposvátnější místo po veškeré Slavii, neboť chová v lůně svém Toho, který jako druhdy tak až prosud na slovanském hřímá na Jordáně a výstražně ku svým dítkám volá: „Připravte cestu Pánu, přimě činite stezky jeho!“

Proto s nevyjádřenou touhou a dykčivostí chystali jsme se na cestu, majíce spatriti nejvácnější místo otčiny — Mekku slovanskou. Spočetali jsme dny a noci, až konečně onen toužebně očekávaný den nadešel.

V úterý po slavním „Fe Těm“ rozloučivše se s milými spolubratry, kteří nás nejvroucnějšími blahopřáními provázeli, šli, ačoli jsme na dosti ráčire jako na křídlech nesení ku nádraví. Tam se shledáváme, čekáme na toho neb onoho, spolu bratři, kteří tou stranou k domovu se ubírali, vše přišcházeli, ale nás, nás proutníku pořád jen pět. Inu tak už to bývá: „Kdo se zdaleka šel, ji, zblízka zůstává doma.“

Něco věc ta nám veselou mysl nasklátila.

Den byl krásný, obloha jasná, jako rybí pohřav svým milým a již všechno to mixi před očima a my jsme na světě jiném. (Petr.)

Ho a sluncečko se na nás tak libě usmívalo, jakoby naši radost cítilo a snámi se veselilo... a hle! koho jsme téměř neočekávali, přítel za námi, Šp. prof. Dr. Eichler maje terdyž cíl před sebou. Tudykonalá byla radost naše.

Nevím majíce sobě ostatního světa obrátíme se proutí svou a cílem jím. Prv j plati jsme si, osnovali takto: Do Přerovic jeti po železnici a odtud pronáden pěšky až do Hovčic, druhý pak den přes Buchlov na Velehrad.

Konečně po dlouhém čekání zagoněno a my vstoupili do vozu. Sedíme chvíli a ještě malíčko a již ukaňme od tohoto mudekého, ultraliberalního, zněmčileho Brna na milý venkov mexi dobrý a v jádru svém neukážený lid slovanský!

Vínice, role s hojnou úrodou, luhy a pásy se střídají se v pestré směšici a mexi nám v lidné nás pozdravují milé dědině venkovské. Tam Julianov s památkou pro nar. talbory Pálou Horou, ku Homobrov — a hle! právě na kopečku objevil se kostelíček Panny Marie Těchanské pět větvo nás vítaje, kidežto ze zadu šedivý Spítkovský a velebný Petrov vášně na nás pohlíže a s jakousi starostí nás provází. — Ještě jednou pohlížíme k Brnu a obdivujeme krásnou a úrodnou novinu pod ním, která openklena stří-

bnými stěžkami iel, právem zahrádou brněnskou navoána býti může, ještě jednímráte odesíláme vřelý pozdrav svým milým a již všechno to mixi před očima a my jsme na světě jiném. (Petr.)

MUSEUM.

„Církev a vlast-ty v mojich milují sestersky se nádrech,
Každá půl, každá má moje srdce celé.“

Sušil.

č. 2.

1877/78

roč. XII

Halous.

V myštině vají jakoby
A roje dětí na hody
Vě krásný spějí letní den
Do stínu lesa z města ven.
A dětem, což těm - těm jest hej,
A her a tanců hlučný rej!
Kuč, dítky, kvaňte vesele,
Jest dnesky boží neděle
A milo jest vám v přírodě,
Jak věrní v drahé svobodě.
A pán těch lesů rád to má,
Kdy dítko sobě rajská
A po mechu si postkocí
A kolem tu se zatočí!
Ten nechť všeho v pokoji,
Co nepíchá vás, nebolí.
A po mechu tam, cupy, cupy
A dále-dále dupy dupy!

Kle-košík bujně skotačí,
Že sotvy dech mu vystačí!
Mavenci dupe vyklenky
A pávně metá klaměny
Pobystře, skočně veverě
V mladistvé proudké rozverě.
„Ten, hochu, ne tak divoko!
Tj' vidí lesní široko
A jeho ruka stihne tě
A stává v bujném rozletě!“
Neslyší, nevidí, slep i hluch,
Ukramčen jasem vid i sluch!
A hošík dále skotačí,
Že sotvy dech mu vystačí.
Slyš! slyš tu houštinou
Duch lesní volá holakou!
Holakou zní to po lese
A kručou věter chvěje se.

Nech, hochu, vše jen v polojí
Co nepálí tě, neboli!

Poslouchat dítka, nístuší,
Hoch hodný toho neruší!

Pluž, slovu tomu sluchudy
A zmírni divý běhu rej;
Ať nepomstí tě lesa pán,
Leťbou rád tu rozerván!

Něslyš' hořklí varný hlas
A dít ho kvapem nese jas
Holahou smíchem plyne z úst.
Slyš - temný v dále slyšen šust
A šustí to listem stromovým
A jehličím stromem borovým.

„Hoj, hochu, už hry dost!“
Ty v lese číněm jen jsi kost!
A domů leť lesa pán

A mstí se, kým jest posmíván,
Slyš, hochu, jak zní houštinou
Zvuk trouby jeho holahou!“

A co jest hochů do toho;
Jen dále - dále mldá noho!
Holahou, halo, halohou
Hoch volá klučně lesinou
A tropí hravý sobě smích,
Ať i ten lupen hruxou ztich!

„Ach - pro Bůh, hochu, klam to klam!
Tě nese bouřné myslí klam!“

Už předce ve běhu svém staň!

Hle - z dále leť bujná laň
A na ní jede lesa pán
Vě letní domu svého stan,
A plane oko horkou mstou,
A zní to houšlí halohou!
A osudná to třetice!

Msty tebe stihne pravice!“

Něslyš' slova hoch jsa kluk
A ramčen jaseň jeho sluch
A ruše - ruše lesa řád
Dál kvapí: bíchem rozehřát,
A klučně volá houštinou
Přítel smíchem holahou!

* *

Výř nade stromem zaskučel
A vichor větrí zahučel
A slyš, slyš pádný skok a skok
A ustal hochů kvapný krok!
A věter v prudkém soumání
Hochovi kranu odzvání!

Pout Velehradská.

Ukras se staví mírně pa. ^(Pohrádovina) kníky, an vášně svůj ma štěllomou
hubkovitou a velmi jednoduší - pohybují, na pětích svázané Bore
Tam v dále na kopcích čínají se větrná lův v mandelích, které jako

veliká stáda bravu všechna prostran,
stva pokřívají, jen zde onde modrá
se nějaký les nebo zelena se háj.

Jednotvárností krajiny unaveni od
vracíme od ní zraků své a bavíme se ve
společném hovorem. Ten nám dává tu ra-
du, druhý zase jinou, nebo vypravuje svo-
je dobrodružství a tak mile plyne nám
cesta, stanice miji za stanici, až kondu-
ktér volá: „Kienovic zvoní Minit.“

My na rychlo se rozloučivše spíčká-
me z vozu, an Dr. prof. Dr. Eichler za
námi volá: „Nashledanou!“ a ostat-
ní spolubratři: „Bůžko nás paměti,
vi na Velehradě, pozdravujte Velehrad,
pozdravujte bratry Olomoucké!“

My na vzdjem kyne a děkuje,
ne a co by pět napočítal, už je vlak
od naší zrakům našim.

Tu se naše malá karavana rozdělila:
jedni šli do Vážan, já a ještě jeden obřá-
tili jsme se ku Slavkovu. V 3. hod. pak jsme
se měli všichni sejít v Hlodejší cích.

Kájem chtěl jít do Slavkova pěšky,
můj soudruh však se velmi nad tím poza-
stavoval dokazuje, že se ještě nacvrachá-
me dosti a že každý byt sebe chudší stu-
dentík slavkovsky jede s dostavníkem
a my bychom neměli? Tak a podobně
mou lodi ohlavoš oblamoval.

„No bůž.“ „přivolit jsem konečně a

již se ubíráme k dostavnícké kóře. Tam
bylo velmi živo. Přomkové, Abrahámovi u-
dělav, i někteří dobří kšeft s radostí vrac-
li se domů. Každý se tolik nafukoval, to-
lik si prováděl a s takovou hrdostí ho-
lem sebe poklízěl, jako by mu nejméně pět
světa patřilo. My bychom se byli jeno ně a,
ni do archy nedostali, kdy by se nás ne-
byl vozka zaujal. Klára byla bixopl-
ná a ještě venku stáli všelijací pašav-
ři, kteří by se byli rádi svezli. Co teď děla-
ti? Vozka sobě dlouho hlavu nelámal. Ty
něb ohečmal do archy a ty sprostější
vystřádl na kláru, které pod nemilým
brámenom tak žebra praštily, že jsme
každou chvíli očekávali, kdy-li na
nás slitnou. Tak jsme jeli.

Měním jak to dopadá na lodi, když se
na rozbourěné moře pouští, ale myslím,
že to tam také tak vrzá, střípá, praští,
drncuje a klúce právě jako když se tato
archa z místa hybala. Avšak ještě jsem
tám ani neřekl, jak ta archa vypadala,
ostatně nebylo by toho potřeba. Klára
jako klára: každá jako posada, jen že
tato byla poněkud těšna a nížka. Mo-
ně, to se rozumí, že jsou u ní jako jin-
de, samý oheň — ale jen, když je rádně
čísno — ostatně jsou to gastoužili, statní
veteráni, kteří zde dosluhují poslední ka-
pitulaci.

V kláře vyvádalo to velmi pestré. Pře-
stane a židé, páni a nuxáci, všichni by-
li směstnání v podivné směsici.

Na proti nám seděl potomek Jaku-
bův, který však už z podoby vycházel. Pů-
tal se někde od Vel. Mexičiči a chtěl na-
mornici s námi rozpráti nějakou rozprá-
ku, nedali jsme však jeho rozumům slu-
chu a proto brzy přestal. Ostatní židé kři-
stili a vrěstěli až pluch člověku přechá-
zel. Izvolal jsem s celákovským z hluboka-
sti srdce svého: „O radostné cestování ja,
že mají velcí páni . . . !“

Po dlouhém brnění vyjelavali jsme
konečně na kopec, odkud jsme uviděli hi-
storicky památný Slavkov. Nad ním velel
ně se jnul sv. Urban a před ním mile nás
vítalo dlouhé stromoradi líp Slovanských
vodních. Odtá cestě potkávali jsme skupy
voenkovců, kteří šli s dobytčím z brhu a
kús od Slavkova vyrojilo se naproti nám
mračno polonahých dětí cigánských, kte-
ré zablídnouše nás ve vozíco hrdla křičely.
„Pánáka, panáčku pro Boha jich prosím, da-
j mi kůže dret, daj mi, šak jim to Pánenka
Maria všechno vynabrádi, ale daj, daj pan-
táčku cernorovoký. Mexi tím hned na zem
pádali a ji líbali, brzy okolo voza křepčili,
vrbu stavěli a všelijaké jiné kottmelce dělali.
Několik krizdi bíce rozhlásilo je na všechny
strany. Mexitím minulí jsme ve vrbách ka-
bor

cigánských, kde právě Daniel dával koupání
herce cigánského obrotu. *)

Ipomyslil jsem sobě. Dívny' prond'rod
jsou ti cigáni. Lesy jsou jejich paláce a ho-
ry to jejich komory. Za vědek vez mou všim-
i mochnou seplou a přede jsou to šumní
junáci, každý hra nej jako jasan v douba-
vině a cigánky ovizné jako srny v mlázi,
jimž plane oko ždrem italského nebe. Všichni
se přiznávají ku křesťanství, než naši kněží
je křti jen a pochovávali, ostatní s vřelostí
zlatěte pak svaťkost stavu manželského
sám Pán Bůh ví, kdo jim uděluje. Jejich
životě náboženském jsem slyšel málo chval-
ného.

Když se cigánovi dítě narodí, dá prý ho okřtí,
ti všude, kam přijde a kde vidí, že by byl hodně
obdarován. Tak jednou chtěla jíti cigánka k
ouvodu. Krasla ku své kmotrěnce na prosbu,
aby ji půjčila šaty, aby nešla do kostela
tak roztrhaná a ramaxaná. Milá kmotrěn-
ka ji půjčila a — posud čeká, bexo-tě se kmo-
trěnka cigánka od ouvodu vrátí. — Tindy
opět zemřela stará cigánka. Její muž šel
na faru říkati o pokřeb. Farář ho rázně
oslovil, co chce? „At veru pantašičku
cigánský obrot jest bítí, které dostává křmí ka-
rabáčem o několik bíčích, na její chů kon-
cích jsou buď olověné kuličky nebo háčky po-
dobné háčičkám. A tu musí křmí letět při ráně řáka-
ním kancůkem, když měl hned padnouti.

umřela mně žena a byla to veru hodná žena," odpověděl tázaný. "Přicháám tedy o potřeb, ale jenom hodně slavný ho udělajíte, nebo veru to byla hodná žena, ta toho xavlu hují. Bůh ji' daj nebe, jen hoivně slavný at' ji'!" "A jak, jak to chcete?" tázal se jaraš. "Tnu, aby tam u kostela na té vysoké chaloupce v té velké kuli zvonili." "A co ještě?" "Aby zpěváci písmičky zpívali a v kostole na té pavlačí muziky hrály." "A co ještě?" tázal se opět jaraš. "Ať veru pantatiku pro Boha váš poroám, kdybyste byl tak mnoho dobrotivý, abyste mně na ten pohřeb něco — přidali; šak vám to ošemohou, cí Pán Bůh a Pánenka Maria jinou stranou v cho vynahradí."

Co se v duchu směji cigánové lišákovi, vjít do staroslaoného Slavkova a své do zřítí ského města.

Avšak tato špatný' dojem na mne učinila, ne, boť kam sebou jenom člověk vtne, všude smrad a nečistota. Toť to charakteristické, že všude, kdekoli židé pobromadě bydlí a křesťanů po ruce ku práci a obsluze mají, taková nečistota se jeví. Židovské domky, okolo kterých jsme jeli, skoro samý zdvůd, samý kvel: tu hádru s klížkami, tam ošelzajské rosočky aneb obchod ve amišeném zboží. Na jednom místě viděli jsme též za sklem obrázky božích tu, roctých, sultána Abdula Kerima atd. Jm rovný k rovnému se druží.

Kaukasi bylo velmi živo. Židé běhali u velikém chvalu sem a tam, venkované sláli v klupách okolo zdvůdů anebo vraceli se domů, rovině a z oken vykukovaly hezké i s karede' klavichy jsouce zvědány, co to za pašaséry dostavník přivážív. Konečně jsme stanuli u přístavu spásy. — (Př.)

Pozim.

Opadaly pestré květy,
Hory ptactva oněměly,
Vlétely v dálné světy,
Různé kraje osiřely.

Přiletěly větry dujné,
Divým rejem zakřepčily,
Imetly lesů hlavy bujné,
Táhlí vody zasmušily.

Zasteskly se vlnky háji,
Loučily se se krajinou;
Korém krutým stromy khlají—
Vzdechy jejich v dáli plynou.

Od severu čápi lotí
Divokých hus ve provodu,
Chvatně jest jim k jihu spěti
Před podzimka spáry svodu.

Vlast.

Kdyby někde v světě
ráj byl k nalezení,
mimo tebe, vlasti,
řek bych, ráj že není.

Co jen skvostů, jímů
pyšně ráj se šátil,
všemi tebe Tvůrce
hojně obohatil.

Flory, lesy, sady
tebe prostupují,
vůdtev šumné vlny
středem tvojím plují.

Drahokam tvé horstvo
chová po vše doby,
květů na tisíce
luky tvoje zdobí.

Zvířat všeho druhu
živiš ve hojnosti,
ptactvo zpěvné káje,
ryby vody hostí.

Nad to ve tvém lůně
jedno ještě zhlédám,
co však v ráji prvním
darmo spatřit hledám

Těst to píseň, jíž to
kraje tvoje zvučí,
které matka dítěto
v kolébce jíž učí.

Ojak lehce dýše
srdce žalem spjaté,
když z úst lidí mnoha
zavní hymny svaté. —

V pravdě, kdo jen slyšel
jednou cichu píseň,
řekne, mimo tebe
vlasti, ráj že není.

Cím to jest, že za doby nynější počet kandidátů
bohosloví naporádse menší?

Těst to přemutným útlakem v době
nejnovější, že ústavy bohoslovecké a klášter,

Messis quidem multa, operarii pauci. (Mat. 9, 2)
ny, čím dále tím více osiřují. Tážeme-li se
po příčině toho, tu bezděky odpověď máme,

ne se nám: jest to onen velebožích všechob
zvrhlych a jmenovitě doby naše, totiž py-
cha života, která nyní po de jmenem li-
beralis mu své rejdy provádí. Řešor I. nary-
vá pychu královnou a matkou všech o-
statních třídní, podobně i liberalis mus
moderní jest původcem mnohého zla již, ni-
ní společnost lidstvou těsní; když jest hlav-
ní příčinou, jež buď naprosto zamezuje a-
nebo aspoň znesnadňuje mládeži přístup
do ústavů duchovních.

Hlavními činiteli u vychování mlá-
deže ke stavu kněžskému, byly od pradáv-
na křesťanská rodina a škola křesťan-
ská. Liberalismus však hledí obě odhrsta-
niti, aby tak zmařil veskeré símě dobré
tmed v útlém srdci mládeže. Je v mnohých
řecích za doby nynější neděle a svátosti se
znosvěcují, že posty církevní se nedrží, že
sv. svátosti se nepřijímají a vůbec že boho-
služba se zanedbává; dále že učta před
věcmi posvátnými skoro již vymizela a
že celý těměř ověš nevěrou otrávený vědu-
čec sebe saje: to všechno jest neblahý m účín,
kter liberalis mu moderního. Arcit jest
ještě mnoho dobrého jádra uchováno v čt-
ných rodinách na venkově, kde vtrá jistě
jest pevná, ale i tu počíná už liberalis-
mus svým olivem podryvat pán u dobrou.
Abys pak tím snáze a spíše dosáhl cíle své,
ho, začíná již ve školách nár. neblatit,

lo své. Džor nad školami jest odňat du-
chovním, křesť se škol se odstraňuje, modlit-
ba před a po vyučování se opomíjí, slůžeb
Božích mládež se buď málo nebo vůbec nezú-
častňuje, četky slychávají a čítávají zhus-
ta o velmi obmezeném olivu svého klade,
četky a p. Cěho se však ještě nedostává tím,
to nepřímým způsobem, to doplniti se sna-
ží nevěrecký učitel, aby se tak zavděl svě-
tu liberalis mu.

Což teprv máme říci o školách středních,
kde kandidát bohosloví předložného věde-
lání nabyti má. Po jakých rukou to často
přijde, v jakém věduchu otráveném tu ne-
zřídka žiti mu jest! Gymnasia duchovní
jsou již zrušena a světosltý sbor professor-
ský má už nyní po většině neověrecké čle-
ny, kteří mládež v duchu protikatholickém
odchovávají; vřimky jsou velmi vzácné.
Mýdiv tedy, že se hlásá z křesel učitelských
círy liberalis mus a že každé příležitosti se
použije, aby se náboženství pozitivnímu
rána zasadila smrtonosná. Tak n. př.
professor dějepis u přehání a přetahuje
události církevní, jen aby je podal mlá-
deži ve světle nejtemnější. K tomu arcit
má své koničky, na nichž bez úhdy jede,
jako jsou: intovisice španělská, noc baro-
lo mějská, sicilské nešpory, reformace a
jiné. Mladosti pak biblické jsou jen
pouhé báje židovské, jak to u jiných ná-

rodů pohanstých se naskytá a vůbec hlá-
dá se všechno nadpřirozené přirozeným způsobem
vysvětliti, aby se tak ukláralo, že Bůh není, ba
že by byl zbytečným, když všechno jen síly přiro-
rodní tvoří a působí. — Jistý professor sta-
tistiky mezi jinými pravil: „Francie má
17 mill. chytrého obyvatelstva, ostatních
dívá se pouť do Lourdes a jsou proto hlupá-
ci.“ — Professor slohu odporučuje nevěrec,
že knihy a spisy, choďte jejich obsah a
formu, a professor filologie klassické tu,
že si někdy vyjede na církev katol. ja-
ko n. př. pravil jeden ku svému žáku,
jenž nebyl srozuměn s opravou v překladu:
„Snad se nedomníváte býti tak neomylným
jako paprsek?“ — Kterak možno, aby mládež
za takových okolností uchovala se bez úhony
aby zachovala víru a náklonnost ke svou
knížskému?

Jiný účinek liberalismu jest též všeobecná
branná povinnost, která v otázkách naší velmi je

živá. Když mívají studující výhodu, že neby-
li voláni k odvodu, nyní však bývají oddělení, ja-
ko ostatní chasa a velmi často se stává, že ještě před
ukončením pokračováních studií šaoli házet jim
jest. Kam se má jít takový člověk po odbyté službě
vojenské poděti? Proto slyší také hlasy venkova,
že nedají své syny na studium, že prý jest to je-
dno, má-li jejich syn jako student aneb jako čeme-
slník a rolník nositi bílý kabát, aspoň prý se
uspóří peněz. Tam se stává, že mnoho náčasných hlav
ani na studium nepřejde, a uvážíme-li, že jmenovitě vo-
kova nejvíce kněžské dodává, že jest na bíledni, že si to li-
beralismus dobře vypročítal, aby zamixil přístupy do seme-
nisk kněžských. Ačť poskytuje minimální zákon též jako
si výhodu kandidatury bohosl., tímž bývají ovlá-
ni od služby vojenn. po dobu svých studií. A jak se
to má s těmi, kteří před vstupem do semináře byli
oddělení? Ti jsou vojáčky a nemohou býti vysvě-
ci, leč z milosti J. V., ale na milost nemá nikdo
práva. Jest tudíž i z této stránky přechá-
ka zřejma. (Pokračování.)

Opolna.

Čís. I. Měs. 25. října 1877. V této slavné a
slavnosti přiměřené básni třeba jen místo, mjelo
položiti, mjelo.

Svarnost a neum. práce nás uchováni. Vědomi žda-
řela básně, z nichž hojně nadání básnické vyvíká. Je-
ba je popravit, „Stavmaté“ v „Stavmaté“.

Dvaxi bratři! V tomto jinak vyborném článku k
b. m. „jež pozbyvá“ „položiti“, „jež pozbyvá“; m. „jiným

sdílevali „stij“, s jinými sdíleli „n. „jiným po,
věděli“; m. „k přesvědčení“ „stij“, ku přesvěd-
čení“.

Ramatce n. ... I. Bambuly. Skuto básně,
v níž hluboký cit se jeví, jest pěkná. — Kto pro-
sy jest úplně oprávněn.

Pout Vělebr. Velmi to zajímavý popis sdílel pře-
měrou. M. z blásk „pů“, z blásk.

Důst. p. prof. Matyáš Procházka.

MUSEUM.

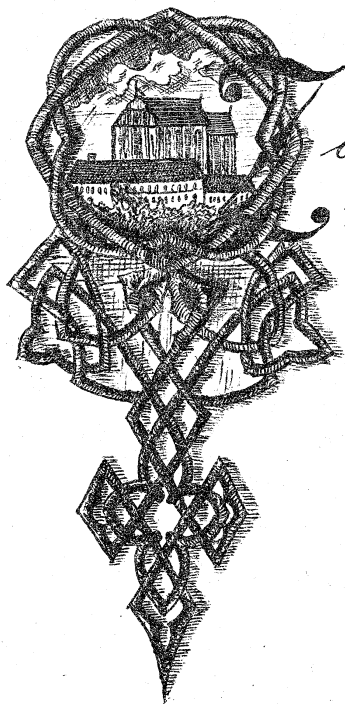
„Církev a vlast ty v mojich miluji sestersky se nádržej,
Každá půl, každá má moje srdce celé.“

Sušíl.

2. 9.

é. XII

Ku 8. prosinci 1877.

apřej Muso píseň veleslavnou
po všem vlasti milé západu,
zahlaholte zvony stříbrohlasné,
k oblakům svou neste náladu;
ať jest osmý prosincový den
na zemi a nebi oslaven

Bouře zhoubná v plné zuřivosti
na vlast naši přišla. Moravu,
bludův nauka, války krvavé
jistou chystaly jí popravu;
po tu věky lež se zdvíhala,
pravda v srdcích lidu zmirala.

Kor pomněl se Bůh, a s kury nebe
pomoc seslal dolů vydatnou,
Bůh aby víru Krista stíchlo,
posádku v ně vložil udatnou;

v chrámě Petra zvolen svatý stán
a v něm tuhn biskupský uchystán.

A ten tuhn se pod nes hrdě nese,
v kraji dálně Pěťov bleskotá,
pokřen blud a pýcha bohovypurná,
klesla bídně zlosti nicota, —
a jak vlny klidně na moři,
opět po vlasti mív táboří.

Što již rokův uplynulo plných,
první vůdce co byl nastolen;
a dnes sedmý lidu pastýř věrný
slavit káže stoletý ten den.
Slovem lásky plným provolal,
aby lid se zbožný radoval.

Protož plesej, Moravěnko Drahá!
zpěvem tvým ať zazní každý chrám,
vřelé díky, prosby tisícere'
odesílej k nebes výšinám,
aby znova památný ten den
mnohokrát byl ještě oslaven.

Příspěvek k dějinám alumnátu.

„Nechvalno býti doma cizincem.“

Památným jest zajisté ústav náš pro někdý i určitý směr života náboženskému
každého kněze a bohoslovce a důležitým pro netoliko v diecesi, nýbrž i na celé Moravě,
celou diecesi; neboť tužby a snahy, kteréž Proto domnívám se, že jsem nepodnikl před,
bají mladistvou hrudi v alumnátě, skut- ci neúspěšnou, jakkoli pro nedostatek
kteru stávají se obvykle venku, dávající pramenův oblibou, chtěje podat ústavu

našeho minulost a kde to možno i u dobách v alumnatě brněnském kláratí, jaký vich v jednotlivých panoval.

I.

Úm, ve kterém jest náš ústav umístěn, náležel dříve Dominikánům.

Přád dominikánský v Brně i v Olomouci založen byl jakož pravděpodobno, od sv. Hyacintha, žáka sv. Dominika asi r. 1219, když se tento z Kralova do Říma navracel. O mněnkou tu potvrzuje list Pěchore IX k biskupovi Olomouckému z r. 1227, kterým jemu dominikány za výborné klatatele a zpravidlný snahy a důvěrné doporučení. Za klad pak ku klášteru samému položen jest r. 1230, když Přemysl mark. hrabě moravský stoličnému chrámu na Petru vě ro. odstup jilialního kostela u sv. Michala Dominikánům značnou daroval, kteráž věno i jeho nástupcové r. 1241 a 1247 potvrdili. V této době byla se stavba a úprava chrámu i kláštera pomocí četných dobrodynců končena, kterým za to r. 1257 a 1253 hojně odpustky papežský legát a arcibiskup Solnohradský udělil.

Činnost Dominikánů jevila se ve zpodobnění a horlivém hlášení slova Božího. Proto jim bylo r. 1243 od P. Innocence IV. naříceno, aby hlásla křížácké taxení proti pohanským Půsánům. Horlivost jejich zkušala jim záhy mnohé dobro, vince, kteří klášter hojně nadali a obmyšlili, tak, že nejen v blízkém okolí, nýbrž i daleko po širé Moravě rozhořené stádky měl. Mezi četnými dobrodynci k tomu jmenují se Pědřich z Bludova, Pětko z Plunovic, vda-

va po Vilému z Kunštatu a Pěchradic, markbrou, bē Josť, Jan z Křavav, Vilémek a Smil z Loučky, Tobias z Bostovic a Cerné Hory a j.v.

V bouřkách husit. jisté kláštera nejméně nehody postihly o nich však bližší a spolehlivější zprávy nás se nedochovaly.

R. 1450. uvedeni byli do kláštera polští řehd-nici a kláštera přerýžen provinciátu polskému. To však nebylo městské radě pochuti a navrhla ve srozumění s králem Jiřím z Pěchrad r. 1466, aby kláštera dle původních pravidel sv. Dominika byl zreformován a do německé provincie vřácen, což se také stalo.

Stav kláštera ustavičně bůd koupěmi nebo úřeny, miedolacemi rostlo a valně se množilo. Ale r. 1520 křov jakým způsobem, upadl klášter do veliké bity. Řehd-nici, aby ji umírnili, mnohé stádky prodali, jiné zastavili, a však nic to nepomáhalo. Bída byla pořád větší, ano bylo jim ještě r. 1538 dle sněmovního usnešení část kláštera ku stavbě zrušské hodomu za 1000 zl. postoupiti a se zavázati, že bezplatně ještě více postoupí, bude-li toho třeba. A však největší náštěti, kterým ošecké seměr morike jmění přišli, tak že pro svůj klášter zetrati mu. síli, zasáhlo j. r. 1619. Toho roku večrali se dleji ni vrbouřenci do kláštera, chrámový poklad vyloupili, klenoty monstrance a jiná kostelní nářa, dí pobroli nebo zničili, výpady a jiné důležitě

listiny uctahali a kde jaký statek byl vydran, covali a zapálili. Tím klášter byl valně poškozen a zvláště kostel tak spustl, že r. 1641 se sesul.

Městské jakož i horlivost Dominikánů vzbudila klášteru opřesťhojně dobrodiní, takže se ponenáhlu zotavovali a bývalí hojmění nabyli. Největším dobrodiním pro klášter bylo, že Lev hrabě Kaunice přislíbil kostel samý na svůj náklad postaviti. Káždě na vzájem zavazal každoročně slavně a universarium za něho a celý rod obývat, zvláště kryptu v choru pro jeho rod vystaviti a Kauniciův rodinný odznak venku nade vchodem zavěsiti. Ale nebylo mu po přání. Slechťný svůj úmysl provést, neboť měl jiné pravomoci. Dočkal jej Pán do věčné vlasti. Vděl, že otec za počátkem pokračoval syn jeho Dominik a vystavěl r. 1642 nynější chrám Páně. Tj. iní. Mětrů dobrodincové se vyskytli, jejich těla odpočívají zde u různých oltářů v chrámu Páně.

Tím nabyli Dominikáni velikého bohatství, takže r. 1704 605 zl. do státní pokladny na potlačení vzpoury uherské dovésti mohli, stříbrnou sochu P. Marie do chrámu opatřili a část budovy na ulici vedoucí biblioteku a školu postavili. K nimoto zbudovali kapli B. křovu, do které škrovně a vzácné ostenorium pořídili. Kaple ta byla r. 1707 otevřena a vypustl z Říma na každé páté o postě na

dáma. Když ostatní nynější stavění klášterní zbudováno bylo, jest reconditio, menší však část jeho jakož i křížové chodby, křakomby, zdají se jako kamenem r. 1889, později svět, či z konce 15. století pocházeti.

Přem nepříhodilo se nic významného až r. 1784, kdy osvětlářská perioda, která za císaře Josefa II. v Rakousku zavládla, vytkla sobě za účel i mniši církve. Takojinde tak i zde napadla na právo svůj tvrdě a zvráceně, jmenovitě tolerance, ale kterého v říši všichni darebáci, bohaprávní lidé a kašpři tepěni byli měli - jen církev katolická ne. To se mělo ubrániti, takže za základem, opora za oporou až by se sama srovnala. Proto prý s různými bratřivy, prý se školami klášterními, prý s kláštery samými, vyhovování a vyučování kleriků buditi svědomí státi, jehož prospěchy předovšim císařským stavu kněžského na sráco budeti oblíbeny. Tedy, nyní jsou edikty toho směru r. 1782, klášterní všechny kláštery karthouzské, kameliánské a františkánské a j. zol. konkomplatoní zrušeny byly. Přitom se stáhla dominikánský brněn. r. 1784, kdy klášter jejich byl zrušen, reholníci, jejichž bylo 45 rozpuštěni, statky jako prodány a peníze za ně zřízené do náboženské matice dovedeny. Cena všech statků páčila se na 312.915 zl. Kam se ostatní cenné věci a jmenovitě bibliotéka, početa, nemohli jme se na ten čas dopřáti. Konventní kostel byl napřed zavržen, ale r. 1786 vlastnoručným listem císařovým otkořen a za filiálku převa prohlášen.

Budova klášterní odevzdána byla účelům vojenským až pak r. 1807 upravena v bisk. alumnat. (Př.)

Hledej dobro, hledej krásu!

21.

Hledej dobro, hledej krásu,
V sudbu unor' verdy cíl,
V klamu matném' nemá času,
Pranych s vyšin setřil sil.

Právní marně jsi-li v službu,
V hára' mysl' zmačáči,
Váby dobré, krásné v službu
Ve vmuť pak ti potlačí.

Zbrojem pravdy mlátným k vyší,
V lahod' něhy vznes' ten cíl,
Upory bys k nebes řiší
Dobře, krásné' nemávil.

Pochot' jsi kous dřív než volíš,
Setřil lesku, sud'a sud',
Dobru-li a krásu kovíš
Nitra rad'se, umným' bud'.

V sporném netlej světa vzdore,
Blahot snivých řídaje dost,
Velebné' zavesluj v moře,
Dobrou, krásnou pro řádost.

Dobru, krásu líbu-li vradíš,
Zvířu květné' zůstaviš,
V zle-li dumy mysl' svěříš,
Chud' co bédce zůstaviš.

Vpožívá's nad mrtv' se pástí?—
V talých nujš' ducha cit;
Uč'se dobrem, krásou vlásti,
Teč by vzplál u vyheň kmit.

Dobro, krásu, přál-li's druhu,
V jev zůstaviš památku,
Hlavu uvrh' v různém luhu
V dobrem, krásném počátku.

Čím to je, že za doby nynější počet kandidátů
bohosloví napořád se menší?

(Překlad.)

Jiná příčina věcí — vedle ne- ně ku své důstojnosti opatřeny hmotně, což
blahých a tyť převrácených pomě- spravedlivě jest jen jediný stav kněžský
ru národnostních i společenských me- jest v tomto směru popelkou. Toho pak vel-
xi kněžstvem samým — také v bídném kou vinu nese též liberalismus; neboť
postavení hmotném kleru nižšího. Všech veškeré pokusy a stříkosti vzlepečení pla-
ky stavu společnosti jsou alespoň poměr, tu kněžstva byly od liberálních sněmo,

venzmařeny a výhova ponechána až na slněho; na všech stranách zagnívají hlady, přičinivější. Naopak ubíjená jest ještě sy svídně: Pláče svět, poklíná mřecí, a nic křesťm daň ze skřovného onoho příjmu. Tak neočekávej od budoucna. Edeť bibe, post-morto se buď v mládeži nechut ke stavu duchovnímu, k dětu světa mnoho slibuje, jen kových poměrů myšlenku sebezapření a obě- aby se mu do náruči vrhla, ale sliby býva, ti, jež vyřazuje stav duchovní. Liberalismus jů chyby. Jest sice pravda, že křesť má bý dobře vi, že svět v materialismu a atheismu ti připraven na sebezapření a na obě- úplně pokřivený křesť neodchovává, exdyt ti, a pak především propter Jesum et ux pojmy duch a kmota, jsou si poro- non propter esum k olářů křáčeti, avšak živny.

zasklouzený haleť má se mu přede dáti. Di- Stěť at' potlačuje liberalismus v díle svém grus est enim operarius mercede sua. (2. 107) zhoubném, at' i vyhubí k něčoho, křopak bude Konečně dlužno zmíniti též literatury křotiti bezuzdně vášně a nárouživosti lidské? a časopisectva moderního. Obě ruktu v Bodať se to nepodaří, aspoň ne trvale, a jiné ruce křáčí směrem proti katolickým: čímž zbraně mlti nebude. Pak se má co obdva- ce oplaklosti a hrubých poklesků mravních že zbraň, kterou nyní proti církvi bojuje, se v beletristice, čím více se líbí světu nynějšímu obrátí, proti němu samému a šipem svým a zjmenovitě zvědavé mládeži, a čím více sebrá ho usmrtí. Církev pak na ssutinách ži v některém časopisu proti Bohu a cí- křil liberalismu slaviti bude radost- kvi, čím více má onen odběratelů. Tak vše ne vítězství své, vřadyť dle sloo samého Plátka, je provanuto zhoubným duchem liberalismu, daleke církve ani brány pekelné ne- K tomu druhu se ještě touha pořítku smy přemohou.

Trárodové mají svůj advent.

Jest advent: všechno zahaluje se v temné radosti vyměnit musí barou žalosti; veselí vytrhne roucho jaké's záduščíivosti, tesknosti a klajičnosti; vřadnosti, státi se musí hlasem bolným. Duch lidský má pravý to obraz záduščíivosti přírody podzimní. Altiť, a musí spovrhnout tím, co až posud miloval, musí mi- ly radostně hymny, valčným sborem zagnívají vřikol pi- lovati, čím až posud potrdal, duch lidský zavřati mu- sně llosti; záduščí; onitím louhy. Obvěť cititi má, čím býti mu, si na perutích louhy v onu blánkytnou výši, s níž se- si, má-li Bůh a Pán jeho zavřati v stánek srdce jeho. Těhu stoupit má jeho Bůh a Vyhlupitel. T duch lidský má křobovému ustoupiti musí veškerý hluk, světlý, barvou soij advent, který nutně překonati musí, má-li ono

MUSEUM.

„Církev a vlast-ty v mojich nitují sestersky se nádrech;
Každá píl, každá má moje srdce celé.“

Susíl.

C. 4.

z. XII.

Vítězným bratřím slovanským.

Hlasne bleďj' měsíc Moslemínů,
Tone v tichýj Hesperidech kraj!
Páda' budova jich ve ruinu,
Takto noční' tajemná' baj.
Noc neklidná, noc to bouří' plná
Čtyry věky Balkán jímala,
V Moesii pláň Osmaničova
Z Hellepontu v příboj vstoupala.
Růdjm' zapláal na posledj' nachem
Pápyš slunce, s Bohem krají dal,
Na Kosově Turčinů jak machem
V boji padl Trbský voja král.
Nad Loží' měsíc Mohamedův, —
V městě Konstantína sultán pán,
A kdo Pěchci od slovanských dědů,
Rájou, bídným daurem zván.
Upěl národ Trbský na porobě,
Na porobě Bulhar zastenal,

A co vystaveno v zaslé době,
Znamky toho rum, dým znamenal.
Evropa se bála moci Turčinovy
Klanoba, zář, vražda v okolí.
Rozstoupáno koňské od podkovy
Pannonie šířé údolí.
Tekla u Várny krev Vladislava,
Lidověl Moslemínům obětí,
Lubičova posvěcená hlava
Vě zpupný smích vilně havětí.
Rozpomněl se v bidách svého lidu
Spravedlivý, milosrdný Bůh!
Přispěl mírnit' tuhou jeho bidu
Setřel z knihy věčné díků jeho dluh.
A hlasatel rána meteorem
Vzlétel ode Visly kolků nad Tatry!
Zableskl Mosleminským na přaporem,
Mecem máchal brach za bratry.

Vzešla Moslemův pýcha vzenit,
 Mužný věk svůj horou slavila,
 Dále rodná role vlasti naší plnit
 Soběšeho ruka stavila.
 Dvěstoletí dráhná vplula v moře
 Na Balkáně, svítá krásný den,
 Žofie chvám zdobí rovně zore,
 Balkán leskem jejím pozarděn
 Je zora říze po Balkáně,
 Říze osvěžené krvi vojnů,

Slovanské tam bleskotají zbraně
 Volajíce na den temných zestínů.
 Taje černá Moslemůvská sláva,
 Pokropená krvi Slovana
 Pomsta křidin dávných na den vstava
 Křesťan pje. Bohu kosanna.
 V před, synové slávy bojovníci kříže
 Nebe zřeknej vám, boj váš je svat!
 Odalť vy paží ocelové mříže,
 Timiř od svěpce poután bídný bra

Pout Velehradská.

Překladování.

Narovnáme svoje údy, zaplatíme a jor
 me. Sba jsme všali přísti na náměškí, když se
 tu naproti nám žene, naděje vlasti, z níž mnohý
 mní se býti, apoštolom osvěty v lidu našem, a je d-
 ním rákem chce, tu kmu z něho vypudivi. A mād
 ne? Ten se jich reptěje, třeba z našeho gymnasi-
 a, kteří jsou ostatně ještě dosti solidní lidé a ho-
 se jen za jakýmsi Lewingovým evangeliem ku-
 manily, anž ovdí, co to jest. Nášle jistě již mají.
 Když přijdou na universitu a budou posloucha-
 ti trochu filosofie, potom se jim, jak náleží v hle-
 vě rozední a pak tiše se vykleukali! Ten ústa
 otevřít a lěže v prachu i s tím Vaším křes-
 mem. Nic vám nepomůže bible, neboť to již vrab-
 ci na střeše vyklukují, že to jest soubor pohádek,
 báje a mytů židovských. Tam pak se sni-
 žete hrabete?

stem filosofický, ale pro naši dobu, příliš zastaralý.
 A co teprv k němu? - K tomu teprv nemohou přijí-
 ti ani na jméno.

Ker zde na tomto místě, a bychom se pustili do
 rozboru osvětkářských těchto výroků, neboť doufá-
 me, že každý z vás, co tak lidé jsou, zač. Křesťan-
 sého studentstva budí, podotknout, že pravice a
 snad i většina jeho náboženství z dědění pro-
 cíh tak nemyslí. - Přijďme prostranně ná-
 měš, na jehož sev. konci vypíná se krásný kostel
 vlastního, řekl bych divadelního slohu, a zahná-
 me do bučovské ulice, kde můj soudruh bydlel.
 Domáci jeho nás velmi vřelě uvítali a pohostili.
 Brzy uplynul nám vyměřený čas ano byla u nás i he-
 ka, chvilka přes něj a my ještě doma; proto rychle
 jsme se vypravili a pryč. Prosloucíme se s milými ho-
 stiteli a již jakoby nám země pod nohami hořela,
 uhaníme k Hodeřicím. A byli jsme také nahlá,

Váš náboženství jest sice povímnutí hodný sy,

ni, neboť sňobavské domky tak nepříjemně pa-
chly, že by nás byly málem o čich připravily.
Třácné veselé lucínami a polemi přesnostně
stěly. Tavné, kterými nás nemilosrdně s vyso-
kého neba pronásledoval. V. zlovém kvapu br-
zy jsme se oddli v H. Tomnívojice se, že ostatní
dávno již jsou na místě očekávali jsme rad-
nou hubnou. Ideme do ustanoveného domu,
ale jich kde nic, tu nic. Pošleme je hledat i pove-
nici ale o nich slychy vidy. Tnemysleli jsme ji
nakt, než se už nám utekli. Avšak předce chvil-
ku čeláme a rozhlédáme se po vesnici a po domě
vyptávající se na tamnější poměry.

Dejice jest dosti velká a bohatá vesnice. Má
školu s dvěma učiteli, prostorný hřbitov a pa-
trů pod farnost do Slavkova. Lid. Dejice, jakož i
celého okolí Slavkovského zvláště stranou k Be-
nu neomí má-li co do vzdělanosti a uvědomělo-
sti na Moravě sobě rovného. Postavy jest prostred-
ní, ale povahy pudy různě bohatý, ale jádru ves-
měs dobrého. Tvoj mužských jest takový jakou Be-
na, ženské pak mají sátek na hlavě jinak zava-
zaný a svaty jednodušší. Lid. ten jest velmi přívě-
livý, pobožnosti mu dýše srdce a láskou i upřímnos-
tí září oko. Domý mají pešně obilné, v nich po-
rádno a čistota. Za okny pěšují divně jinaké kvě-
tiny. Když přijdeš k rolníkovi do světnice, na vy-
sost jsi překvapen, zvláště zavedeš tě do světničky
na druhou stranu. Tde jest uložěn všecken pře-
pych a nádherná selhka v pešném souladu. Tusto,
ji krásné posteleš počinami až do stropu navo-
nými, stříně plny prádla, pešného jako koš-
a dubové armaty se zlatým šafírováním. Na
hoře pak na armadach bývali křesťan mexistib-
ny misovány v rábráče kupecských kytel, v je-
zichž zahanblách stojí sošky svatých a světic
Božích. Na stěnach visí krásné obrazy nádherné
ní (křesťanem) obyčejně v krásný altářích sestavené.
Rámy jejich jsou různě pongivíce však poga-
cené. Někde mají rámy hluboké a až na kraj
zaklené tak že byvali svatí zjevena, pak hlava
nejst. P. Marie na obrazu věnečky a doberu a za
sklem po stranách kytčičkami okrašleni. Ne-
zřídka visívá i před obrazem kytčičky Boží věč-
né světko. Na stříních pak byvali podsklem, zla-
te křesťan nebo vsošové sošky Krista Pána a P.
Marie a jiných svatých, kolem nichž stojí krás-
né svícny se svíčkami, křesťany dětané i převa-
zené, sošky andělů čili svatých sloven, comá
sedat drahého a krásného, vše to snese na obrazu
svého altářika. Na některých místech stojí prostá,
ně ještě stůl pokrytý ubrusem a na něm křesťan a
dvě svíce. Co však nad jiné mile každého doji-
má, jest polička a v ní malá knihovna, na stě-
nach pak obrázkové diplomy z dědictv ss. Cy-
rilla a Methoda, sv. Jozna Nep. a Dědictví
Maličkých.

V domě, kde my jsme se nalézali, byla čistě
vylicena předstí se stropem pomalovaným. V
koutě byl stůl, jako v hospodě, u kterého se
v letě obědvá, poněvadž jest tam příjemný
chládek.

Mexikán co jsme tamnější poměry zpytovali přišla kupa Váranští. „Kdy jste ramní pánci“, porovíme jim vyčítavě, „my jsme mysleli, že už jste přes hory došli a oni zatím kerro ted se hrabou. Co jsme se zde načekali.“

„Ten mlčte mlčte“, chláholili nás, „a však to myslím tak hrozně nebylo.“ Běžte ozvala se za námi domácí docta, a potom vřít mají v olebníci čas dost. Ten se ráčji posadil blíž ke stolu a okřesťovat medu od našich včelíček.

T nutila nás tolik, že jsme si musili vzít a na chléb namazati. Takřím přišel hospo. Dřív, zdravý muž dosti vysoký a příjemně ho zvonějšku. Přivítavě nás pozdravil a jevil radost z naší návštěvy. Potom se rozhovořil a se zalibou vypravoval o Velehradě, cestu nám zevrubně popisuje a tu nebonu radu má dá, vaje. Ze všeho bylo viděti, že je muž hodný a sporiádaný, jen aby ho, „Občan“, její pučkam p. podučitel všemožně ferduje, neobrátil na ji, nou víru.

Jeden soudruh z naší bandy hádaje dle předsně na hospodu, poroučel sobě víno. Domáci se k ničemu neměli a my v udivení pohlížme na sebe, jsouce však daleko nemohli jsme jej poučiti. „Kojen přineste, přineste třeba mlade“, roztáhal si jako v hospodě po druhé kamarád. Hospodář chtěl cosi říci, ale spolklo to a zavolal: „Maruško.“ Na to přiběhlo děvče jako jarní květ. Otec ji něco poséptal, a za ma,

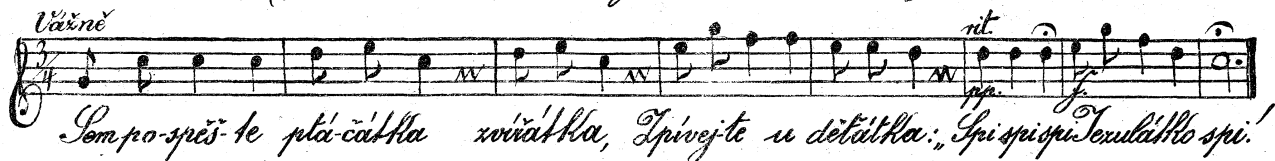
lou chvilku byl dříbán vína na stole. Sou- druh se napil a dal do kola. Tak bylo víno vypito, vykláhl peníze a chtěl platiti; hospo. dár však živou mocí to přijmouti nechtěl a nepřijal. Teprv po odchodu na cestě vy- světlili jsme mu omyl jeho.

Když jsme se tedy ochladili, poděkovali jsme milým hostitelům a měli se k odchodu. Všichni nám předli šťastnou cestu a staráčka nás pro- sila, abychom ji pamětlivi byli na Velehradě. My ji to přislíbili a putovali dále. Cesta naše vedla

nyň dlouhým úvalem, ozdobeným pestřými lu- činami a poselým krásnými dořidami, jehož stě- dem dosti veliký potok proudy své valil. Věšerek sebou ani nehybal a slunce pátko nemilostivě. Stromy klonily zemdlené své hlavy, stavy pětkně vonely a křivice křitek bílých, modrých, červených a kloví jalkých lucím nás vítaly a vlnky potoka spěšně ubíhající na nás volaly: „Ten dál, jen dál!“ Lidé, kteří nás viděli zastavovali se nad tím, že nás jde takové „processi“ a divali se dlou- ho za námi. Cesta mile plymbla mexi žerky a vářnou rozprávkou a než jsme se naváli, byli jsme v Klížáinovicích. Ale tu se cesta děl- la na tři; jedna šla o pravo, druhá v levo a třet- k' středem. Kudy teď? „Ale jen dál hoši.“ Já vás do- bře povedu, já jsem zde známý,“ pravil z nás je- den. — Mě už dobro, tak veď, souhlasili jsme. — Tu musíme jíti v pravo komandoval náš vůdce. Jdeme a ona sledá uličku. — „Ale toto je, co pak jsem se zmýlil,“ omloval se, „to půjdeme tady dole.“ (Pohl.)

Uspávání Texulátka.

(Le zápisník + vel. p. Tomáš Procházka, kaplana v Francicích)
(pro „Příši Lušilovu“ vyňal Korbelař P.)

1.
Sem pospěšte ptá-čátka,
Spívejte u dětátka:
„Spi, spi, spi,
Texulátko spi!“

2.
Havíček prozpěvuje,
Kudlička mu cinkuje:
„Spi, spi, spi,
Naš miláčku spi!“

3.
Penkavka ho vítá k nám:
„Ty jsi všeho světa Pán.“
„Spi, spi, spi,
Naš panáčku spi!“

4.
Texulka ta mu kuká,
A holoubek mu vrhá:
„Spi, spi, spi,
Nemluviátko spi!“

9.
Protož vstaňme družičky,
Podkivme ty jesličky:
„Spi, spi, spi,
Velký Bože spi!“

5.
Přiběhnul tě zajiček,
Pohlehnul u jesliček,
„Spi, spi, spi,
Kraiso naše spi!“

6.
Kdo mne kochá přivodil
Mě Ty, jenž jsi mne stvořil?
„Spi, spi, spi,
Stvořiteli spi!“

7.
„Co mi dal, vem si zase,
Dám se svléct v každém čase:
„Spi, spi, spi,
Dobrý Bože spi!“

8.
Všecko, co kde živo jest
Prozpěvuje Bohu čest:
„Spi, spi, spi,
Spasiteli spi!“

Lda věčné trvání trestů pekelných odporuje rozumu neb některé z vlastností Božích.

Ti, povrchně pozorování oněch výroků pís-
ma sv., v nichž místa zachycení se popisují, musí
každého věřícího přesvědčiti, že stav od Boha zavaz-
ných tu jako stav nevyslovných muk a hrozných trá-
pení se předvádí. Co však peklo kpro upravené peklem
činí, jest časová nekonečnost čili věčnost jeho trestů.
Totéž spolu v ohledu tomto jediný jest článek v úry, jemuž
ze strany církve úplná dogmatická sankce po boku
stojí. Bohatí nauky věci této se týkají, i když více me-
ně dogmaticky jsou důležitý, nejsou přede, stíže
defide.

Tresty v peklu jsou tedy věčné. Menší snad jiného
článku v úry, který by se tak jistě a zvrubně z pís-
ma sv. dovoditi dal, jako právě tento. Podívej-
me se tak trochu na to. Kdekoliv písmo sv. o onom
bezbožníkovi v životě onom mluví, všude zapletlé
slovem svým známku věčnosti, buďto zpřímá buď-
to popřímá opaku, totiž ukončení trestů. Všech
sv. spisovatelů jak st. zák. n. Zákona v tomto po-
du úplně se shodují. Ze st. Zákona poukážu
na porroctví Danielovo 12, 2 z Izaiáše na slova
zhlavě 66, 24. V n. Zákone jest míst mnoho, která to
že uči, jako: (Matk 3, 12; 25, 41, 12, 32; 26, 24; Mar.
9, 42; 1, 29; Jan 3, 36; II 4 Thessl. 1, 8 - ga mnohá jin.)
Komu na tom záleží, nechtí si naznačení místa na-
číst, jsou velmi jasna a patřná, tak že žádné po-
chybnosti o věčnosti pekelných trestů podle výroků pís-
ma sv. dále býti nemůže. Tím, již na písmo sv. věči-
ti nechť, jsou tato místa ovšem tolik platna jako

slépému lucerna, ale proto jich neuvádím, neboť má-
medosti jiných protiček puštění jim zálohu. Tím,
kteří přede positioních důvodů písmo se spustí,
ti se nechť, jímž ale tento hrozný článek trochu
zakajoval dech, hleděli vší moci mexi výroky pís-
ma sv. dovoditi se musí, z nichž by právě opak do-
kázat se dal. Tak se začalo de některých muk tr-
diti, že slovo αἰώνιος, aeternus normamena' ničeho
jiného, leč dlouhé trvání, dále že slova jako
ἀπώλεια (zahynutí), ὀλέθρος (záhuba), ἔρ-
ως (smrt) značí sice zničení zachycení, ale ne-
kolik prý positioní trest věčný. Konečně si u-
tvorili jakousi t. zv. opohutastavi (restitutio in
integrum) ale slov sv. Petra ve II. 4. Apōst. 3, 11, jež
však dobře nepojali či pojímouti nechtěli a křivě ve smyslu
vykládali. Všeliké olo pokusy jsou marny. Ne-
budeme vykládati jak snadno naznačené námitky
naši naukou srovnati se dají, nýbrž jistoupíme ku zve-
lenému thematic, že totiž věčné trvání trestů pekelných
odporuje ani rozumu ani některé z vlastností Božích.

V době novější, kde racionalistická či pantheistická
věra stále v větších rozměrech všeliké křesťanství puzí
vá, kde mravní laxismus a duševní slabota vážně trvá
či takového věročlánku stíci hleděti již nemůže, než
by se svět brzo zjevně, brzo skrytě této věry sprosti. Ne-
síly se napínají, jen aby se nějak tento nepohodný
článek z písmo sv. vyli. Lžák marně.

Věčné trvání trestů v peklu odporuje zdravému ro-
zumu, toť proti útok. (Přiznání)

Nade hrobem bratříčkovým.

Sladce spi, můj andělíčku
v země této chladném líně,
duše tvá již na nebíčku—
a hlavěnka nexastíně.

Ke hlavičce seřík vsadím,
aby na tě vrhal stíny,
a u nohou k myrtu vřadím
i s kolisté rozmariny.

Sladce spi! a krásní snové
nechť sebou pohlédají,
jako dítě cherubové
v kolébce když kolébají.

A v jich větrí stinném jsou
sladkobolní slavičkové
za jitra i v podvečeru
klouci budou písňě nové.

Tá zde smutný na tvém hrobě
vypřestují květi vonné,
jako bylo v krásné době
to tvé žití bezúhonné.

Tá pak sednu na sedátko
a tvé líčko hlídat budu,
a na tebe holoubátko
nikdy—nikdy nexabudu.

Příspěvek k dějinám brněnského alumnátu. (Pokračování.)

Utichlý bouře náboženské mírem Vestfalským a
porojitím časem mrtvý nastal klid v církvích, po vlastech
našich, neboť až na nepravý pokus sloužící opět od-
pádlé církve v jednotu, nestalo se přes 100 let až do havie
Terezie ničeho, co by néžalý rozmach v životě náboženském
způsobilo a zmínklý zastluhovalo.

Na bohosl. ústavech byl tehda jen sem tam nějaký
horlivý kněz, který k činnosti pobádal. Kanovnícké sta-
pituly byly obyčejně zaprávkovacími ústavy pro pokrob-
ky ze stěchlých rodin a nevěděly než přelichy voláše
při volbách biskupských. Biskupové, byť již říšští kníže,
kz, nestarali se nic ponechávajíce správu své diecese

^{II} biskupům světským a vikariátům, aniž se klý o povzněšení
života náboženského opravdové aspirací, zasedali.¹⁾

Kužák klid ten byl jen zdánlivý, podobající se utichu,
jaké pohyby, obor tenkrát, klý z pozadí už věřil, brombou
ústrannou nachodem svým. Krájské křehly již mraclý
klidů Tansenistických a vobod galliánských,²⁾

¹⁾ Fr. J. Krog Unimafalmyflicht der jh. Císaře sth. 945-946.

²⁾ Galliánstými vobodami xovou se 4 články asi tohoto znění:

I. Bisk. odevral sv. Pětu a jeho nástupcům polsko moc duchovní
vrahující se klý opíše duše nikole však moc na časnéjmi se/ob-
čanstvými) obecními věcmi. Tu moc mají kníže a králové a
nejou v tom, ohledu žádným způsobem právomocnosti, pažežské
podřízení II. Bisk. v plátnosti ustanovení 3a 4 sex. sněmu. Kód.
níhoho o autoritě sněmů všeobecných III. Poto budíť provogo-
vání moji papai. Kanony zevrubně určeno, dále zachováány budi,

MUSEUM.

„Církev a vlast ty v mojich miluji sestersky se nádrží,
Každá půl, každá má moje srdce celé.“

Suší.

C. 5.

XII

Z mého denníku.

1.

Nebestých těl, synu miliony
Neproměnně razi' kolo běh,
V souladě, jako chórů tony
Světa kolotaji' prostorech.

Kdy je prostor nekonečný dělí,
Pne je neodlučně světa střed,
Odloučit se však jim kolejí velí
Kdy jich nedalek je prudký stěp.

V souzvuku necht', synu tvé jsou tony
Roztlučený časem, prostorem,
Nitka vněštná' poj bez úhony
Veškerý však jedním souborem.

2.

Věčernice pluje klu západu,
Děmantem je mexi hvězdami,
Tmavá' noc ji' není na záradu,
Tmať' nevniká' ve drahokamny.

A čím dále vyšší tma čern' hněvnou,
By stínila hvězdu oblohy,
Tím je krása její více jevnou,
A hněv miji' v niveč' nebohy.

Věčernici' svit' kvá', synu, cnota
Vědy paprsky sílejší žhavě,
Až pomluvy zřídne tuhá' hmota
A odpluje světél v záplavě.

5.

*Lda věčné tvání keshi pekelných odporuje
rozumu neb některé z vlastností Božích.*

(Dokončení.)

Kto ale odpovídá mi: Aťkoliv so-
 bě zřítavený rozum věčnost budoucího křtu, ma-
 vě dostatečně doklázati nemůže, předce nedovede
 z druhé strany ničeho pádného proti ní namítati.

Nestojíť předně tato zjevená pravda úplně sama, mohlať v náboženském přesvědčení člověčenstvu. I zde, jako v mnohých jiných případech, bylo to útlakem křesťanstva potlačeno i dějepisů, polovičaté nářečí, dyzklonality, temná tušení a úplně jistotě povrné. Jsouť známy představy klassických národů o barbaru. Jeť třeba jeho ale mínění lidu očerny jsou, do kladať Virgil ve své Aeneide v kn. VI. kde praví:

*Laetum ingens volvunt alii, radiis quere rotas
Distichis pendunt, sedet aeternumque sedebit
Infelix Theseus.*"

U Eusebia máme zachovaný jeden Platonův výrok jeně xní: „Oni, kteří pro velikost svých přečinů nechojitelnými se zdají, do barbaru uvrženi budou, z nichž nikdy více vyjítí nemohou.“

Podobně též Edda: „Lofa Muspellu sú þær fjúrir
gíra Gyl, inn fjórma er Vífslinn var þin gín Valt.
Takkorj souklas s naukonu křestanskou jest kajistě vy-
znamný a může se u pohanstých národů a zlytok
praxevení povahovati.

Pro věrnost pešedných krestů mluví z všeobecné důro,
dy rozumové. Svoboda lidské vůle, která zde byla s obdivem so-
božního volem! také má dobrým a zlým, udali se vo-
kamžiků s miki tak, že jako u spravedlivých více padnou.

ti, tak u zacházení více, provzněti se nemůže: vůle těch
to jest ve zlobě a odvrazení od Boha, tak, uťazena; že
dobře nemávidí, a zlé milují nutně, a buď se s ďábel-
ským zrakem, s ďábelskou zálibou. Má přece Běh
svobodu nejednokolnější, a přec brich spácha-li nemů-
že, a naopak jistě i ďábel má úplnou svobodu a
přec dobře nemávidí jako hroch červenou barvu.

Poněvadž tedy shlamžik smrti mravní směř v ille jednou
pro vědy determinuje, musí také tento platonismus míti
pro věčnost. Předoupí-li tedy člověk v českém křesťu
na věčnost, stává se mu tato šelmskost a tím i šelma,
hodnost smrti nevymaxakelnou známku, Deuham
a přívodou Lige-li nyní věčně dále, musí také věčně
existovati jako šelma bodný.

Což ale nemůže tento smek' uskutečný stav božnosti
opět néjako odstaněn býti? Nebo pak ale to má' učiněti.
Milost' pny' Boží. No uvidíme. Bůh jest' ovšem svob.
don v udělování své milosti, avšak tuto milost'
člověku přislíbil prouze pro jeho, stadium viato-
ris a spolu zřejmě nás upozornil, že nastane kdy-
si noc, kdy nikdo více nebude moci pracovati, kdy
budt i milost' přestane. Není tedy Bůh zavázán člo-
věku ještě v onom životě milostí udělati, ano lze snad
uici, že Bůh ani jít' nemůže. Vždyť není' nuta každé-
dému učení milosti nevyčerpatelna, musí' tudíž
pro něho jakýs cíl a konec míti. Mnu, jakbých
Bůh každému dle svého věčného a moudrého
radku ustanovil, tu mu v životě věčném protiv,

čel. Překvapí-li jej nyní smrt v kterém křičku je to jeho vlastní vinou. Bůh proti ničeho více učinil: nemůže. Proč? není v pekle žádné lítosti, žádné po-
háně a polepšení více. Konečně by se tento čírok se všemi soujmi utrapiami stal úplně bezvýznamným, neby-
je-li v líně svém věčnosti blaženou aneb neblaženou. Jed-
li konečně lhostejno, přináším-li ty nejčistší svědčení,
anebo nchám-li se v náucích choutkám svých chvilic, pak
si z nás ze všech svědomí dělá dobrý den.

Věčné tresty prý odporují dobrotě, milosrdenosti, spravedlnosti a také prý moudrosti Boží. Ať už jen zolna s tou flintou, aby vám nespustila. V-
šem je Bůh laskavý, ale mohliti se přede s ná-
mi nebude. Jeho dobrota má svůj konec a svou me-
o jeho svatosti. Takto jeho nejvyšší svatý nenávidí Bůh
glé nutně, a poněvadž se za přití nemůže a nechce, musí
také jako spravedlivý ředitel hříchem porušeného mra-
ho řádu světového glé potrestati. Spravedlnost božská
nemůže tu nikterak býti nějakou moudrostí řízenou
dobrotou. Bůh by všelike tresty musely býti pouze tě-
vými, a tím by peklo dopadlo, právě naopak, spraved-
nost Boží jest spravedlnost trestající, in vindictam,
která svatosti jsouc vedena glé jediné glé poručiny trestu,
poněvadž jest zlem a vzpíráním se proti majestátu-
sti Božské. Lide na zemi ovšem utlačují se všechny sty-
thy spravedlnosti Božské spolu jako skutečný lasky, poně-
vadž, in studio viatoris. Bůh jakýsi zřetel bráti musí
na jedotučině. Tristovo, jež si člověk tuto vždy ještě
osvojiti může. Někdý ale tomu musí býti konec. Pom-
há-li tedy člověk tuto tak drahocennou dobu, započne
spravedlnost Boží svou exekuci a musí tudíž věč-

ných trestů hodného také k věčným trestům odsouditi.
tvář ještě něco více namítá se proti spravedlnosti
Boží. Nekonečné tresty nestojí prý v žádném pomě-
ru ke skutečné hříšnému, který často v okamžiku
spáchan časového jest tvrdí. My ovšem nepromítá-
me poměr času k věčnosti, ale spolu také nepro-
nikáme do hloubi křičku, přede však jistě i z ná-
ku nekonečnosti na křičku doznati musíme. O,
všem ne o jeho objectivitě ani o subjectivitě tře-
sícho ale v, kminu ad quem, "vrať se křič-
konečného. Pota, ingenere offensae, jak stáčí u-
kali. Proto přináší sebou každý hřích nekonečnou
vinu, protože chce převrátiti pravý poměr mezi ne-
konečným Bohem a konečným tvorem. Poněvadž
tudíž hřích pouze z této stránky nekoneč-
né jest váhy, jest také trest v pekle pouze co
do času nekonečný, neboť nějakou extensivní
a intersivní nekonečnost trestu, pekelných také
my netvrdíme. Le však ostatně co do časového tvá-
ní vinu a trest si odprovidati nemusí, uči nás již
pohled na spravedlnost světovou. Předce neřekně,
že p. soudí jedná nespravedlivě, když odsoudí vra-
ha ku provalu, byť on třeba svůj čin v okamžiku
býl spáchal a přede jest těm takový věčný o tom to-
tix smyslu, že vůbec většího v našem řádu časo-
vém býti nemůže, anebo když podobný přičin do-
stane do života, "žánvinný, a přece jest spra-
vednost světla či lidská, jen mýlým světlem spra-
vednosti Boží.

Poté prý odpovídá věčné tresty moudrosti Boží.
Bůh od věčnosti ustanovil, aby všichni lidé kapa-

seni přístli. Poněvadž prý však dosti povstředlímá, a by tohoto svého účelu dosáhl, musí prý všichni konečně ku spase přijeti, anť by jinak Bůh se svým dílem se minul.

Nejá bych ti ráčil, abyš tak moc nemluvila, podíval se napřed do metafyziky Štöckleovy a tam najdeš, že posledním a nejvyšším účelem stvoření i vůbec působnosti Boží na zemi není nikterak blaženost tvorů, nýbrž zevnější sláva Boží; a byť i blaženost tvorů zácl bůžské působnosti se položila, byl bycl ten u rozumně sobodůvěrných tvorů předece jen hypothetickým a tudíž nikterak takovým, který by

nutně dosažen býti musel. Jeho nejvyššího a nutného účelu konečného dosáhne však Bůh také u ztracenci, poněvadž jeho spravedlnost hlásáji a tím také k zevnější jeho slávě přispívá.

Nestoji tudíž věčnost trasti pekelných v žádném odporu ani s rozumem ani s některou z vlastností Božích, nýbrž zdvihá se podobně jiným článkům vtry ve vlnách těch nejprudších útoků jako obrovské skálie, na němž všechny vlny nevěry, či zhytrale lidské zloby a ďábelstých spádů seslábony se odrážejí.

Věťku.

Věťku letní můj
jen na okamžik stůj,
jen chvíli sklon své křídla blymná
pak opět dále pluj.

Vánoš-li z krajiny
mé rodné dědiny,
nuž řekni, zdáív-li a co dělá
můj přítel jediný.

Kne, proč smutného
a sděl mi o něho
jediný pozdrav, upomínku
ze kraje dálého.

Li snad již zapomněl,
že přítele kdy měl, —
pak zvěšuj žal můj světem širým
by les i kraj se chvěl.

Příspěvek k dějinám brněnského alumnátu.

Věrný obraz onoho věku podává nám a. lumnát brněnský, o němž se nám z té doby zprávy zachovaly. Představeným jeho byl Melichar Blaher. Můžeme dosti velkého nadání navořil se ve Švýcarsku v kantonech Glaruském, studoval v Římě pod jermity v koleji helvetské a byl kamtář na kněze vy,

(Přetráčování.)
svěcen. Před r. 1772 přišel do Vídně za vychovatele a byl S. Štokovi biskupu a kanovníku u sv. Štěpána doporučen. Štok byl horlivý přivrozenec státní církve a důrazně také v tom směru na svého poručence působil, tak že z něho brzy jiného theologa učinil. Plesem jeho a ostatních Josefínistů bylo:

„Chce-li býti theologem dle nauky Krista, netřeba-li býti theologem školáckým.“

Blaver brzy přivlastnil sobě ony zásady a stal se představeným novozříženého kn. semináře ve Vídni. Naučnáváje se však schopným říditi tak důležitý ústav; vzdal se brzy hodnosti té a byl ustanoven za představeného duchovní správy u sv. Řepána ve Vídni. Než to bylo pět přílis jednotlivých pro tuto věc, genia. Proto se z něho počítával a vzdal se studiím. Klade Stockhammer volal ho pak za přivodícího syna svého do cizích zemí. Později provedl ten olomouckého kanovníka br. Sal. mado Rima. Pak byl přidělen jako kaplan c. k. vyslanectvu v Berlíně, kde s Tellem, Englem, Ullem, Mendelssohnem a jinými té doby proslulými muži se seznámil a v důvěrném byl obcování. R. 1778 ustanoven byl od olady za spirituala kn. semináře v Břně a když na něho šly rozličné žaloby povýšen byl přes všechny dopor. Migaxziho za vrchního dohlédavatele alumnátu ve Vídni. Na místě tom však dlouho nebyl, nýbrž na důrazně nalehání kardinála byl z místa toho setažen a když nabízené místo doorního kaplana nepřijal, do své vlasti propuštěn.

Když byl Blaver spiritualcem v Břně, stěžoval se do něho arcib. olomoucký a biskup brněnský u císaře 1) že konventní mši sv. pro seminarišty ani kanonici nevyjímaje přílis hlasitě čte a 2) že představení chovanců nejen prokřesťanské bible k němu čtení dávají, nýbrž i knihy Tansenovi, Quenela, Páscala, Arndta a Niboly. K vyšetření této stížnosti jistě i ji-

ných zborů dle v brněnském alumnátu zvolena byla smíšená komise, na jejíž zprávu byla vydána r. 1781 tato nejvyšší resoluce:

Blaverovo ospravedlnění bylo v poročích shledáno, jen pro neposlušnost bylo mu arcib. kupal. listem uctivě odprosti, načež za to jako horlivý a způsobilý do Vídne za vrchního představeného alumnátu převázen byl. Čtení prokřesťanských bible budichovancům dovoleno, aby záhy poznali je, který jim v budoucnosti porádku bude; rovněž i spisy jasně a srozumitelně připuštěny buďej, poněvadž jsou od c. k. censury dovoleny a jelikož biskupové i nejvyšší kníhy, jejich obsah ani neznají a o jejich zásluhami nesouhlasí, kácetují, zahacují a všemožně z rukou podržují jeného kněžstva odstraniti. K tomu, ony pak, které pro čtení podobných knih v pokřesťení mají, na nejvyšší týrají a pronásledují; protoť ať biskupové v budoucnosti čísti knihy od doorní censury dovolené kněžstvu nezatlačují. Ordinarius nedělej sobě žádné naděje, že by kdy úplnou pravomoc nad alumnátem obdržel; chovancové směji, aby mnoho času nepromárnili, jen na velké svátky v bisk. chrámě asistovali. Dvěma členům smíšené komise olomouckému kanovníku br. Migaxziemu a svatojanskému faráři v Břně Lukypovi, který byl býlýž kanclem university budich udělena přiměřená dietka, poněvadž se dováželi mluvit ve prospěch bulli „Unigenitus“ a „In coena Domini“; poslední budich ned hodnosti kancle rské zůstaven, poněvadž jest nebezpečno mluvit na universitě lidi, kteří studují c.

mludiví vstěpují bludné a nebezpečné rásy, vedoucí k opovrhování moci panovnícké. Kromě níh obomský biskup Václav nemůže děle jako muž zlomyslný a špatných skutků, svědčející svědčící mexijím také proti představeným alumnátu pro svůj vliv na kněžstvo ani za svůj jeho typen byti a buď s sebou i vřadí ihned sesazen, arcibiskup ať navrhne za představeného alumnátu muče učenci jeho a v chování skromnějšího; provincialovi minoritů a rovněž jeho podřízeným biskup uvolněna písmná díkka, poněvadž obviněn, val představené alumnátu v přičině opustit. Porciunkulových a jelikoj vřec tento řád nejvíce pomluvy na kněžský seminář švrl, dva expedité P. Hubich a P. Mainoni, kteří po řádne ohláše ve svých klášterích seminář uvolněli a lid proti němu švali, biskup se svých úřadů kagalských sesazení a vřec vřelické klášterní jim zapovězeno; světský kněz a prof. theol. Dom. Cerný (poněvadž prý se za světská protokolu vědomě falšovaného, podepsal jalký; nejnovaný profesor z řádu dominikánského biskup i hned a na vřec se stolic učitelských odstranění; biskupům buď skromnější chování odporučeno a zároveň na um dáno, aby sobě hleděli lepšeho výběru theologi; kardinálu pak vřelickému

vyslovuje se nejvyšší neposlušnost, že se tak neobratně do správy jiných alumnátů mščí a v nich nepoloží a sváží si sobě." Mimo to praví se na počátku resaluce: "Biskupský kněz minář, pravoslaví přese vše žaloby za nevinný a chci jej jakožto zabouřilý vzít pod svou ochranu."

Teměřanským komisařem alumn. vř. kn. schodění minoritů arcibiskup podaného byl jmenován svob. p. Křilpied a vřelick. xam, aby bull. Unigen. a. In coena Domini ze všech rituálních knih vytrhány byly.

Možným výsledkem rozepře, vyjádřené profesori a představení semináře ještě více, i není divu, že kardinál. Migazzi arcibiskup Věrný uvažuje zcela proticírkevní směr jalký a alumnát. Biskupský zavlád, rozhodne na to, náležal, aby si to kandidáti arci na kněžství svecení nebyli. Důch tento, proticírkevní zavlád se zavlád v vřelických biskupích r. 1781 při výpočtu zavlád klášterních, o nich se mexijím kněz ná. kn. klášterní na princip vyjádřené proticírkevní, že biskup má se jen do toho poslouche, pokud poslušnost kn. dokladi a odu vodniti se dci z Pisma svatého. Důch tento se nezměnil po celý čas trvání semináře tedy až do roku 1782, kdy seminář zdroven s vysokými školami do Olomouce naxpř. byl přenesen. *) (Pokračování.)

*) V. Museum 18

Pout' Velehradská.

(Pokračování.)

My jdeme atě zas kamsi na dvor. Taky do toho věci rohati musíme sezeptati. Obrátíme se a za námi stál jako na zavolanou kovář, který naše manévry dříve pozoroval a dootřpil se, oč tu běží. Ten nás vyvedl na cestu, pravou a my pověřovavše ubrali se dále. Náš vřec o hřelick

pak měl dlouhou dobu. Škaredé ho dy.

Minulo jome Markely a blížili se k Bučovicím. Horko bylo nesmírné, žíže veliká, žáry na celom těle, popravené a mokré tak, že je mohl žalmati a my sami mšli jako muchy; proto v Bučovicích ustanoven a jednoklasně zavládla u

Kanouška. - Tak jsme byli seucháni, že jsme neměli valně chuti dále pokračovati. Ploplávali jsme se po nějakém proužku, který by nás zavedl do Horyčian. Šel přerovník byl ochoten, ale měli jsme mu dle pětku a pak ještě počkali až do noci. No, to bylo trochu mnoho, proto jsme raději sami počkali na oblaďech a jechali po svých, byť jsme ještě toho dne do Horyčian nedorazili.

Co tak moudřejeme přišli studující bučoušci, kteří návrh náš schválili a byli nám tou radou, abychem zůstali v Kemoticích na noc, což jsme též učinili. Pak nám sdělili podrobnosti cesty a za město kús náš vyprovodili.

Sluncečko sychlovalo se za horu, když jsme vycházeli z Bučovic. Na západě plásla a agurovém a fialovém nebi červená záplava, temena hor ohněm jásala, květinčky slzely a slunce ve hlednouc se ještě jednou o gradebně hladině rybníka, schovalo se. Na polích mizel ruch a stěhoval sedlo dědím. Pa stýr sháněl stádo, ženci šli řádem jako vojsko a oráčci s veselým praskotem táhli dlouhým tahem, jen zde onde nějaká tráva škařala nebo kosa trávu dobytku. Milý byl pohled na krajinu tonoucí v čarovné záři zapadajícího slunce a sladkobolný cit mimovolně jímál srdce naše.

Tak jsme kráčeli téměř mlčky vedle sebe a myšle Nevojice, přišli jsme přes Ledešov k Nojím Lámkům opěvavým písní národní. Nové Lámký jsou hradočverhanný a ještě dost zachováni. Takto chladný lmes trávní na temenu hory a po hlizi vážně do krajiny. Krávně jeho zdobí zelené

věnce lesů a ků patě se mu stříbrná hladina rybníka zdobně vlní. V obli usadily se chaloupky s lipami, které jako klášterka k němu důvěrně se tulí a obývalé sláve jeho rozhovory vedou. Tmavými zřelko nebe hvězdičkami a měsíčkem vyklukoval z vršku lesa, které jako by obsypány byly květem bílým. Věnde vzniklo jeho černoé oko, jeho nožka všude rozruch budila. Na zemi rozostl bře, kůskami hoře světla, děje mile v okno pohled, skrujím vřícíím vřevdaleného syna, pozdravení vyřídil, vln. Kápn na rybníce novinku pošeptal tak že hlavo za, stěbaly až rákosy v udivení se klonilo a poslouchalo. Co. Každému něco povídal, každému nějaké pozdravení vyřizoval, tak že v krátké celi kraj zjával čarovnou zář jeho. Pělebně o přel zavlašlo licho. L malé vřšky zazněl z onok na poklonu a zanním rozgovučely se po celém okolí zoomy maléi velké uplyvající v milou harmonii. Tvor ustala v běhu, ptáčci přestali corlikat a nad lesem vznášel se lehký mráček jako kouř ošetný. Otci vše, homira. Celá příroda byla jeden tichý vrací zálm. Istanuli jsme v hlubokém zanicení a se slzami modlili jsme se. Anděl Páně. Na kn okamžik do smutku nezapomenou. Věde náš šla sbršená skvěnka. Páme se ji. Ideme to dobře do Kemotic, stavenko. Ime vím, co to mála za radost, ohuďák, že nám pravbužití mohla a s velkým dobrořečením loučila se s námi. Tu obrátili jsme se a pohledneme na krajinu, kde rá plála v čarovném šeru měsíce, jakoz je. Zněch stál jsme godali. Jak krásná jest ta naše Morava a jak dobrý lid bytuje v ní, protož bavitě

MUSEUM.

„Církev a vlast-ty v mojich miluji sestersky se nádrech,
Každá půl, každá má moje srdce celé.“

Sušíl.

C. 6.

1. XII

PIUS IX. P.O.M.

Dne 7. února 1878.

Pia již nám není! – žalným tónem
Zahlaholil po všem mluu zvon.
Pia není, – jenž vlád' nad Sionem....
A v Sioně dítě nářek, pláč a ston!
Svatý Otce, Tenž vždy zehnal dětem,
Tenž je vedl k rájské bráně světem,
Kristovým Tenž jmenem za vídecjím dvr,
Na věčnost od Pána povolán.

Zalkej, ukrájino všehomíra,
Posyp čelo vlhké popelem.
Bere vídec pluješ vírem sírá
Ska v oku horká tvójím údělem!
Není Pia, není velekněze,
Tenž ti nevlád' Kristus po zeleze,
Křísť jsa z kříže učil znát křísť,
Týž nou v němž spásu lidstva víš.

Pia není! Staroslavný oblec Píme
Roucho černé, sejmí s ramen slávy náich!
Zalkej, kmetě sedý, spánkem věčným dříme
V tobě drahocenný reka – vídec prach!
Ne to César – vídec světoborný –
Rus – kmet to cnostný, duchem přepokorný,
Ruha věrný, jak to velí Pán,
Ze tvých stánků v nebe povolán!

Mačeme se zakládat pověra lidu?

V katechismu čteme: „V prvním přikázání, ona se zjevuje, majíce spolu na zřeteli výrok, že ni Bůh se zapovídá nevěra, nedůvěřivost, „jakož měrou víra u člověka hledá, toužebně klacírství, hádání, pověry, klouza nebčiny ne, rou pověra stoupá, že tedy jak nevěřelý tak i věřelý rozum vady té prost není.“
 „návist Boha, roufanlivost, nedůvěřivost aneb kůle opovržlivé společenství na milosrdenství Bůh.“
 „Učinil jsem si z mnohství těchto pojmu jeden toliko vyjmouti a dle možnosti objasniti, čím promluví o pověře, kterou mezi lidem naším tak rozšířena jest a ukládati, máti vůbec jakého pošťastné, ho zakládá čili nic a v čem tento pozůstává. Staž dá zajisté věc má svou příčinu, bez níž by ani ne, vznikla aniž se udržela. Pověra však tak stává, jest jako pokolení lidské a pro křehkost lidskou snad ani neoghne; vždyť i u lidí věřelých a nábožných nerůdná se vyskytí. Přistupme k objasnění pojmu samého.“

Koho nazýváme pověřčivým? Připisuje-li někdo věci nějaké vlastnost neb účinek, který ona de přirozených sil nemá aniž mlti může: toho nazýváme pověřčivým. Tak tu př. staří Egypťané a Chaldeoové připisovali hvězdám, zvlášť obětním čili planetám moc na život a smrt lidské účinkující. Náhled ten přišel i na jiné národy, a mezi naším lidem slovenským najdeš nemaloběž, jisto na planěty věř. A podobných pověr je mnoho.
 Nevyslyšel jsem však sobě za úkol rozliš, ne pověry, jak se v životě našeho lidu vyskytují, vy, psati; úlohou mou jest: ukládat, v čem se pověry vůbec zakládají. Úloha vsakutku ne leh, há, uvádíme-li, v jak různých způsobech nechť

ona se zjevuje, majíce spolu na zřeteli výrok, že ni Bůh se zapovídá nevěra, nedůvěřivost, „jakož měrou víra u člověka hledá, toužebně klacírství, hádání, pověry, klouza nebčiny ne, rou pověra stoupá, že tedy jak nevěřelý tak i věřelý rozum vady té prost není.“

Přo usnadnění, jedce a pro větší srozumitelnost volil jsem cestu názornou — a tu šťastnou náhodou, přišlymi do rukou remi, niscence starého študáka z dob mládosti, o nichž čteme takto:

V malebném údolíčku na stříbrotoké R. leží úhledná veska R., ověněna jsouc střílni kopoly a sadovým stromovím a jako by se vychloubala, ukazuje příchozimu paven, skou vložku nového kostelíčka. Mimo jiné znamenitosti chová v líně svém značný rybník, na němž Svato-Martinské rejdy svoje provádějí, pamětný též svojími zvláštními (?) druhý ryb, které v něm se choovají. V leto osadě bydlel můj dobrý známý, kollega T., který již záhy vždy mi sliboval, že na hody musím k nim. Jnu blázen, hab by ta, kové pozvání nepřijal! A proto těžil jsem se jako děčko na to posvícení a kdykoli mi v rohu nechutnalo (co se ale zřídka stalo), tu jsem naplnil svůj žaludek poetickým nádykem: „Pige pati, paticendo palma paratur mlč, Václavku, mlč však ti to o těch hodech vy, nakradím.“ Přáními se přiblížily a s nimi i v R. hody. Nevím však, čím se stalo, že právě v leto o celý týden posvícení se opozdilo. Roz-

umnému člověku dělá taková věc povážlivé vrtochy: snad že stárek neměl vyhládnutý stomek, nebo stárková užite sukně, aneb paní starostová dosti vykmenou kusu, či snad dokonce horlivost pana rektora pohanský onen obyčej chtěla odkliditi. Po-
ný myslitel rájště je omluiv' rozkládáje, že starba stánku Páne tak je zaujala, že by ná-
lem na tu světskou radost byli pozapomněli. Věchme však těch důvodů — hody orlím
letem předce přilítly a co nejhlavnějšího před
nimi mímj T., věrný české vlasti syn, nemapoměl na slib svůj, ano paty si mohl
ustápat, jen aby mne tam dostal. Trubý-
vo! to tak, že člověk ve své zkaženosti z k
dobrému táhnouci se nechá. Mladěš. 11. zá-
ří a čisté nebe ukazovalo na krásný pod-
zimní den. Vyjdať jsem se na cestu záhy z rá-
na předháněním, však ne sám. Neměl jsem
radobře samoten se vydati, arto při my-
nější osvědčenosti dobrí lidé i v pravé po-
ledne na kapsy pochvých vandrovníků
si pavěčují — a proto již dávno vyhládnul
jsem své společníka, svého milého M. . . (Pokr.)

Pout' Velehradská.

(Pokračování.)

Kusí mlhas našela se nad krajinou a
idole nořilo se v tichý sen, z něhož je vytrho-
valy jen časem zvuky trouby hlásné. Přehne-
me s kopečka a za několik minut jsme u cí-
le své denní pouťi. Pěnočný právě vtrubo-
val devátku, když jsme vstoupili do Memotic.
Na dědině bylo ticho, sem tam ještě svítily
většinou pak drželi již temnou hodinku;
jen z hospod, jichž tam jest jako hub pódě-
sti, ráznivale surově hulákání a sprostě
řeči.

Když jsme šli ov. Bůčovic k Věcoměti-
cím, dohonili jsme starěčka, oke jednoho kně-
ze, který se k nám měl velmi přívětivě a na-
cíl naší cesty se nás vyptával. Ten nám
odporučil v Memotických hospodě J. K.

Tam zaměřili jsme kroky svoje a brzy
také ji našli. Vrata byla zavřena a do-
máci právě chystali se ku spánku, když
jme je nemile přetřepili. Chudáci byli
na velkých rozpacích, když nás uviděli a
vůliště, když jsme jim oznámili, že chceme u
nich býti noclehem. Měť my jsme jim při-
mluvili, aby se nic nestýchali a ničeho
neská nešli, že za oděh vezmeme kouskem
slámy, jen aby nám něco k jídlu připra-
vili a piva donesli. Ale piva — neměli
a jiného k jídlu mimo chléb také ne. I
poručili jsme sobě tedy chléb a mléko.
Když jsme povečřeli, přišel domů hospo-
dár, byl ve Slavkově na farmarku. Kne-
d nás vítal a vřelý jak se omlouval. Z jeho

řeči, které v všelichém zaváděl, poznali jsme
v něm venkovského, písmaře, který rád
svou sečtenost na odovstavi a jiným rozumy
své vykládal. Za několik minut věděli jsme vše, sobě nu katičko ve starou, prašivou. Lidiám
ky jeho příchodu, celý jeho životopis. Dříve býval jelerůho loje. Neměli, ale přinesli lojovou sví-
i starostí a nyní je přešedou místní školní ku. Já sobě natíel bolavky a uvnitř ná-
dy. To nebe velebil svého p. faráře a učitele nořky a hle! hned bylo lépe a čím dále tím více
a ve svém životě zkusil svůj v plné míře po jsem sobě to líboval, neboť bolest přestala úplně a
řekla: „Škola mě štěší.“ Za jeho starost- nohy se tak nepařily.
váni odti rula ober, Lelici, nyní pak nic. On Hospoda, ve které jsme nocovali, byla, jakých zhu-
sám, aby měl něco ku čtení vypůjčivá sobě sta nyní po venkově. Měla dvě světnice: jednu vět-
ze. Snovidek od mlynáře, Obiana, ačkoli s jeho šípu hosti a druhou menší, ve které bývali domáci.
směrem nesouhlasí. — Vidouce, půjdu přijíra. Ta pro hostě byla nečista, bez obrazů, učená a tem-
venou zaselí jsme druhé zrno Khasu, které na jako nějaká pekelná rakajna. V menší už bylo
se tě ujal. Až tak ráno jsme chtěli brzo vyra, jinak. pěkné obrazy zdobily stěny, ráno mi nářadí
xiti, abychom přišli do Koryčan na misi sv. přepřínovála světničku a množství spletených sál-
a proto jsme museli ulehnouti. Ale jaké to ků hlásalo, že jsme blízko Koryčan. Domáci byli ještě
polexeni přese všechno přičinění domácíků dosti hodni lidé, měli hospodářství a ošenk mno-
Po sobou jsme měli slůmy málo zvláště pod ho se nestarali. Vyprávěl nám, že lid v tamně,
klovou a ta ještě rozukřkala se po celém světě. Ší krajine jest velmi chudý a křáde oděvaný, co se
nici. Po celou noc jsme skoro oka neramhou- ihned osvědčilo. Sotva jsme ráno vstali, přicháze,
řili a sotva jsme rána se dočkali. Vstáváme a li jeden přes druhého chlapi s křáde a ořha,
le nohy nechitěji jako poslouchati. Cočime je tro- ni s opuchlými tvářemi, na snídání.“
chů chů do světnici a pak se obouváme, - ale Ale nam bylo dále jít. Po snídavě to, co večer,
auvé! všude boli, neboť nohy jsou jebny, plyšly- radoucí jsme se s domácími a Panem Bohem šli dále. (Př.)

Uteč!

Stíhám tě a letím letem orlím
Myšlen kových křidel z machem ručím,
Marno věčně, co já horec horlím,
Po čem šipoletnou stílelou lučím.

Píseň o smrti matky Jugovićův.

45.

(Le srbský.)

Milý Bože, divu velkého.
Sebrala se na Kosovo vojska,
Je v tom vojsku devět Jugovićův,
Desátý je starý Jugo Bogdan,
Boha prosí Jugovićův matka,
By ji Bůh dal oči sokolovy,
Bílé perutě též labutiny,
By letěla nad Kosovskou plání,
Uviděla devět Jugovićův,
A desáta starý Jugo Bogdana.
Oči prosila, od Boha dosáhla:
Idal Bůh jí oči sokolovy,
V perutě bílé labutiny.
Odletěla nad Kosovskou plání,
Mrtvých našla devět Jugovićův,
A desáta starý Jugo Bogdana,
A nad nimi devět hromad mrtvol,
Kak hromadách devět sokolův,
Vedle hromad devět dobrých koní.
Zavolá devět hlav krvavých,
Zařekta devět dobrých koní,
Zaklíkta devět sokolův,
Ttu matka tvrdá srdce byla,
A od srdce slzy nepustila,
Vybrá vezme devět dobrých koní,
A sebere devět hlav krvavých,
Vezme s sebou devět sokolův,
Navrátí se do dvoru bílého.
Zdaleka ji snachy uhlídaly,

Nedaleho před dům vsuč jí vyšly.
Zaplakalo devět mladých vdovic,
Zasténalo devět osirelých,
Zařekta devět dobrých koní,
Zavolalo devět hlav krvavých,
Zaklíkta devět sokolův,
Ttu matka tvrdá srdce byla,
A od srdce slzy nepustila.
Když pak bylo v noci, po půlnoci,
Tu zařekta Dámjanův Zelenka
Ptá se matka Dámjanovy choti:
„Snacho milá, choti Dámjanova!
Proč nám řehta Dámjanův Zelenko?
Či je hladěn pšenice bělounké,
Či li zřnir vody ze Zvečana?“
Koroči choť Dámjanova matka:
„Zvekuš má, matko Dámjanova!
Neni hladěn pšenice bělounké,
Ani zřnir vody ze Zvečana,
Leč jest od Dámjana naučený
Dopůlnoci z obat bílý oves,
Od půlnoci cestou putovati.
Nyni želi svého hospodáře,
A rád by ho na svém hřbetě nesl.
Ttu matka tvrdá srdce byla,
A od srdce slzy nepustila.
Zjutra když dennice zavítala,
Přiletěli dva ptáci havrani,
Krvavá jim křídla do ramenou

Na zobáku bílá pěnía lupeta,
 Oni nesou ruku po jencíku,
 Na ruce je prsten pozlacený,
 Mčili ji máteri do lina;
 Věrne ruku Jugovičův matka,
 Pohlíží ji, obrátí ji třikrát,
 Zavolá pak ženu Dámjanovu:
 „Ina ho moje, choti Dámjanova!
 Zdalíš poznáš, či jest toto ruka?“
 Klovří ji žena Dámjanova:
 „Ive kusě má, matko Dámjanova.
 To je ruka našeho Dámjana,
 A desátá star Jaga Bogoana.“

Podle prstenu ji poznám, matko,
 Tež jsem při svatbě mu na prst dala,
 Věrne ruku máti Dámjanova,
 Pohlíží ji, obrátí ji znovu,
 Potom s rukou takto rozmlouvala:
 „Moje ruko, zelena větvíčko!
 Kde jsi rostla, kde jsi utrhnuta?
 Ach! rostla jsi jednou na mém líně,
 Utrhnutaš na Kosovské pláni.“
 To dověkší Jugovičův matka,
 Zasténala, mat va na zem padla,
 Přes svých milých děvět Jugovičův,
 A desátá star Jaga Bogoana.

Prisvědčení k dějinám brněnského alumnátu. (Pokračování.)

III.

Ideál císaře Josefa byl absolutní cen. Tyburskou generalní semináři. Na Mora-
 tralismus, který ve všech věcech jak státních, ve byl takový seminář v Hradiskku u
 tak církevních až do tůtemnosti proveden Olomouce. Bylo to 18. srpna r. 1784, když
 byti měl. V jeho rukou měly se scházeti mno- ku praedatovi Hradiského kláštera
 honásobně nitky celého státního i církevní, praemonstrátského, který tenkrát nemo-
 ního ústředí a pokynem jeho vůle měl se i- cen ležel na sv. Kopečku, přišel císařský
 diti kolosální stroj tento. Zvláště církev kat- komisař s rozkazem, že klášter Hradisk-
 byla předmětem jeho péče reformatorské, i- ský jest zrušen. Co u praedatovi shovostné.
 chtěl v ní poroučeti a vládnouti jakov ji- ho nalezl, to pobral a potom jel do Hra-
 ných věcech politických dle libosti. Pro- distě a tam cí. rozkaz věcholnickým pře-
 to obrátil svůj zřetel především k ústa- celt. Všecky statky, které klášteru a sv.
 vím theologickým a chtěje, vzvážanost Kopečku patřily, přijala Komise kned
 a, osvětlu jisto a rychle mezi bohoslovci ve svou správu, věcholníci, jichž bylo
 rozšířiti, založil ve Vídni, v Praze, ve Lvo- go, se rozeslali a nádherně stavení kon-
 vě, ve Styřském Hradci, v Inomosti a ve ventní, k němuž r. 1864 položil základ

opat. Norbert, stal se r. 1784 nejprve gen. zámky, zvláště takové, které by jen vymysly, seminářem pro celou Moravu, jehož ředitelem byl náš slovník Dobrovský a r. 1790 umístěna v něm voj. nemocnice, která se tam podnes nachází. Gen. semínar na to přeložen do Olomouce.

Na všech těchto ústavech měli jen, osvícení doctóři a professoři býti ustanoveni a nauky ve smyslu rádců císařových přednášeti. Sam pak císař předsedal jim rád při tom až do tichénoští zabíhaje.

Tak v onom řádu se prací, měly gen. semináře míti za účel vychovávat a vzdělávat užitelné občany, do bré vidce lidu a učitele náboženství Ježíše Krista. V čem jim měl býti Kristus a pravidlem, o polnou zásady Sokratovy. Aby vytknutý účel snáze byl dosažen, byly knihy jak školní tak i pudivní pro zábavu a poučení chovancům předepsány. Mezi knihami školními, psanými jazykem německým, nacházely se skoro vesměs samé protestantské. Za knihy vzdělávací a poučné doporučovány byly chovancům knihy, pocházející od hlavců Janenistických Nicola, Annaulda, Pascale a j. Které ani ne dlební knižky nemohli sobě bohoslovci dle libosti opatřiti, rybní bylo jim takové voliti, které obsahovaly výtahy z knih liturgických; všechny pak ostatní byly zaká-

zány, zvláště takové, které by jen vymysly, modlitby nemírné úcty kř. svatým, liché výlevy srdce, přepjaté sliby blaženého života pozemského i věčného a podobné, splechty a pitomosti (Gumbusmuffarmu) obsahovaly. Neboť žádné modlitběkřašstvo a pobožnostkřašstvo nemělo býti typeno, aniž jaké pobožnosti se zaváděti; zvláště ty měly se odstraniti, které povstaly v minulých stoletích, kde ještě pobožnost byla řemeslem. Kř. školu Páne přistoupiti bylo chovancům každý měsíc navrženo; častější přijímání sv. svátosti bylo každému volno.

Dřábožné čtení při jídle bylo dvanásťno a chovancům raděno a doporučováno, aby pilně čtli ona místa z písma sv. kde se nám právě vzory apoštolské hrdlosti předvádějí. Na to vše měli chovancové stále a důrazně býti upozorňováni, jakož i to šlo- stě jim mělo připomínáno býti, že jim dopřáno čísti v císařských zemích, aby se v nich takto budilo vlasteneckost a pravý duch křesťanského života, který neposkvrňuje v černém kalbátě, v tonsurě a coelibátu.

Tak veličká byla pokornost, kterou císař Josef II. gen. seminářům věnoval, vysvítá zřejmá péče o věci jinak i nejmalichernější. Vydalť mexi jiným i navržení o podomcích a jiné o holení bohoslovců, dle něhož se měli bohoslovci sami holiti; kdo by však byl tak nemotorný, že by to nedovedl, byl povinen

zaplatiti holič zesvého. *P. 1784 vydal rozkaz, aby chovanciové počas prakónin zůstali v semínáři a přednášky pedagogické poslouchali. — Víbec mluví se i o císaři Josefovi, ab. solutismem, kterým chěl ve všem všudy vládnouti a poroučeti sebe a jiné týral a mučil.

Gen. semináře minulý se docela se svým účelem. Tak z celého plánu učebního a způsobu výchovy zejména, nebyly gen. semináře ústavy, ve kterých se měli vychovávat řádní a obětiví kněží kat., nýbrž byly dílny, ve kterých se měli vyvíjeti a vycepováti hodní, povahy, štátní občané a úředníci, jenž by pro štátní, ho boha hotoví byli obětovati i své náboženství. Víbec měly gen. semináře za účel ferdovati a katolicismus a dokřesťanění mládeže a tím i největší spustlost společnosti lidské. Neboť tím, že cehanci stavu kněžského v uč. š. svazek vstoupiti s universitou, byli vymknuti z područí a vymaňováni z dozoru biskupského a tím tak náboženstvo-mravní a církevní výchova u nich do porádku postavena.

Něk. slyšíme, co o nich vypravují dva sou-
* J. Brunner, Josef II.

častníci a svědci očí. * Jeden z nich, biskup rakouský, píše o tom svému příteli do Belgie: V gen. seminářích byly náboženství a mravnost úplně zničeny, škodlivé prakt. bludy nejen soukromně pěstovány, nýbrž i veřejně učeny a zastávány. O tom svědčí pro-
posice, které veřejně na o nich sístarech by-
ly přednášeny jako: Neomylnost církve není dokázána a věří v ni jen malá část slabých rozoumků.

Mexi představ. mými i mexi profes-
ny byli svobodomyšlníci, zednáři ano i
svědci mládeže veřejní, kteří nejen je-
jí náboženství, nýbrž i mravnost podho-
pávali. Tak J. Holb prof. pastorky v
Ritterbergu v Tyrolích veřejně před se-
minaristy a laickými náboženství i mrav-
nosti se posmíval. V pátek vodíval
chovance do nejsprostších putik a kr-
čem, tam s nimi chlastal, maso jedl a
chovance k odporu a vadu o pro-
ti církevním zákonům a nářezím
vykřival. (Pokračování.)

* J. Brunner, Thal. Vönerschaft str. 373-375.

Opolna.

Cis. I. Z mého denníku. Aby se tyto jinak
pekné básně k dokonalosti povznesly, třeba
ce šesti chodu rytmického k. p. ve verši: „Imat
neonikla a t. d., a ve dvou posledních verších křeč-
ně. Rým: střed, střed, není spádový, poněvadž výslo-
nost dvou slov jest úplně stejná. Ve 4. verši básně
křeč čísti, v prostorech „m.“, „prostorech.“

Ida věčné tvorby. Výborné myšlenky i

výborný sloh. Takto m., v jiných pádech „lepe i čísti“
„připadech.“ M., „tudiť p.“ „tudiť.“

Věterák. Velmi pekný a zdatný to výtvor básně,
kdy plný nářného i hlubokého citu.

Příspěvek k děj. br. al. Sloh ve všem vřemý.

Na konci oprav: Vix Museum 1870.

Pout. Vel. Velmi zajímavý to popis, obzvláště zajímá
poetický popis večera. M., vzdalného „p.“, vzdalného.
A. P. 10. 1. 11. 12. 13. 14.

MUSEUM.

„Církev a vlast-ty v mojich miluji sestersky se nádrech,
Každá pít, každá má moje srdce celé.“

Sušil.

i. 7.

XII

Klasy bohoslovci

V electornému příznivci jejich, Výsoka důstojnému Pánu, Pánu

MATĚJI PROCHÁZKOVÍ

*zastouřilému, profesorovi a spisovateli vlasteneckému
a jeho povýšení za čestného kanovníka kral. kapitoly beněšské.*

Dne 27. čer. 1878.

*Slavme slavně slávu slavných Slávů
Slavme velikánů našich čest,
Synů vlasti povinnosti jest,
Kusné poslušenství čísti právu.*

*Synové my vlasti, církve, bratři,
Slavný On jest vlasti, církve syn,
Svěcen Jeho život v Jejich klyn,
Sláva Temu ode obou patř.*

*Zásluh jeho vůně letí krajem,
Zná je církev, zná je ocenit
Za ně Temu chtějíc odměnit
Dnaky důstojnosti dala v rájem.*

*Zdráv bud' on, i ode nás bud' slaven
 Za tím spějme, rovnýš' cíl jest nám,
 Z dobou vlasti kmet nám sedí sám
 Z druhů Husilových poestaven.*

Príspevek k dějinám brněnského alumnátu.

(Pokračování.)

On veřejně učil, že ohavná nečistota není hříchem, nybř dovoleným ano nutným dopomocí nedostatků kněžstva, ale právě opravou pořádkem přírody.* Co dále následuje vpiš toho docílil. Přednášedni, že taková výchova rá se jím vyspatí.

Vě lidni dle zprávy jednoho františkána * byl to nejinaš. Počet nevěstky jímž byl od ředitele přístup dovolen, převyšoval počet chovanců. Papež nebyl pověřován za hlavu církve ale jen za obvyčejného biskupa, s jehož bullami se kopily nemístné a ne slušné žerty. Na dědičný hřích a odpustky se vskl. Hovale a ušni xporvěd zakazovala. A tak bylo dle svědectví omého muže u větší nebo menší míře i v Olomouci, kde brněnské bhoslovci studovali. Kam to směřovalo jest samozřejmé: církev měla býti zničena.

*Dle recensenta N. v. Zeitschrift für kath. Theologie 1877 I. 156 jest list uveřejněného františkána nepravý a tím jsou pochybný i podobné zprávy je ho listu o seminářích v Rattenbergu a ve Vídni, které pak Theiner uvedl ve své: Geschichte der Jesuiten in Süddeutschland (Mainz 1835), a po něm: Stöckl Geschichte d. Jesuit. Wetzlar a Wette (Leipzig), Branner (Th. Hochschule) Hist. pol. 1856 a j. Dle recensenta nemá státi Rattenberg n. Rorerech (lat. Academia Roricensis), dále nebyl přijat téžby konfiskaci.

Čas Josef svým dílem chtěl mezi jiným také nemravnost a prostá pšinnost vstude se zmenšit — hala a zolústě na stud. mládež tak strašlivě působila, že již před časem v 16 roce pomoci děvek a padlých ženštin starcem se stávalo. Mimo to šířili všeho druhu škrabáci vojny hanospisy nendvíst kn kněžstvi, která se stala lehka, jako bohúšel i nyní modou. Př. pitkách i hoštinách, v domácnosti i na ulici byli kněží ve všech tak zvaných, v dělanějších hovorech před mětem tyduš i nekláých a necloných rozpravk.

seminář ani v Rattenbergu ani v Rorerech, nybř jen v Inomosti a tu nebyl Joh. Kolb nikdy professorem, ale všem řávil zde velmi zle až do r. 1783. th. professor Carl (ab. Interrode) Güntherod. Ale tím, pravi recensent, nemíni on hájiti gener. semináře, neboť jest dobře známo, že n. př. Albitini, rector inomostského gen. semináře byl svob. zednářem a že přase věchnu svou mírnost a skromnost asceti ve svém semináři tak přestoval, že. Následování Theista vslamnicích muselo býti ukřýváno, aby užlo jeho

Nemáváš tu, kterou učitelé a profesoři veřejně a dikti, kteří se stavu kněžskému věnovali, šlole hlásali z kněží, posměch sobě kopice, studu, bylo pořád méně. Ty pronesl se jednou, když jici mladík křtácčál do sebe až do opojení a mu bylo na onen žalostný stav ukázo- pak měl býti knězem? Věruť požádavek na vůle, že se dá' stud. mládež ku kněžství ja- něho nespravedlivý. Vždyť věděl a denně zhl, ko k vojšku odváděti. Šenost ho učila, že byt' si byl mužem sebez. Smrtí císaře Josefa přiblížil se i konec šafnějšm, učnějšm, exdělánějšm a zd, všem novčkám od něho zavedeným. Jeho slušnějšm, černej' kabát dostavil, aby byl n. nástupce Leopold II. odstranil hned nejhrub- uxnan, tupen, nenáviděn a prondsledo- si přechmaty ve správě církevní. General, v. n. A zaještě, kdo má čest v těle, tomu to- ní semináře zanikly a biskupové mohli opět ve neni' chostejno, budeli za sluha jeho umě, svých alumnátech mladé kněžstvo sobě vycho- na. či ne, a ponese- li práce jeho jaké ovo- vavati. A tak přešel i v Olomúci vládní gen. ce čili nic. Proto přeše všechny sliby císařovy seminář v ruce arcibiskupa a hostil ve svých a stipendia, která' pro chudé studenty za stních i bohoslovce bñěnských až do r. 1807 kně- ložil za tím účelem, aby nedostatků kně- v Bñně samostatný alumnát pro klerický stvo odpomohl, nebylo to nic platno, mla, diocese bñěnských jest zaloběn. (Přehledováni.)

Na čem se zakládá pověra lidu.

(Dokončení.)

Ton měl řádné' porodní a tak jsme z těch chalup vypraví. 'Ta již dávno mám tedy pospolu vypravili v zápalu přes Pítkav. dítě umyté a zapašované - a ty selky ještě kusilnici ku straně polední. Nožák rustojte! - nojdou, aby je třikrát volal. 'A má pitno co se nestalo? není' radost bez žalosti - ote s bramborama, ona zase s bulikama a tak slabé lidské nátluy plně pověry. - hnedle 1- 2 hodiny přejdou a pandičky aby v ko- za městem potkali jsme - bábu. Lítel jsem stále čekal. 'Něti jsme soustavit s Martou peč- měkko u řálikka a prorokoval sobě i ta, lívou a přejíce ji tenkrát rychléjší vypravění marádu našetři. Tento ja ducha vášného rozloučili se sni' zábočivše v pravo na pěšině, chlácholil mně dokládaje sedivodní dogma - abychom ještě před; hod. do městečka P. Dora, tichých o podlosti takých prorocství. Měni xili, kdež na na's příležitost čekala, aby nás tím babisko se k nám přilepilo a známou přeč jako pány hosty stavně do P. Dora. ženskou prostorečností' babské křiké rozhlá' la. Po svou úx křikovou přimoxenost jobá- dala: jaký to křik s těmi selkami, než je dal jsem kollegu k rychléjšímu křiku po-

hlížeje občas na hodinky; nebo stále mi v
uších znělo: „Přidejte mi naštěstí pro tu
babu.“ Netroufal jsem ale hlasitě si
posteskhnouti, abych nově domluvy snad
divoxnějši neutříbil a proto se sklone -
nou hlavou radumán křáčil jsem vedle
kamaraída, jenž kotouč dýmu potoj -
ně si odfukoval.

A však, čeho jsem se obával, vschutku a
stalo. Přisede do městečka, kočár jsme
více nestáli; Tu máš - přišli jsme prost
festum.!! Chlěbí jsme si zahrát jednou na
velké pány - a ejhle konec vši slávy!...

Co takto stojíme rozpakyje, co počít, při
velebě se od kudi phanthata židučsko a
pravi: ulisně: „Pstli by pháni si sednout chle
li tam můj vix; franchhu, franchhu, počtkej
na ty phány.“ Na ten křik (slehl, že se to stalo ven
města) ohlídl se francok a vida mládě pány čul
nějaké zpropitné a zůstal v kopečku stát. Ho
čár byl uhlénný a dle výpovědi židučkovy jel v na
si skanu. A proto bez rozmyšlení phanthatovi
hulě ani nepoděkovavše spěchali jsme a vo
zem s velikou radostí, že navě maxmírost přede se
vyplní. Kamaraíd již si skýboil fra
ček, aby si ho v kočáru nepokřčil a já
čítal drobně. Spoceni a ridychoini
dopadli jsme kočáru a již jít se hoto
víme dvěma stranama v něj vhlou
nout, ani jako skřem uškrnutí kárdij
a nás couvá! Ani jsem tentráte olov
ním očím nevěřil!... Pán v

plně uniformě se zlatým lincem a
kordem seděl rozložen na sedadle zaujíma
je svým voluminózním tělískem téměř ce
lý prostor; nevrlost patrně vracila se mu v o
bličej nad opovržitostí; zastavoval v cestě
vozku, jehož si draxe byl najal. Vyvalo
val oči na nás a my na něj. Tu jsem vi
děl proroctví své s vrchovaně vyplněno a
proto vddávaje se v neaprovitelný osud svou
šeným jsem prosil hlasem za odpuštění
na co pán kývl, vozka zvl, koně pasko
čili... a my tu stáli osamotně v hanbě
dvojindisobně. Kásoptil na babu jako původ
hyni vši estudy a máchal rukama v povětrí
mysle při tom na tvři smradovnu. Byl to ošam
žil šilený! Druh však povždy obexřetný po
jal mne za ruku a pravil: Aleť, hleď jenom
vůně, kdyby jsi byl menší proviant do kapses
nalozil, lehčej by si byl běžel - já kývl - a
kdybych i já byl dříve vstal, oba bychom byli
v čas dorazili - já kývl podruhé; tedy
ne babu je vinna ale my sami; ošuda se ži
dem je toliko nahodila a zdroveň zastoupená
proto že jsme sedli bez rozmyslu židovi na lep!
Tak můj druh. -

A jak se dělo tuto, děje se i jinde, že člověk
zhusta pravou příčinu mimo sebe kla
de více nahodilými věcmi než rozumem
se řídí. Pověra spočívá tedy v duchu lid
ském páhajícím po příčinách, který káží
nenovlexa pravé vymýšlí nepravé. „Točha
popravdě jest příčinou pověry lidské.“
(J.)

Mýstkenky.

I.

53.

Mýstkenek slumy táhnou nitra stanem,
Tak mlhy závoj borem v jeseni,
A občas stanou v dume nad balvanem,
V písčitém jindy drobném kamení.

O harmonie divná! tajně plná!
Ty větrem krásná! neshoda!
Ty dílno nevystihlá, dimyslná!
Tajemná! matlo rodná! příroda!
Droť, vývoj, měna, zánik v tobě
Tma, světlo, bledost, ruměnc
Smrt, život, pád, zdvih na porobě
V nepřekážlivý pojen u věnc.
Příze praes bují na hnilobě,
Tam sluneční zář, onde věčný led,
A růže kvete na unytlém kvobě,
Tam života jas, onde moru hled.
Tam národ nepornaný vstává,
Tak žene chamsin píseň Sahary,
A vírem jeho Římská tone sláva
A proměněný lidstva útvar.
Do nedozírných dál' kolotají
Budovy všehomíru v prostorách,
A světy před zrakoma povstávají
Ve hlapkách vodních, v bunic komorách
Tam nebetýně horstých pásem chluhy,
Balvanů hmota, kolos pyramid,
A onde z velikánní píseň, rumy,
Kde šakal bytuje a ostrovid.
Den živý a noc mrtvá není —

Kdy nad zemí se klene noční mír,
Přocítne se sna houšť, hrad opuštěný,
Kde pást se jelen, na lup letí výr.
Kruh vzdušný, země, oheň, voda
Atomů prostor, všeho míra dál
Neshoda zdánlivá a tajná shoda,
V níž zaleskl harmonie ideál.

U víru tom tvor člověk v dume stojí,
Mýstkenka v duchu, v srdci kypí cit,
Koloběh světů zář ve rozvoji,
Utáslý hledí na zem, na blankyt:
Ty tajná! moci u všem míru
Peř na nebesích řídíš orloje,
Dějmi hlasem mluvíš ve zefýru
A buďíš hrom a blesky v příboje:
Kdo postih' vědy, vůle tvoji stíny,
Či smělce perut chabá vzlétla
A z dolin tamních zřela cherubíny,
Kde září tvého tvora — anděla?
Co člověk, svatá Vělemoci, tady
Ve rytku tom, co jeho úkonem?
Inad stíhat' věkle, tvorů pády
A rajit' věčně smrti zákonem?
Či řídíš veslo všehomíru v moři
A vesmír vodit výše u vývoj,
Či snad jen poustínil, který klu, pohoří
Po světě pluje, kde jest blaha zdroj."
Takšepce divák tichým rozhovorem
A srdce-li mu čisté, zřívá-li jeho um,

Nad duší lemem, nad oborem

Odpočívá letí rojem temných dum:

„Vloží na srdce prst, oxyvá se v kluku,

Tam zákon dobra, krásna psán,

Kdo vedl v písmě tom svou rukou

Zákona dárce, krásna, dobra psán!

Kdo rozlil světlo pravdy ve tvém nitě,

Kdo zákon rozumu ti dal,

Ten sluncem pravdy v šerém jítie,

Ten pravda čírá, pravdy ideál.

Kdo původem je nebes harmonie,

Kdo světý ve všemíru vytvořil,

Ten soulad nedostihný v sobě křuje,

U vesmíru jehož pablsť věkem ponořil.

Kdo hmotu víže ve prostanství,

Kdo tvořil světú běh a křiv,

Ten nevyměrné křímou panství—

Ten neprostoren, věcem, neměnliv.“

„O Dobro, Krásno věčné, pravdo čírá,

Vneseš ideály lidských křeh,

Um sláb tě pojat, jen dít živá víra:

Nade um a nad mysl jest — Bůh.“

Pout' Velehradská.

(Pokračování.)

Obloha byla jasná, východ plál září slým jako nebeský Jerusalelem. — Prvě zavzněl, ruzovou a luk napojen manou nebeskou včelil von na mši svatou. Křás jeho se nesl krajinou se Panu ovinil libernou. Slunce již vstalo za ho — a z idoli odpovídaly mu menší i větší zvony rou. Cěla horstých velikanů již se xdí, již ho, u krásném plnozvuku. Mlčky křáčeli jome řu a slunečko se zlatým diademem na čele pro — vedle sebe. Před námi a za námi spěchali děl, dravci se řasami závoje lesového rozpustilo mci do práce ani slova nemluvice. Byl to vše po celém kraji zlaté vlásky a stopilo všechno vzá, ček mladý lid obojího pohlaví, postavy pro — ři své. Zapudilo šedé mlhy a oxánilo v dále střední, pěkně urostlý a krásných líc. Koj křik lestem čarovným, jejich byl obyčejný polomeštšský, mladice byly

Tichá hladina řeky kypřít se zlatem, ve vědu — čemý pongovice v křestěnký. chu křepka se sliván a les, nad který se vznesl Právě přicházíme ku křik a hlé. dělníci světlý mraček jako kouř oběti zapalné, rozjasal se všichni bez rozdílu se křikují a jako vládko- veleným hymnem ptactva. Kol našich hlav dít, křikují se kolem něho libajíce posvítne dře- né oblohuje vláni, jak by křik kol semodilore vo křik. Byl to dojemný okamžik. Uprosil křik před námi slivě se v sluneční září. Kojsem Bůha a rájské všichni soudruhové mo- ryčany se svým poulnickým chrámem Marian, ji, aby dobrý ten lid zachoval a horlivé děl-

níky vyslal na vinici svou, kteří by mu věru, to
je jedinou útěchu v nejnejsvětějších dobách zlych, že, ubíráme se ven na náměstí, abychom sobě
neporušenou zachovali a ode všech nástků městečko ponecháme prohlédli. Koryčany jsou
ji ochránili. Ten řekne Bohu žel! i zde již po-
číná se šířit jedovatě bylí bi liberalizmu
a tím i nevěra, neboť do továrny Thonet-
ovy dochází asi 15 exempl. Moravana ale
Mlas nebo jiný řádný časopis žádný.
Bůh to naprav!

Prospláskali jsme sobě, abychom při-
šli ještě v čas na mši sv. Věchárgíte do Kory-
čan potkali jsme několik žen. Jedna z nich,
stříbená stařenka, uviděvši nás tolik zastavi-
la se, vstáhla, prosebně k nám ruce a stálo
pravila: Tady ide tolik mladých panáč-
kůva my máme jenom jednoho — zůstane
tu u nás! — My pověděvše několik slov
stříbeně na upokojenou, spěcháme do chrámu
Páně. Když jsme vcházeli, právě počíná-
la mše sv. Hostel byl dosti čestně zbořným
lidem navštíven. Po požehnání, dříve než
zavřel tabernakulum, řekl kněz kratič-
kou modlitbu k nejsv. svátosti oltářní, což
jme též na Velehradě pozorovali. Po mši sv.
prohlédli jsme sobě zběžně chrám. Hlavní
oltář P. Marie jest dosti vkusně upraven
a rovněž i poboční oltáře jsou dosti od-
beny. Ale co nás nejvíce zajímalo byly na
klenbě dovedně provedené obrazy ss. patro-
nů našich Cyrilla a Metoděje, sv. Vác-
slava, pak Petra a Pavla a sv. Václava
ce.

55
Podporučivše se do ochrany Matky Bo-
ží, ubíráme se ven na náměstí, abychom sobě
neporušenou zachovali a ode všech nástků městečko ponecháme prohlédli. Koryčany jsou
ji ochránili. Ten řekne Bohu žel! i zde již po-
číná se šířit jedovatě bylí bi liberalizmu
a tím i nevěra, neboť do továrny Thonet-
ovy dochází asi 15 exempl. Moravana ale
Mlas nebo jiný řádný časopis žádný.
Bůh to naprav!

Podporučivše se do ochrany Matky Bo-
ží, ubíráme se ven na náměstí, abychom sobě
neporušenou zachovali a ode všech nástků městečko ponecháme prohlédli. Koryčany jsou
ji ochránili. Ten řekne Bohu žel! i zde již po-
číná se šířit jedovatě bylí bi liberalizmu
a tím i nevěra, neboť do továrny Thonet-
ovy dochází asi 15 exempl. Moravana ale
Mlas nebo jiný řádný časopis žádný.
Bůh to naprav!

Podporučivše se do ochrany Matky Bo-
ží, ubíráme se ven na náměstí, abychom sobě
neporušenou zachovali a ode všech nástků městečko ponecháme prohlédli. Koryčany jsou
ji ochránili. Ten řekne Bohu žel! i zde již po-
číná se šířit jedovatě bylí bi liberalizmu
a tím i nevěra, neboť do továrny Thonet-
ovy dochází asi 15 exempl. Moravana ale
Mlas nebo jiný řádný časopis žádný.
Bůh to naprav!

Stejně nám bylo v městečku tom a viduce
všecek ohroven řádovským jedem křivčným. Ne-
boť kamkoli pohledneš, všude zvláště stranou k hradu
ně temer přes dím zvu tě nápis na „Dobrou, lživ-
nou, sladkou rozmlu nebo pravdějovskou samičit-
nou křivčnou. Proto pyj dšid, čím dšiv, tím lživ.
A již rázným krokem ubíráme k Pluk.

Když jsme nyní šli, byla čarokrás-
ná a památně údolí; neboť každý koutek křasal
nám slávu předků našich, každá půdina byla
posvátna křivčnou ss. Cyrilla a Metoděje. Na cestě při-
dali se k nám dva lesaři: jeden štíhlý jako jasan,
druhý pak silný a pevný jako buk. Inestavili nám
vyprávěti pověsti omístech, kterými jsme se ubírali.
Na pravo po louce puje se v noci prohledati divocí
koňové a nedaletko odsud v houšti ukryjí se
smradavý močál, z něhož v noci bludivky a všeli-
jací zlé duchové vystupovali a lidi strašili.

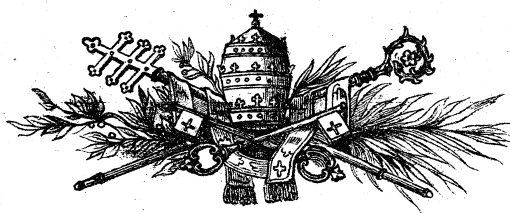
MUSEUM.

*„Církev a vlast-ty v mojich miluji sestersky se nádrech;
Každá půl, každá má moje srdce celé.“*

Susil.

c. 8.

x. XII

LEW XIII.

Dne 20. února 1878.
Sláva, díky buďtež slávy Bohu,
 Hlavně nes je věinek nad oblohu,
 Kde má všehomíra vládce tuhn!
 Záhlaholte převedlebné zvony,
 Zněte zálmi, zpěvu, varhaní tony,
 Cítory a harfy sedmi strun!

Věliké jest jméno Hospodina,
 Paměť Jeho věčně nezhasíná,
 Záříc ve tmách jasnou pochodní!
 Jméno Jeho v přístav vede mořem,
 Zákon Jeho v slasti vede hořem,
 K blahu vede ohněm, povodní.

Zásadou pekla náde Piem kmetem,
 Náde brzkým Jeho rozjetím světem,
 By byl Petru v ovčín jemu v plen.
 Lesnul Pius. 'Osirelo stáidce
 Bere moci vnější, bere vládce,
 Naděje mu v slovech Páně jen!

Ty jsi škála, zněla slova Pána
 Na niž vrdelám církev; pekla brána
 "Nepřemůže věků věčně ji."
 Lesnul Pius. 'Pekelná moc chabá,
 Slovem Páně klesá říina slabá,
 Lesk slov Páně září krásněji!

Lesnul Pius. 'Stáidci pastýřem Lev Juda!-
 Proti Piu mírnému moc pekla chudá,
 Llomí pekelnou moc mocný Lev!
 Pius křepitvůj byl, "Kříž z Kříže"
 Lev náš, Slavné apostolské kníže
 Vítězného světla jasný zjev.

Sláva díky buďtež za to Bohu,
 Slavné nes je vánek nad oblohu,
 Kde má všehomíra vládce tuhn!
 Zahlaholte převelebné zvony,
 Zněte žalmy, zpěvy, varhan tony,
 Cítory a harfy sedmi stunn!

Pius IX. v poměru k vědám zvl. bohoslovným.

Bylo to 21. června r. 1846, když Pius IX.,^I plnila při jeho nastolení veškerý svůj jakoby ten
 len byv za náměstka Kristova a hlavu církve to byl tušil, jak veliké věci za vlády jeho budou vy-
 Bori, dosedl na stolec Petruv. Všeobecná radost na konány. Charakteristická známka doby té- pl.

se Vaterland — jejíž rozbourenými otárami bylo mu říditi loďku Petovu, začleň hlavně v tom, že tu zavládl již všeobecně politický i sociální individualism, čili vůbec zvaný liberalism, který všechny třídy, všechny směry, ba celý život společenský, veřejný i soukromý promítl a bedra Pova obměnil těžkým křížem, její veliký paprsek po celý dlouhý život svůj nesl rohomě a k. pětivo.

Křesťanství, jakožto absolutní pravda a Bohem stanovená harmonie ideálu se skutečností, vymanilo sic individuum člověka ze společensko-politického postavení staropohanského a uvedlo v lepší soulad člověkovu stránku vlastní osobnosti s jeho stránkou společenskou. Kdežto tam byl člověk považován jen za neodlučnou část celku společenského a sám o sobě za nic neplatil, přivedlo křesťanství jeho individuální osobu k oprávněné platnosti; ale ono nepopřelo tím i společenskou stránku člověkovu a nikterak nedopusťlo, aby jednímstranným subjektivismem byla zničena. Uproti Bohu jest člověk individuum, v poměru pak ku bližním a vzhledu pozemskému jest on nicméně bytostí společenskou. Vždyť Kristus naxval lidstvo raspolet bratřími a porovnával je s velikou rodinou. Na základě toho budoval pak duch křesťanský soustavu společenskou i politickou a ustanovil celý způsob života; on nekupřel nikdy oprávněnost individuálního člověka, aniž je utěsňoval v mrtvou železnou formu, nýbrž položil kolís jeho rozkladným, zločinným a tyranským výstřednostem moudrou a přirozenou mxi a při-

vedl je k ušlechtilé, živé svobodě.

Přes individualism stalo se časem jiné křesťanství; on krmal se po nevýraznosti, on sobecky oslaboval a ničil sociálně politické systémy, až konečně, v divém výbuchu prohlásil svou samosvobodu a tím svou samovládu. Pod lichou rouškou idealismu opamoval liberalní individualism mnohé křátko, rák, kteří klamnou sebedivou o sobě pojili i se šlechtěnými tyfky záměry; mnohé, kteří s nedostatkem historického ducha tvořivý pud měli družený; liberalism stal se pak onežnou zastírou vyprávě, své sobecké oládychtivosti a hrabivosti všech těch, kteří výnosnou praktickou stránku sociálně-politického individualismu, prohlédli.

Vědy byly ovšem již dávno prosáknuty nevěřivým liberalismem; theologie byla z řady věd vyřkována, jsoucnost Boží, zjevení pravdy náboženské věro i mravoučnó, ba vůbec pravdy transcendentní popírány, filosofie zohla se v přemrštěnou, bezpodstatnou spekulaci a neb vůbec zavržena a jen tak zvané praktické vědy byly uznávány, které ovšem často vedly k výsledkům praxovlastním; ovšem, ba vůbec uznávati nějakou autoritu bylo pokládáno za nejspasivější nevědeckost; ano též u některých pěstitelů vědy tohoustovně počal natýrati líb, rátní duch ten činnou převahu.

Liberalism bextověcký stal se pak i náboženstvím všeho tak zvaného vřetlaného světa. Jedni přestali již úplně věřit v křesťanství, aniž by se k němu jen v skepticismu a pochybenství a nevěře toliko na oko předsírali; opřel jiní věřili sice, ale

neodvázali se svou svou veřejně vyznávaní. Čemuž
vilo o druhmáxiím paprskosti, o úpravě duševní
příj, přičítě, o zániku křesťanství. Klavni toho přiči-
nu hledat z velké části v příliš úzkém spj-
ování ba až podřízení náboženství a politiky, círke-
v a státu; neboť mnozí, zvláště vznik, květ a zánik mori
státní, soudili tak i o náboženství, jež ona často jen za
prostředek své vlády považovala i používala. Hlavní
zájisté církvi nikdy a nikdy dobře se nerozlož, všude upadá-
la více méně v otrockost pravému církevnímu životu
jen tu velké shodě.

Liberalism, opíral se mimo prostého, nízkého, nemýšle-
cího lidu a mimo těch, kteří tak či nyl, jen aby vlastni své
sobecké zájmy uhájili, foliko nezapomněl počet sledovatých
u nich duch se svědom a vědomí náboženstvím v lásně
byly harmonii. Tis došel navolomím, "Hráde občana"
ve Francii liberalism i státní vlády a to v přičině-
ní, která byla pak opolnou ostatním.

V době této tak rozhodně přijal předsed. Pius X. velel
křesťanům. Mocný zá, sociální politického liberalis-
mu zachoval by celou Evropu, a sčítal všude sebou
nějše budoucí blahobytu, práva a pravé svobody. Dynastie
jako o závod prodávaly liberalismu za cenu své existen-
ce vše: zdeděnou důstojnost a vážnost, nevyhýpne
povinnosti, starou čest, věrnost k církvi i sobě svěřený

lid; všem nejice a nejaciněji zapovědán byl křesťanský
základ v kterém se staví státní.

Pius X. dobře poznal otědnu císmě a díle bys ve, čer-
mecně jako jiz i jeho předchůdce absolutní individualism,
započal všem otědu svou snahami, polkřesťanské opravě
státní i církevní, ale zhoubnému liberalismu opřel se s re-
podratnou důstojností a opravdivostí nejvyššího soudu
mavnosti. Tedy hmižata a nárokové před liberalismem
se klonili a svobodu svou jemnu v obět nesli, snál papr-
s něho ovládku státní, za ní liberalism svou ni-
činnost stihýval, on odvoudil jej a zavrhl. Pius pře-

stál kř, nečestně poničující okovy, jímž liberalism
stát usiloval církev spoutati. On zavrhl církevnost
státní, která pravou církev Kristovu činila po-
dobnou člo větku živému klu slející mrtvole
přikovanému. On vy mohl aneb aspoň
vy mohl a vyhradil církvi potřebnou svo-
bodu, ve které jedině k cíli svému mohl při-
stoupit. Pius vynaložil posk-
tek všemnu pili na to, aby vědu sta to o-
kou nejen všemi silami podporoval,
ale i z mexi nevěřících domyslu vymani-
a s věčnými pravdami v souladu uchová-
l. Jeho přičiněním zvláště věda bohoslovní k němu
němu dospěla rozkvětu. (Pokračování.)

Můj způv:

Ve vyblájené Misy dávných Pětků,
já vypráví chci oládku všeho míra,
jenž vládne světem věčných ode věků;

Můj Páče, všechny neduhy
zde se své duše skládám;
jen aby způv mi zřetel mýj -
jen o to těbe žádám. Věš, Mělo.
o něm jedine má všechna naděj, víra.
Ty za přeco mě posvěť, můj o Páče,
m' nitro nádechni zárem plápolným,

ať duše k Tobě vroucí láskou zplane,
 ať cítíš jak vonný vzduch dým
 až k nínu Tvému naštěný můj zpěv,
 neb nečtci, by mi býra mňičkou byla,
 to chloubá mne, to ticha v žití milá! —
 však nedej znáti veliký svůj hněv
 a nekárej, o Páne, slovo smělé,
 jež vytrysklo mi z hrudi rozvroucené;
 vědyť zpěv a zpěv! — tot' slavné heslo moje,
 a s heslem tímto — v srdci nikdy mře-
 chci v klókotný se pustit světa vsk,
 se pustit o žití nekonečné boje.

Sij! z myslí zbožné, k pravdě láskou jate,
 chci pravdy slova hlásat, pravdy svaté,
 necht' kdo kolověk mě haní s nevěrou,
 ba necht' mi sedce na křev se derou
 a dopuští se na mně hanby činů
 a krvavěm pobijí mé shledné;
 vědyť rád jim odpustím tu všecku vinu
 ja pomazaným bude věstcem Páne!

Má píseň, protuxena božským zmetem
 jak jiskra v rozehvořné duše hloubi,
 se volně vznášet bude širým světem,
 kde všekvenstva vidiny se snoubí:

Tož zaletí má píseň k nebes vyšší,
 byve cherubů vníkáš slavo křivý,
 již věkověčným chvalozpěvem dříš,
 se vroucně rozejásala v zemské zvěry,
 jak slavný, mocný, nevyostihlý duch,
 jenž v ústech smutelníků slove — Páň!

Tož obletí má píseň každý kraj,
 i sirou pouští i čarovábný ráj,

vše sluje, rokle, moře hlubiny,
 vše hoje, nivy, luhy, vyšiny;
 i vnikat bude v tajný leuše jež
 i poobtěne každý oblítek
 i všech se dotkne stébel, všechních květů
 a věstít bude žosnoucímu světu:
 že nebe krásné, videm nevidané,
 to nebe, po němž touhou člo věk plane,
 kde novou vlast' a věčnou spásu vítá,
 to nebe že i přitvrdá mu skýta,
 v níž jaro stále, život věčně mladý,
 v níž krás a divů nevyvážné shledy!...

I zaletí má píseň nad mohyly,
 v nichž odpočívá slavný otec prach,
 by hlásala, co křve vycedili
 pro vlasti zkvět a štěstím na postach,
 by kvílela, že již je křuje zem
 a žalobné jim pělá rekviem!

Má píseň slétne ve chaloupky lidé,
 jež obývá můj národ ubíjený,
 však národ, jehož síly nechabeny,
 jež darmo tupily jsou hlukly liché,
 jenž ohnivou má křev i ráznou píseň,
 by hlásala mu jásonnou věst':
 že dávno poroba ho neklá,
 ať zámutklu se děle neoddává
 a smělé ráda svata svého práva,
 že není více vlita na kláči
 vlast', matky jeho křutě potírání,
 že odvonněna její katim hrana,
 že drahně zkoušenou jak ohněm zlato
 ted' slávu nehy noucí přijme za to!

Gj! zpěv můj u všech srdcích rozplamen
svým čarodějem věčné lásky vatru
a všechny tudy vradost jednu změní,
i vejde jasot dvou ných sester, bratrů:
„Tedy radu i blaho na vždy tlyne nám,

o věky tisícce klu hvězdám!“ ..

Pluž vejdi, o můj zpěve, božským znětem
jak jiskra z vzdechové duše hloubi
a volně poroulet se širým světem,
kde veselivost vidiny se snoubí! (O.)

Pout Velehradská.

Minuvše Cimbursk přišli jsme do Plutí nabylí jsme opět všichni nových světlých sil a ve
Test to malá osada s velkým mlýnem a pivovarem. Stupavě se ani nestavivše ubírali jsme se dále.
mi skloněnými hustými Koryčanskými, které Stupava jest nevelké městečko v ukášeném ul-
však tehdá stály nečinně. Těsari zůstali ve mlý-
ně, my pak remešleni uchýlili se do hospody. -
Odtěti jsme to neb ono k snída-ní, ale ničeho ne-
bylo než kyselé pivo, smradlavé tvarůžky a něko-
lik dní staré rohlíky. Co dělati? Klad jsme mě-
li a proto museli jsme vstáti za večer tím, co pva-
vě bylo těžce se naděje, že snad na Buchlově jak by po slovácku toro a zosťva.
nám slibováno, nebo na Velehradě sobě to vynechali.
me.

Sotva jsme něco snědovali jeden káždý pojedl, ubi-
námě se dlouhým stromoradiem vysokých kopalů
na kládkách veliké houfy stehlých celistvých a stě-
betaly do Stupavy. Kde dva naši soudruhové už
stávají jaksi poradu, - co to? Pocháíme na ně,
abychom zvěděli příčinu a tu k zvěsti nemilemu
přichvápni dovídáme se, že beněnský náš Holle-
ga, kterému už v Koryčanech bylo špatně, na ce-
stě se přitla namáhav s otav se vleče, ba že nám
chce zůstat ve Stupavě. Trmčivili jsme krot-
a jdeme pomaleji. Toi za čtři hodiny objevi-
la se nám Stupava a i v dále s vrchu Buch-
lov již nás vítal mile nám z lesa klynai. Tu

Stupava jest nevelké městečko v ukášeném ul-
doli. Imeno jeho dle naší zklislenosti pochází snad
odtud, že ze Stupavy ustavičně až na Buchlov
do vrchu se stupai. Zde začínají tři dle mého na-
hledu opravdoví Slováci, kdesi to Nemotice a Kory-
čany tvoří jakoby přechod od zabití klu klu.
klu, vyslovujice však již t. j. a a jiné souhlas-
ně bylo jasné, slunce veselo střílelo svým
očkem po krajíně ale vtr se zdvihl veliký a mor-
ně nás poháněl k lesu, který se asi půl hodiny nad
Stupavou zdvihl a k Buchlovu se až táhne. Na
před stojí válné ježle a jen sem tam mezi nimi
jako šebetavé děvčice, bílé bíky. Potom jest sám
bílý a dub. Les byl rozhoupan jako bouřlivé mo-
ře a divnou řečí hovořily jeho vlny. Přijí to křimě-
lo jakoby valně utklávaly se voje nebo věšovicí sra-
zely se vlny. Vlny to říkalo jakoby o pomoc a pak
opět se stíhlo a kdesi šumělo jako kdyby zástu-
py duchů kolem táhly. Uprostřed lesa rozklá-
dal se povyroslé douki, které nás moře k dno-
čině vábilo. A kdesi by také odolal? Nad ná-
mi živa klenba zelená, prokláná a slatými

Mele bylo jasné, slunce veselo střílelo svým
očkem po krajíně ale vtr se zdvihl veliký a mor-
ně nás poháněl k lesu, který se asi půl hodiny nad
Stupavou zdvihl a k Buchlovu se až táhne. Na
před stojí válné ježle a jen sem tam mezi nimi
jako šebetavé děvčice, bílé bíky. Potom jest sám
bílý a dub. Les byl rozhoupan jako bouřlivé mo-
ře a divnou řečí hovořily jeho vlny. Přijí to křimě-
lo jakoby valně utklávaly se voje nebo věšovicí sra-
zely se vlny. Vlny to říkalo jakoby o pomoc a pak
opět se stíhlo a kdesi šumělo jako kdyby zástu-
py duchů kolem táhly. Uprostřed lesa rozklá-
dal se povyroslé douki, které nás moře k dno-
čině vábilo. A kdesi by také odolal? Nad ná-
mi živa klenba zelená, prokláná a slatými

niklami slunečními liberně šumíc tajemné sni-
 diny a vypravuje báje, na zemi v trávě usmívá-
 jí se na nás krásná kvítekka a sem tam kloní
 uxardelou hlavíčkou červená jahoda. Na hoře ve
 větvích štěbeka' drobné ptactvo a dole v trávě pro-
 hánějí se velké mušky a včelíky mile bručíce
 a hravě, jako by vtr do skru neviditelné harfy
 přírody zasahoval. Proto jsme se zastavili a na
 zeleném kobci mechovém pohověli údivem svým.
 Zlobivše se vůči květin a lesním oddechům balu-
 movým jdeme opět pěšinkou podél silnice poma-
 lu dále. Avšak už jsme pomalu měli být u kři-
 že, který stojí na pravo silnice a od něhož jsme se
 měli dáti cestou na pravo. Jdeme klus, hledáme
 a díváme se na všechny strany, ale nikde nic. Co
 se tak sháníme vyšlo jako na zavolanou na
 silnici z lesa děvče sotva dvanáctileté, které
 chudáčko neslo ranec hávy větší než byla sa-
 ma. Když bylo poudravilo, ptáme se ho, kudy
 cesta na Buchlov, "Jdi se mnou, pravila, ja-
 idu také na Buchlov." "Těti jsme veseleji za dě-
 četem. Ale ona chudera uháněla, že jsme ji
 sotva stačili. Měl jsem s ní ústípnost a expo-
 mněl sobě mimovolně na naše hory, kde také
 děti hned v útlém mládí musejí vykláti kůle
 prdci, již často ani nexastenou slábe jejich
 síly. Na cestě vypravělo děvče, že chodí do Buch-
 lovic ještě do školy a otec jeho že je hajným na
 Buchlově. Asi za půl hodiny šelhi jsme do
 údolí, kde rozkládala se zelená louka, kte-
 rou prokřákal neveliký jarek. Pátek byl opět kou-
 sek lesa ale již neveliký tak, že jsme brzy vidě-

li Buchlov a jako sešedivělý hedina zasmu-
 šile patřil na lesy okolní. A k čemu to? Na
 pravo jako zahradka a v ní tři křtiny, z nichž
 však jeden již leží povalen. To jest památka
 na smutnou událost, při které zastřelen byl pan
 hradi. Z té strany vyvstál se mladý Slovák
 se svým šiváčkem a malebnou jakžkoliv už
 vetchou halenkou nesa žencím vodu.

Ulevím jakou jsme měli nádob z roztomí-
 lého chlapce já a můj soudruh Slovák. Pro-
 to již zdaleka volal jsem na chlapce: "Všij
 synku, vřej a prodávaj nám trochu vody!"
 Slovák nevěděl, co se s ním děje a nahý-
 chavě nám vodu podával. Poděkovavše chla-
 ci a odměni vše se jemu ubíráme se dále.

Velikou náklonnost vůči jakému choval
 jsem k Slovákům a nyní teprv, když jsem byl
 mezi nimi utordila se znovu i jest na vyema-
 hi, že Slováci jsou nejkrásnější lid slovanský
 a řeč jejich nejlahodnější. U nyní teprv po-
 chopil jsem tu nádhernost, kterou opěvuje
 Heyduk Slovensko. Věřu Slovensko je za-
 čítaná překrásná kůlovna, věčně věčná
 a čárna, kterou aby jeden nebo více prin-
 ci vydalo se vysvoboditi. Bůh dej!

Ale kde děvče, naše přírodně a krás-
 ná marodej? Pěščkem nedaletu před ná-
 mi vtr pohazuje jako mícem a marodeu
 moči jeho oblokovatel hlavu v potoc. A
 ubíráme se pomalu k Buchlovu a tam pod
 košatou lipou na ně čekáme. Náš nemocný
 chudaček sotva se tam dovedl a přijda

kom klesl temně na zem. Ne to bude přetřeno, my, celabovským na to rádo ostře castoránu. Pak se jedeme podívat na Komna, sám sobě, a sám jsem se již počal on obírat. A hu, kde na ten čas hodali jsme valiti strom svůj. Ale v tom klesá na nás, leza chvilku mu bylo dleky. Pochu. 'opět drahněji. mi adjutant z taboru nemocných, kteří se nás nemohli dočkat, a pro, Turnasli jsme se již dva na hrad na přerady. to hora námi vydali. Miestavě svou Komnatu, poslali jsme jej a marodér ještě s dvěma, kteří mu měli být stráž. naproti pro marodéry. — My nejší nás být byl vyřizka seř, kde zůstala pod lupou. Pak jsme se hýkali, ale já nevidím na, poslední žurkání svou sradou, hlavil. Kolem do klatu cisti obrazy jednou u toho jednoko strážce žádají kolár. Chlapičku, přičklí rodm, klac byly dráček hracu. Věstle nich stojí dva obrov, kde máš kolár, křtu se jej. On pronosová vědly klapy, ské obrazy; jeden přičstavují cí, rozpuskile hody na kralobukem ale kolár nikde. Kriminál hoši. 'pravil ulechnul, kolár dvoře perstém s osudným. Nene, Thekel, Upharsin. 'a Druhý přist je pyji, 'já jsem to myslm u toho potoka vykoušil. to ni pravo. Jest kam kolár vyobrazena velice široká ráta, přes níz se kles, led? 'Jdi pro něj naproti. 'přimlouváme mu. 'Ešte, ne vyvolý mar. Na tom místě uškali se mnazevni kady, z něhož silněj, la ho vem, nepujdu. 'No dělej, jak chceš; zatím s š shazovali slabší moshu do ráky. Poř maslom pak plný lodič. Bohem a už jsme šli do hradu. Na hrad jsme přišli a klá dítke, klac konoucí zachraňuje. — Ukon přist nář soudruzi a za si o 11. hod. dopoledne. Tam se sháníme pro nějakých ním páh hradní, clovek novelly ale křty a nadmír uškání. 'Pravil nás kist, lidech, klac jsme kř pochvilce našli. Přime se jich, zda klac za opustění, že nebyl pravědomu, klac jsme sem vhačili. 'Ujistoval nás, li nám bude dovoleno zde někotik hodin prodeji; zda, zeho to velice těší, že jsme ten hrad svou nástřou, pochili. 'Mychom jasně, li co dostaneme k jídlu atd. to do první žádosti xěkle kl, casotě přijeme, s radostí, že nám poslouží, bude-li to jen o moci jeho. nám, že mi xem tam byli třeba už dovečna, ale k jídlu z Tobloužil nás k úplné naší spokojenosti. Nemocnému přimel nemaji nic. 'Pravil jsem, aby nám něco teplého připravili, z zhlavec, aby sobě mohl na divu ně odpočinouti, nám pak dobré v, boš jsme od promíhodne od poledne nic teplého v ústch nem; no s cukrovinkami a asi za hodinu hlavu se sma, li. 'Zprvu se dráhaly, byly totiž samy ženské domá-koneč. ženými plachami a dobrým domácíím chlebem, ne podlouhem vyjednávání se uvolily, že nám kapeku kmí. Pěvilnivše se, někteří jsme chvilku xdrímli. (Po novice uvaří. 'Koušil jsem z hlubokosti své těklosti s naším kracováním.)

Bublina.

Kde jak bublina se vznášá
Tamto spádne na potoku!
Tak v ní sedmibarva duha
Lidskému se jeví oku!

Není věru toho kvítí,
Jež ji krásou rovno jesti;
Není ani ve všem světě,
Co ji za rovno jest v lešti!

Drahokamů lesk ji zdobí,
Krásou mnohé diško svodí;
Kř ta všechna její sláva
Na okamžích jen se rodí.

MUSEUM.

„Církev a vlast ty v mojich miluji, sestersky se nádraž;
Každá půl, každá má moje srdce celé.“

Susl.

C. 9.

2. XII

Báseň,

Kterou zaslali ctk. p. bohoslovci olomoučtí
Vysvědčujícímu Pánu P. Matěji Pocharkovi
K oslavě jeho povýšení.

Ne to siva holuběnka tichým hájem
s větre na větríčku poletuje,
ale radostná se rodujím krajem
ode srdce k srdci zpráva rozšiřuje,

zpráva, perut jejíž vsude ohlas křísí:
oslavne at' dítky věnce viji,
v klubín stuny at' jen udeří si,
at' se rozexvucí plesnou melodii,

hodnosti že novou jméno ověčeno,
jméno Troje, jehož sláva v kraje,
jako diamant, kterým ozářeno
čelo kněžny, vlasti po vši zaskvrňuje se!

Moravěnko, jak se směješ, když tvé stádně
ranni úsměv slunka pozlácuje,
jak si plesáš, když tě večer v stádně
purpurovým retem zora poceluje:

tak zaplesej, pozdrám šedínám že dočasný
splacen sluký jest, — a v ten rozekhvělý
radosti a přání souzvuk slavný
vdučuj i ten ohlas našich nití vřelý:

Druha Husilova zehnej mocný Pane
at i dále radí Jeho slova,
jak nám hájit pravdy utírané,
ode šálby bránit stáda Methodova.!

(O)

Pius II. v poměru k vědám zvl. bohoslovným.

II.

U encykliko. Qui pluribus ze dne 9. listop. 1846, kterou Pius II. nastolení své pa. zamítl vzpouru proti vrchnosti a autoritě, patriarchům, praedatím, arcibiskupům a bisk. vhl. komunism i socialism; pevně stál křesť. i všem věřícím oxnamoval, vytknul proceclibat kněžský a na přednost církve zcela jasně církve ní stanovisko své a podal též římské jakožto hlavy a strážky ně víry a učitel. měi program svého budoucího působení. Pro- ky všech církví i na neomylný učitelství úřad kníci církve a vědy kat. poukazující s lichot. její položil zvláštní důraz. Oltěm pak po- vou zálibou k jeho snahám opravným, byli již kroku vědy a ducha lidského, jímž se liberální jávali, ředstali papěře liberálního, stoupence všude holedbali, chtějící božské zjevení budja moderních, aspoň o posledním díle vědy bezb. ho nedokonalé jemmu podrobiti, a neť jako je- řeckých ideí svých. Ale Pius brzy zavrhl jim mu odporně zcela odstraniti, vyslovil papěř. ce- vě, co oni vyhlášovali za prostředek a cíl l- la xijm, ze onino, protokověm pokračujen protow- cheho pokroku novověkého. Mocným slovem laji, aby veškeré základy spravedlnosti, ctivosti, po- oxval se tu proti racionalistické filosofii, pro čestnosti a náboženství z kořene vyvrátili. ti atheismu, pantheismu, materialismu, inoif. Když pak Hlamesiani ze slov zmíněné encykliky,

že, lidský rozum musí skutečnost a podstatu zjevení božího pitně zkoumati, že souvisu je vytknuto vše jati se dokazovati; Heraklém právě potvrzena jest nauka jejich, dle níž pochybenosti kuco 18. břez. 1861, v níž Pius zatím termín vše za základ všeho theologického bádání se staví, ohradil se proti tomu papex zvláštním brevem k arcibiskupu Kolínskému a naxýjuje výtkádka, pokusy leckou domněnkou, že by se papex stál nový epovášlivým překlucovááním, blud jejich zvány pokrokem nové doby a lichým libera- znova zavrhel. A podobně vedl Pius nekroový boj proti nevědeckému duchu nové doby po celé pa- nování své přemnohými encyklikami, listy pa- stýřskými, brevy a allokucemi, jež za různých bxy radostných, bxy žalostných příležitosti či- nil a které všechny jsou právě tolikoými dů- klady božského učení kat. a veledůležitými i vydatnými prameny vědy bohoslovné. "Nasle slovům jejich význam", bylo tu heslem jeho, a "Non possumus" dával za odpověď všem naspá- vědlivým, neslučivým a protináboženským po- žadavkům zjevných i zakuklených, svých pro- tivníků.

Nejznamenitější mezi obranami těmi jsou asi kromě encykliky hore zmíněné již: allokuce ze 17. pros. 1847 o náboženské neličnosti, snáše, ličnosti a o samospasitelné církvi; pak allokuce z Gačty 20. dub. 1849, o lichém pokroku a svobodě, encyklika 8. pros. 1849 o moderních bludech, o svobodě a rovnosti a o poměru církve k státu, encyklika 22. srp. 1851, jež obsahuje bludy pro- ti církvi a její právům; list kardinálu Visttoru tma, nueli Piemont (19. září 1852) a allokuce 27. září 1852 o civilním manželství; encyklika 19.

ledna 1860 o opírávnosti revoluce, exkommu- nikáční brevo 26. břez. 1860 proti uchoatisklím jmění církevního a o neodvislosti církve; allok, 18. břez. 1861, v níž Pius zatím termín vše pomoci světské zbaven naději a důvěru svou jedině v Boha klade a výslovně odmítá od sebe karcibiskupu Kolínskému a naxýjuje výtkádka, pokusy leckou domněnkou, že by se papex stál nový epovášlivým překlucovááním, blud jejich zvány pokrokem nové doby a lichým libera- listem konečně přede mohl a měl smířiti a správiteliti. Spolu zavrhel tu sv. obec novově- kou theorii dokonaných události jakožto zhu- stv. spravedlnosti a právu zcela odpornou. Dle encyklika 10. srp. 1863 o novověkých bludech, list (21. pros. 1863) arcibiskupu mnichovskému o sjednu kat. učenci a svobodě vědy, Brevo 14. červce 1864 arcibiskupu friburckému proti od- loučení školy od církve, list z 30. červce 1864 k bis- kupům polským, jimž se ujímal národa polské, ho proti přechmatům ruské vlády, pak jubilejní encyklika 26. června 1867 o příčině 1800 letě památky sv. Křížat apoštolských; a encyklika

1. listop. 1870 proti násill a lupu vzhledu Píma církve učiněnému. Mimo tyto uvedené listy papex- ské obsahují Pi. III. P. M. Scita (Romae) ještě pře- mnoho jiných.

Mezi všemi však nad jiné vyniká oba- hem i důležitostí svou především allokuce zedne 9. pros. 1854, jež zbožný papex se svatým zápa- lem dogma nepostřehněného počítá ohlašuje a zároveň uváděje i vyvracuje tu hlavní bludy naší doby, skládání je zamlčnuté k noham panenské Bohorodiče, jakožto mocné jich pře,

meritabili, „quae cunctas haeresees sola intere-
mit.“ Toť závažnější a důležitější jest allo-
kuce, kterou měl Pius IX. v tajné konsistoři
dne 6. června 1862. U přítomnosti více tří set kelné nepřemohou... Aby pak zlomyslní ne-
biskupů ze všech kat. zemí v přitčinně slavně představili svou nevědomost, zavrhli jsme i my,
kanonizace shromážděných, tedy všichni celí shromáždění biskupové, bludy, ježty zavrhujeme,
učitel církve vypočítává tu pápež všechny zamítáme nové, církvi nauky, které ku škodě církve
hlavní bludy, které nyní na kat. vědu, věu, Kristovy zde onde se vyskytují, zavrhujeme va-
mavnost, svobodu, právo i politiku zhaubně totkrádek, lup, násilné porušování církevní
pisostí a zavrhli bludy ty, jak sám říká, „nejen že svobody a všelkové bez právi, jež seděje církvi a stoli-
naukám věry a božským i církevním zákonům, či Pětrově.“ —

ním, ale i přivolenému a světskému zákonu. Tak promluvil Pět a ostatní apoštolé slavně
nu a právu i zdravému rozumu zcela odpor. výrok jeho potvrdili. A ozvěna mocného slova
né. A všelkové církve všelky přítomných biskupů, církve učitelé pronikla celým řádem věřících biskupů,
pi jednolasmě dočetla i kou v adresě sv. rým ohlasem rozlehala se po všem oboru v říkáních
Oci podané: „Takto dobrý pastýř věd nás, pas řečí v knihách a časopisech v resolucích i adres.
beránky i ovce na pastvě nebeské a občasť je sách vrazila se opět do Říma, středu křesťan-
ivou nebeské moudrosti. Ty nám zachová stva ku sv. oci Piu IX. (Překřesťování.)

Yaro.

Sněhy z hvozdů slunce roztavilo
rozložené pověsem v úhleh,
ledu spousty z říčních údolí
moře ve své vlny pohltilo;

Nebe opět chmury zaplnilo,
střívan pod oblaky šveholí,
v hájích šumných ptactvo hlasko,
jakby v chvále Boha velelo;

Přestav spánek zvířat v doupatkách,
jablko, která život nejevila,
ve stvých už skví se poupátkách:

Přiroda se znova obrodila,
rozlilo se v světě moře krás,
všecko nový žije život ras.

Moji bratři jáhniim. !

Na horách se ledy posinuly,
Tix se doušky v lese rovinou,
Konvalije přichne rovinou,
A slavici do sboru se hnuli.

Na horách se ledy pomínuly,
Z douby vane jaro novinou,
Že si bratři v službu nevinnou
Lilíatky čela ovínuli. —

Mučenská bratrstva, pade věnci,
Vzhuru jase v bratři sdrůženě —
Zdrůvi byli naši posvěcení !

Vzhuru divy jasna všehomíra
Vzáti nebe zaplaj uščeně:
Mladno doubl — nepohyne víra. ^(O.)

Pout Velehradské.

^(Překladání.)
Pamětný jest Buchlov pro chasť naši a čestné lozskou moc a slavu Velehradu, kam jáhlově,
zaujímá místo v dějinách. Hrad tento jako stálice Vě, ličky do oulu sletovali se národové slovanští
lehradskými na skálkatém temenu vypočítají a pomor a zastání hledajíce. Ale on též pama,
zdrůmám se utně rozhlásí se po krajíně. Čelý jeho tuje škaredou nesrovnost bratři rodných Slov,
které druždy bělosti se skvěla směřovou a hrdě pa, topulovici, kteří mexi sebou se hástevíce do-
novalo kraje, rozryto jest vradkami a skloněno pustili, aby povodeň ličých Madar zapla,
dlouhou starobou. Přetvalotino již časně velký vřla krásné vlasti maše a zničila utěšené
mnohé, bylo svědkem dnu ovláště převažných květy sadu Methodova. Pbolem vzpomí-
ale i přismutných, které hluboké a četrné mu naří na ty doby, kdy mračna nestvůr kř-
vyrply vřůsky.

vexitativních, jimž Tataři jest jméno, vyrgji.
Buchlov viděl, když první máj se usmál la se na Moravu, křice a křice lidu pohubi-
na Moravu a lid dobrý se zápatem křestěn byl la, slavná města pobouřila a zapálila a přes
na pov. Velehrade, kdy sv. věřovětové naši puř Moravy v poušť a dšutiny obřátila. — On
Cyřill a Method světle sv. uxnřitili nejen na však také viděl, jak hrdiní předkové naši po-
celé Moravě ale oxřitili jim i jiné národy slo, morč, Maři, jěto divy tvoři, "Křavě po-
vanské, on xřal na velebné a nádhorné, řeli ohaoneho Tatařina, před nímž se křál
dlo slavná Svatopluka a patřil na křd, celý svět a takto celou západní Evropu od řd,

huby ochradnili. — Tak mnoho jiných radost-
ných chvil, ještě pak více ran a béd lidu našeho
pomátníkem jest Buchlov, z nichž dvojnásob-
ně poroba lidu našeho poslední a největší vra-
hu vypla do tvrdého čela jeho. Přírodu hradu
kolují mexi lidem různé pověsti; jedna z nich vy-
pravuje takto. Tritigilda, královna Markoma,
ně, honíc se za zvěř divokou, zabloudila až v
tyto kraje, které tehda všechny byly lesy po-
rostlé. Dlouho a dlouho chodila po lesích
a bloudila, ale darma. Čela ztrácela cenná při-
šla na jednu horu, kde prostranná vyhlá-
la se jakýms s obřadem tohu lovů zasvěceným. Rozhlédla neboť k radni pány k soudu oděval.
Tam se uchýlila, občerstvila a odpočinula.
Na památku toho pak vystavila na kopci
hrad, jež lid nazval Buchlovem.

Páni jeho majetníci jsou nejistí; později
jmenují dějiny zeměpány, kteří jej udržím
rodím panským v zastavě a v užívání
dávali. R. 1202 připomíná se jistý Smil z
Buchlovic, r. 1270 Ondřej a Petrým, bra-
tři z Buchlovic, r. 1287 Jarohněv z Buchlovic,
o kterýchž nevíme máme-li je vztahovati k
Buchlovu, teprv r. 1300 zjeví se Pětiva z Bu-
chlova. R. 1545 koupil jej Jan Lánský ze
Láštivky a stal se panem hradu Buchlo-
va, Buchlovic se dvorem, vsi Kostečky, vsi Ští-
bnic s platícími i neplatícími lidmi, zora-
ných i neorovaných polí, luk a pastvín, všech
kopců a lesů, jak ode dávná oyměřeny a
od Buchlova užívány byly, všech myš, volů
desátek z vína, vinohradů v vsi Ští-
bnic a též úplných práv ku vykonávání
práva loveckého.

Právo toto stalo se počátku pře-
stupky v lesích a vinicích, později rozšířeno;
ale r. 1748 opět obmexeno, až pak r. 1763
úplně zrušeno bylo. Když na nějakém místě
panství buchlovského nějaký pých se stal,
byl povinen držitel toho gruntu zločince
k soudu na hrad Buchlov i s 20 bílými groši pro
kasa dopravit.

Keť soud začal, oznámil pán hradu vš-
magistratu hradištskému, aby je starostou
neboť k radni pány k soudu oděval.
Rovněž starosta ze Štíbnic měl o tom vědomost
dati buchlovským a polesovským, aby staršího
a mladšího starostu i vojta, z lechovským a bo-
řickým, aby staršího a mladšího starostu a
konečně kupeským, aby starostu a vojta na ur-
čitý den k soudu oděvali. Mimo to bylo soudu
ještě přítomno jedenačet muží ze Štíbnic,
kteří sluli lovci.

Keť soud začal, oznámil pán hradu vš-
magistratu hradištskému, aby je starostou
neboť k radni pány k soudu oděval.
Rovněž starosta ze Štíbnic měl o tom vědomost
dati buchlovským a polesovským, aby staršího
a mladšího starostu i vojta, z lechovským a bo-
řickým, aby staršího a mladšího starostu a
konečně kupeským, aby starostu a vojta na ur-
čitý den k soudu oděvali. Mimo to bylo soudu
ještě přítomno jedenačet muží ze Štíbnic,
kteří sluli lovci.

Při menších přechínech dostávala polovice
soudci Pěni hlas měl vojt z Buchlovic, sbíral
ni hlani patřilo hradištským a rozsudek činil
starosta ze Štíbnic. Soudilo se dle práv me-
sta Hradiště a rozsudek dříve než byl vyne-
sen, přechlášel se pánu z Buchlova. naceť
bylo celé přelícení vtaženo do černé knihy.
Z rozsudku toho mohl se odvolanec odvolati
kappelláckému soudu pražskému.

Jan Lánský ze Láštivky mnohými
stavbami dal hradu nynější podobu. Dne-

ho pochází silná andělská věš, která má nápis, "Carthada Whry nar horavru zpět. Utěl jeho pis: „Fortissimou turris nomen Domini," od něho cesty byl, aby šel i bídu človečenstva prochat, zbudování byly též ony velké schody, nad jichž mal a prastředky a ústavy k odstraňování jízmu ho vchodem jest nápis, "San Edmündský z Lestru, poznal. Vydal mnoho spisu, jenž měly vesměs zbl na Buchlovicích." za účel od pomoci chudobě, nemocím a jiné bí.

Nejznamenitější i páni Buchlova z to, dě v človečenstvu; psal je obvyčinně věci oně země, kde ho rodu jest Jiří Edmünd, který velké váim, se právě zachoval a pak je zdarma rozdával. P. 1801 sti a důvěry císaře Matiaše, jakož i mor. stav. založil nemocnici na panství buchlovském šep- rui porčil a ve spojení stál s nejučenější- nici, v letech pak 1808 a 1806 podporoval mu- mi muži věku socho. Mexi četnými stavbami, né obyvatelstvo k ekonomické, pro které 65000 které na Buchlově podnikl, pamat na jest ona zbl sebral. Na samku buchlovském zřídil stn, která má nápis: „Georgius Edmündus nemocnici, do které zvláště r. 1809 poraněné a zastavil A. D. 1802 a jenž v den jeho smrti vojny nejen přijímal, nýbrž i sám osobně oš- by ošorená byla. V této sině jma sobě nyní ho- tioval. Jehož roku stal se šlechtnej hrabě o- věti. bět své lásky, nebo zabývá se křesním zám.

Dcerou jeho Klunkou dostal se Buchlov, živě muvého sám do nemocni upadl a 16. června 1830 v něm paní této Divišovi z Peterswaldu, jehož ce smrti zachvácen dobročinný život svůj do- rod z. 1765 Bernardem vyměl; načež sestrou jeho konal.

Teresii dostal se pániim z Běchtoldu, kteří jej Syny. Největší Buchlov má podobu D. klunkou ax posaváde drží. Syn Diviše Petersvaldské. cí se od severozápadu k jihovýchodu. V vrch ho byl Hanus Edmünd, On vystavěl mexi přímého pučeli vycnívají jako podporné pilíře dvě jiným krásnou kapli sv. Barbory na vrchu pevně čtyřhranné věže; méně pevnou jest křes, pro- „Modla," kde ve skalni hrobce Petersvald- střední. Na levo ode bran hradních jest vzpomenu- vé a jiní ještě majitele Buchlova odpočívají. Andělka - pojmenovaná tak, protože věznila zbl.

Mexi všemi držiteli Buchlova skvi se za cínce Anděla - která s hradní branou a silnou zdi ko perla veličij lidumil hrabě Leopold, provorox, nejpravnější tvrz tvůr. Nemohu zde pro obmexenast ný syn Prospera z Běchtoldu, prvního majitele místa vyprisovati celé zachování hradu a všechny pa- Buchlova z rodu toho. Paby v nejlepší prospě- málnosti, které se zde v hojnosti netušene chorají. chem studia, vydal se na cesty. Procestoval Vla. Jako na Pěništyje veleva stavby tobe hlásaí slávu před- chy, Maltu, Kretu (Hlandii) pak celou francii, kti na ošich, tak zde polhady starozímstí mnohé výpra- Anglii a Spánělsko; odtud pustil se do tře a vují tobe v dávných slavných dobách slasti naše. Vla. Apulky a po 17 ti letém cestování vrátil se přes obou místech pýchou a hudosti dmnou se tobe pr-

sa a ty s chloubou hlásíš se k předtím druhdy slavným, hlásíš se k pronásledovanému nyní národu.

Kašpířovce p. huadni Pelikán s horlivou ochotou nám všechny památky a starosti tvé huadu ukluxoval a jako věrný sluha páma svého vláště o tom se zá-

palem se rozhorčil a dlouhé vyklady činil, co se nějak kro-
du mynejších palm huadu vstahoval. Čábec byl potěšil, ně-
vědom své velké huadnosti a důstojnosti, že to je just hlavákem. K-
vyhuadu nad jiné slu meho. Však není Duchlov, jen takhle-
dajady huadit; i řimoly Kapitol se musí před ním ochováti. (Př.)

Opolna.

Cis. VII. Pius IX. Velmi zdařilá básnická. Říj má síce
slouké a, ale rapšky má jen kráské a; m. rájstké st.
tady rapšky.

Klácem se zaht. pověra C. To jediné to jest hátké ho-
vím humou upraveno, co chvalno. Tožilo m. „topoly“
(mst.) stáji: „topole“ (topol, e) a m. zprásověch „stáji“; opi-
sobech, „prokřověle Piusu jak čas. spúsobit jest tožilo co, con-
ficero „a con“ i. e. cum „vždy se vyprávě předložkou“, s a ni-
koly z; k. p. shromážditi congregare, sbírat colligere.

Pout Velehradská. Vše chvály hodno.

Telecil. Připadný to k věci epigram, věrně ji vylicující.

Píseň o smrti matky J. Velmi pěkný a zdařilý
příklad. M. „máto“ „polož“, „mateři“.

Příspěvek k děj. ben. al. Vše věrná pravda, cose
tuto lici. Sloh velmi krásný, tožilo m. „ovědi“ „lepe klla-
si: „svědlové“.

Opolna c. I. Předej: „v přestorech jest špatný vým-
na, kótoček“; na, bčh „musí“ byti výmnam slovo
končící na -čh neb -ch vylovené jako -čh k. p.
Borčech, kčh, učech, mčh, knčh a t. d.

Cis. III. Hlasý bohoslovci... Vádivám nejorou-
nější díky za tento blahopřejný projev.

Příspěvek k děj. b. al. Věrné to líčení doby Josefské
a pěkný sloh; tožilo, pořadavek na něho jest germanis-
mus, ano se v číst. řklá: žádati číst. pořadovati něčeho na ně-
kom. Spuči něj: tedy by se řkllo: Věrné neopravedlivé to na
řím řádní (pořadování). Tožilo m. „v ruce arcibiskupa“
stáji, v ruce arcibiskupovy.

Klácem se zaht. pov. C. Velmi zajímavé vypravová-
ní ve správném slohu, tožilo m. „ven město stáji“, v ně-
města „a m. „fracič“ stáji, „fedič“.

Myslenky. Velmi vlněná básně, v nich horování po-
dle vzoru Dichtického nebo neprozorováno. Tožilo m. „že-
homíu“ třeba psát, všehomíra.

Pout Velehr. Velmi zajímavý na začátku poeti-
kym říčením je ra velmi vlněná a ve slohu m-
ný jestonis. „Plal“ lepe než „plal“, rovněž tak, vchvím,
ce „lepe než, vchvím“.

Cis. Leo XIII. Velmi pěkný a důstojný básnic-
ký k výlov citu radosti nad vítězíslavou církve.

Pius IX v pom. k vědám. Vbch výborný
dloh, ponejvíce vrozený. Tožilo m. „nabývá činnou
převatu“ lepe klláti geritio, činně převaty, a m.
„uněby se přidruží lepe, nepřidruží se se.“ To-
liké opraviti třeba omyly opisováním poděle
jako: „nikdy a nikdy recte, nikde a nikdy“ m.
„liberalism opíral se t. nepatrný počet řecké-
ných recte, liberalismu“ nst. Nejasné projevě-
na jest myšlenka ve větě: Přičinu toho hledati
jest v příliš uškém spojování ba až podřizování ná-
boženství a politiky, církve státu, kde není přej-
mo, co bylo podřizováno. Přičina nutno vorděti větu
tuto na dvě a říci: Přičinu toho hledati jest
v příliš siském spojování náboženství a politiky,
církve a státu a ještě více o tom, že církev podřizová-
na ba podmanována jest státu.

Mij zpěv. Píseň klassická. Tožilo m. vyči-
ny, polož vřiviny.

Pout Velehradská. Mch poklácovím jest
velmi zajímavé a typy poetické, tožilo, co do slohu
po časoslově významu hý bacího mch infini-
tivu třeba klláti supinum k. p. mch, vy-
dalo se vyprobiti stáji, vydalo se vyprobiti a m.
„jdeme se podivati stáji, jdeme se podívat“, pak
m. „háji se jej stáji“, háji se ho (gen.)

Duclina. Významná a formou zdařilá
básnická.

Vys. důst. p. kanovník M. Procházka

MUSEUM.

„Církev a vlast ty v mojích miluji sestersky se nádrech,
Každá půl, každá má moje srdce celé.“

Sušíl.

C. 10.

r. XII

Máji!

Bud' vítán máji po křesťanské zímě!
Viole a v háji sveru rozkřídáš týmě,
Kadidlem dýše sosna přímá v lese,
V nachové pýše jablono klavru nes,
Hlavici pějí vítěznému štáti,
Jonáš v plesném roji z temných přijel dále!

Bud' vítán máji — kráso vlasti naší!
V pradávné háji stánky nejsou krásší
Mlad skřivostky tvoje, náde zelen luhů
Mlad včelek roje, náde pestrou duhu!
V hrůse co jen člověctva duch vysní,
Lor můj opojen zívá v tvoji písni.

Bud' vítán máji, — podle s výšim květiných!
O prvním ráji, — o rozkoších berdných
Vzpomínku žalnou neseš hlasatelem,
Táta řekou valnou listí za ševcem
Po upomněnce, pestrou nivou květnou,
Na čele věnce, hudbou háje vyletnou!

Bud' vítán máji. Tvůj dech téhou bolnou
Mně poukají! Perutí duch volnou
Se vznášej z prachu slavného světa,
Vě křídla vzmachu k štěstí, prachem letá
Odkud trá noha okřídlená slekla —
Ke trůnu boha, ku prameni světla.

Bud' vítán máji! — Trůno ideálů!
Křiv stůny krají tobě pěvců chválu!
Veleby chráme, lid tě vítá věnci, —
Co my ti dáme svému vyvolenci? —
Uvíněk spletem tobě my květ vonný,
Mladistvým letem světlíme ti hory!

Put Velikráská.

(Pokračování.)

Jen podívejte, co nám vymluvná ústa p. hraběního nosí; z nichž zvláště pověsímmiti hodny jsou obrazy hlásala. Vě švédských vojních, když silnou tvrdě. Hojně německé. Mexi obrazy goi'at jest hoven zmin. raou drancoval, přitáhl k' s celou moci n. Bückle, ky domácí černý pes, Cereus, který v 17 stol. pat-
 ou a jal se ho dobývat. Pováška se bránila účinně tu zastával. Dál se mu totiž do pásku na kuku
 kle jednomo dne bylo bez ustání kuste až do noci bo- list, s kterým pak na místo určité ale ovšem jemu
 jováno a proto jaký div, když celá, povědomí byl poslán. Vě z brigády spatiť k lue obra,
 zemřelá přela sobě odpocínku a i té strach, přitáhl, ne všeho druhu od lullu indiánských až do pu-
 žila se vícha. Avšak běda hrabě, čer na ráda hox šek nejno vějích v šel jakých soustav, nejhojněji
 nou za hubu mu stojí. - Když vše spalo vyrazil, jsou tam zastoupeny obrať husibské, nad nimiž vše
 se ráde zoldně, zahovíal a jist švédové hukotem Lis Ruv, obrať se s rím kom listu z čes. Musea. Na pro-
 se val' ku hrabě. Ti byly voje nepřítelsté pod si němu stojí 12 kamón kúv na zavazích dle 12 a.
 hraběmi, jist se chystaly poskuviti zebře, kdy i tu pú, postdli, jichž obrazy nesou. Mexi přitáhl a
 vi, ptáci Tenoniri svým kúškem vrbudili strach, a strach vojenským čepicemi viděti lue čapku prašitě
 vrbudila povážku, která by se vzpamatovali na „Gornosti“ z r. 1848; shotoovena jest z černého
 nepřítel se vřela a hravě jej porazila. I prosbly sukna a má za odznak českého lva. Odkud se
 oté chvíle Bücklov vrahův dle všech. To se přitáhl, přijde do ríše Faraonů, jest to světnice, kterou
 dilo na straně severní. Odkud vedl nás domnolých hlídá sfinx a kde se nalazají dvě egyptské mu-
 a mnohých pokojů, kde velmi čisté a drahocenné mie. Tam se k' zjevovalo dle pověsti za dávných
 sbírky stáročností, jsou uloženy, tak že člověk časem let blá' pami. Bibliloteka, která se právě nadohly.
 Jest to zrovna velké museum po přednost muavské, nic v 2. patře nalazá jest velmi bohaté. Spisy ze
 jej chová mnohé vřainosti, které v museu průmyslovém věchodvěti věd jsou zde čestně zastoupeny, česká
 anebo Františkově marně bys hledal. I nestacila by dila ale velmi pořádku se zde vyskytuje. Vsi-
 celá kniha, když bych chtěl jen o nejznamenitějších ni, kde jsou uloženy sklameněly, mile nás uvi-
 předmetech každé sbírky se zmíniti, proto přestanu taly obrazy našich vytečnicků od Přechetěti. Mexi
 pouze na tom, co mně nejvíce zajímalo a v pamě sklamenělymi utvary různého pečiva a jiných věi
 si utkvělo.

zajímal nás bůček slovanský, který byl na Bücklo-

Obrazu osude jest mnohově valitě; celý s vět zde mox. vě nalazen, a sklameně té púj vřno. To si tak ony věi
 no ziti v obrazech. Všimí vytečnické nalazají se nejen publikáime, odkočil nás průvodec do kouta, přinesl
 podobizny rodin, které byly dříve k' hrabě a jich odkud jaký nástroj mající, podobu ani proto více du-
 pátě, nýbrž i obrazy jiných slovanských mužů v hij. Jeho kolečka, jeho okraj byl opatřen xabnatý-

stými a spojí je jednotou vřej naděje a lásky, aby na Vělehrad nemohu přijít, houli nám všude, „počkejte p. jako jsou krov jedná rodina, tak i jednou rodinou byli v Kristu. A tenkrát, kdy zavládne po Slovanskou jedna mysl, jeden duch, stane se tento Benjamin národů od nich prorokova — ným a z daným apoštolem člověčenstva.

Přelomové ještě v kruze naše loučme se se známými lidmi, druh nakáhl se naň strážek svůj a vzdýchal s nemilostí, které jako houfy šabuti šelby do rochočských údolí, padla ho upevnit, aby ho nestrouhal. — Koněčně na dobro vzly na druhé planě a usadily se v roklích hor. Sestupujeme blá, loučili jsme se s Břichlovem a oloji se za ním s šaburkem. bo, do jaké scimbuř a stavujeme se u hladomorný; jest to věc vstříhluboká, kde drouzenci se věčně tme mezi ngulechou a řou, žele hladem a ukrutnými bolestmi zmrakli. Holik vdechli smrtel, nýče a holik vylíhlí bolestných utajeno jest v její stěnach. Mlý, by mluviti mohli, strážni by byla věc jejich.

Obud podívali jsme se na druhou stranu do komory, kam Slovankama v Kladisč, které kouli cestou se uklidily. Vyprá, se páni hradu v boudách zestrachu, předchodem schovávali, věly nám, že druhý den o Porcin kuli bude křásk v Kladis, siň ta jest donk prostorná a nyní mluví se tam jen dva ve, cí ten kulaškar. Dmaje hodubě z Vělehradu a pak z jeho kula, líle transparenty, jeden čarý a druhý němašly, na počest p. hr, tek a probo se naň kři. V ten den bude v Kladisč škor vrdel. bínky stoborony. Koněčně zastavili jsme se před exotem a hra. Po polích pracovali lidé sklízající. Boží svodu. Mluší m, du u sameneho s kolu, kolem něhož zestrachu bylo něšklit rově, li voláštní kraj, z něhož nejnošpadnější byla kulaš křásk, volně kamenných lavic. Žde bývali odsouzenci, posledně častování, než přes kuleš dluh spunkéná. V Břesku jsme se rozestli se ženami nastoupit pouť do jiné vlásky. Po pravé straně stolu dímé světi a putovali sami dále. Konec ko nemilostivě do nás prátlo a žimí starostná památka špa, která vskle křemem vchází. Lid vlt Pokučo, prachu, metal nám do ošlěje. Tři přes hodinu jsme vni vypravuje, že památka špa je vadař před popravou na dříkax šli a Vělehradu nikde, a přede nám p. hradní pravil, že za své noviny šli. Nezaklená-li se tu lepa doroka, ukašle mne, hodinu jsme na Vělehradě. Koraš hlt, jui, pověstný lesk se ku, pakli se rozvíje, jsem nevinen. A eplé neš se rok s rokem sesedli, mo čemá, křiz na křeciku k noli lyne a lid posilnici čast, po se zaxalovala a pomní byv hojně obdivován propuštěn na volbu, je se uklazuje. Vělehrad, Vělehrad se blží, voláme jedně.

Ti loučíme se u dříkaxu rostomilemu, střížící hradu za jako mi išty a jako plavec radostně šlekaš blží se po stras, ochot a lašlavost. To se rozumí, nejaké dříkaxi k tomu připoji tiplné plavě břehem xndmš krajiny, tak také my o šo a jedme. Ne druh bez Kolátu ještě cwi s p. hradním vyjedná, štáli jsme všichni a xaplevali blížko se. Pro mu své vá. Vrátkme se zpět a káteme se, co že nejde? Tak přede okny. (Potřívání)

na Vělehrad nemohu přijít, houli nám všude, „počkejte p. Pělikán mne donese nějaký pásek. „Na tom jsme o- nem zapomeli. — Za chvíli donesl p. hradní štikeš, ně holštáček velice vracný a památný, byl nejmeně píl čtorky široký a pocházel asi z francouzských vá- tek, neboť nynější lidé tak dlouhé štily už nemají. Lou,

Klasej hrade šedovělý
Kavri mého národu,
Dorčily už bouře vřetky,
Těš se slunka východu!

Obud přišli jsme do Břesku. Na cestě jsme se sešli s dvěma

Slovankama v Kladisč, které kouli cestou se uklidily. Vyprá, se páni hradu v boudách zestrachu, předchodem schovávali, věly nám, že druhý den o Porcin kuli bude křásk v Kladis, siň ta jest donk prostorná a nyní mluví se tam jen dva ve, cí ten kulaškar. Dmaje hodubě z Vělehradu a pak z jeho kula,

líle transparenty, jeden čarý a druhý němašly, na počest p. hr, tek a probo se naň kři. V ten den bude v Kladisč škor vrdel. Po polích pracovali lidé sklízající. Boží svodu. Mluší m, du u sameneho s kolu, kolem něhož zestrachu bylo něšklit rově, li voláštní kraj, z něhož nejnošpadnější byla kulaš křásk, volně kamenných lavic. Žde bývali odsouzenci, posledně častování, než přes kuleš dluh spunkéná. V Břesku jsme se rozestli se ženami nastoupit pouť do jiné vlásky. Po pravé straně stolu dímé světi a putovali sami dále. Konec ko nemilostivě do nás prátlo a žimí starostná památka špa, která vskle křemem vchází. Lid vlt Pokučo, prachu, metal nám do ošlěje. Tři přes hodinu jsme vni vypravuje, že památka špa je vadař před popravou na dříkax šli a Vělehradu nikde, a přede nám p. hradní pravil, že za své noviny šli. Nezaklená-li se tu lepa doroka, ukašle mne, hodinu jsme na Vělehradě. Koraš hlt, jui, pověstný lesk se ku,

pakli se rozvíje, jsem nevinen. A eplé neš se rok s rokem sesedli, mo čemá, křiz na křeciku k noli lyne a lid posilnici čast, po se zaxalovala a pomní byv hojně obdivován propuštěn na volbu, je se uklazuje. Vělehrad, Vělehrad se blží, voláme jedně.

Ti loučíme se u dříkaxu rostomilemu, střížící hradu za jako mi išty a jako plavec radostně šlekaš blží se po stras, ochot a lašlavost. To se rozumí, nejaké dříkaxi k tomu připoji tiplné plavě břehem xndmš krajiny, tak také my o šo a jedme. Ne druh bez Kolátu ještě cwi s p. hradním vyjedná, štáli jsme všichni a xaplevali blížko se. Pro mu své vá. Vrátkme se zpět a káteme se, co že nejde? Tak přede okny. (Potřívání)

3.

Jistru utlum, synu ráhy,
Vstoh-li padne obilí,
Jinak v planouc ve plam záhy.
Leť trou v popel rozptýlí.

Kneďle však hum jistru cnu,
Teť ti v ducha upačne,
Teť-li vyplane, v mairném stonu,
Tavni květ ti porodne.

Bohatý stoh ona strávi,
Vřivný plam-li vybuchne;
Ta-li vášni rořchavi,
Duch tvůj, synu, utuchne.

5.

Kdy nám skřivan s družnou vlašovic
Ná jik letí teplý v jeseni,
Ná ořhově-li ci na lodici
Stanou na dlouhý čas snavení?

Nestonou - v před casu knitem letí,
Ně pout v horkých zemích skonají,
Tenom vlna bouře ve objeti
Leť jich puřhý a čas zastaví.

A tak, synu, ni ty nestar v letu,
Ně by's cíle svého dosáhl!
Ně by duch tvůj byl i tehda v květu
A dal letět, synu, zapráhl.

4.

Tak Daedal Tharovi rávil:
„Střední bráhu nebom, zemi' rax,
By jsi o Kletos nerovalil
„Aneb v těni neblomíš si van :“

Tak já, synu, dám ti moudré rady:
Nechceš-li by iár ti perut' sřeh,
Neděj uněsti se nad okřady,
Které rozum vykládal ti v běh.

Cesta střední křypa' zlatým rzem
Nemín ona svého zřetěle!
Cesta jiná seta ostřím křnem,
Poutníku v křob časnj ustele.

6.

Věra naše Kotva.

Věra - v proude zřih naše Kotva;
Připlaví se k klavným břehům sobta,
A loď strádá kotvy závaží.
Běz víry kněz - květ jest běz vřně;
Květ proň zamčen; předním pekelně
Leje, na její mř smij' číhá zápaží.

Věrou obrněn kněz - krásší reka,
Sechládným jení ořem boje čeká,
Jehož národ slaví vítězem;
Ku vítěoslávě voje spějí
Imenem reka u válečném reji, -
K věčné sláve lid jde za knězem.

Tomášce Kulného a jeho Doba.

Vějinách každého národa pokračujeme se různými obdobími či periodami. Všechné národy na vysokém stupni vředlanosti a krásy i zorní mohutnosti se nalézají, v jiné době, jak na venec tak uvnitř klesají a jako ve dřímotě upadají, aby snad opět po uplynutí několika let či staletí k novému se probudil životu.

Také dějiny národa českého mají takových období několik;
i v dějinách našich svítá se sláva, sípá chloum. Přichátek náš
národ náš v popředí dějin evropských, ale nejednou hrozila je
mu taková ráhba.

Desma z nejvládnoujících dob v dějinách českých jest doba císaře Karla IV., neboť karlovým pokrokiem ve věděch a umění, jehla vyřešitěly českými, takovým blahobytom soba se může vy, křátky jiná doba, kteréhožobor z křátků českých. Založením univerzity pravěle dostaněna nutnost, aby češkoví povstaly vědychví, povstali syny své doctiny na studiu. V té doby stala se Praha sídlištěm několika učencův cele křátky Evropy, ale především učencův z národa českého, pivých. Do té doby pěstá křátké činnost. To máse ve křátkého, muise v pšemnickví českém goldské zastouřileho; život, pařl a činnost literární muise toho stučně vyřičiti jest křátké účelem křátkého křátkův.

Tak už povědino, byla doba, ve které Tomáš Křtinyžil, jedva z
nejistotnějších v dějinách českých, a zvláště toho musíme všem
předem přičísti, působnosti císaře Karla IV.; ano můžeme říci, že
slávy nebyla Karla, nebylo by ani onoho všeobecného pochodu ke dluhu, ne,
stávalo by ani oněch učenlivců českých a nebylo by Křtiny ani Křtiny.
Všichni tedy ač na první pohled smělý, na námeně svou plachost,
obsluhovně máme-li na zřeteli vliv Karla IV. na Křtiny, či-
voť český národ a české písmo nepochybně zvlášť.

Čo se týče povahy Karlovy, vynikal obdivlaštní láskou ku věcím

a umění; byli on panovník, který nejen souvěře vládl ale i panovníky celek šířil vědu svou už naši a učila naši, pěst. To důkladná jeho rýdlost pět janyků obdivová na by-
li. Jeho souhlas nikdo. Mlánci natlačali u něho velikou, pú-
rež, on pak v chování s nimi obměkčtí zálbení. Mnohé
jako na př. kanovníky, Beněš Krabice z Václavské a j. P. R.

celka Pálkava sám povzbuzoval k sepsání jejích historie-
kých děl. Překážkou jeho, s jistou podporou snahy vůle-
ké školní dává svědectví dar, jejíž učinil pražské univerzi-
tě Karlovcu, pšviceném děkanu Vojtěch Bradského Vile-
movi z Hassenburku, kterou byla rakousku koupil. Sta-
val byl i sám spisovatelem; známí jest jeho životopis
jím samým sepsaný.

Leby byl však Karel písemnictví české přímo podporoval,
 o tom nemáme zpráv zaručených. Ktož byl by to: nebyl čiml,
 než se přede upřítki, že aspoň jazyka českého velmi si vážil a
 náhodněly upřímně miloval. Tak víme, že původem svým českým
 ráč se honosil a jazyka českému takto právo jako němci-
 ně udeľoval. K. sám vypráví, že jest původem svým český, Ale-
 řád umí mluviti a psati svým jazykem jako každý jiný český.
 Tak K. jazyka českého si vážil, vypráhl díle i z jeho smahy
 zavěsti jazyk český o kanceláři královské a u úřadech, kde již
 dčáse v. Jindř. Konstantského a Jana Lucemburského
 němčina byla zavládla. Působením Karlovým jazyk čes-
 ký také v soudnictví domohl se svého práva. Toho a jiné pí-
 sořdy jsou zřejmě vydatným svědectvím lástly Karlový k jazy-

„Vdobrim Ingolheimu v Hessisch bläue Rýjnu, v vsi cenných domni-
kelských rodinách Karla Vel. vystavil kysel kochi sv. Václava i uctva,
mouj pñ nám čtyři kanovníky, milostného janyka i českého.“

Prímě zaslal hospic český s kaplí v. Václava, při kterém měl býti

česky, ^{světí} r. 1415, přivázala pečeti své k listu ku koncilu lat. ná a obrana a lze tudíž souditi o nesbyčném u-
niklém vypravující kněze nad upadlým Husovým. Bál čenosti Štítného. Sloh jeho dlouho potkládati na
tedy Štítný zprava pro poučení svých dětí, ale později u vzor správné mluvy staročeské, tentýž jest př.
pravil své spisy tak, že hodily se i pro lid obecný. Štát. jasný, jasný a jasný. Prosti a jednoduše piše,
ně byl Štítný i mezi šlechtou českou osoba více známá a když mluví o věcech rozumu se týkajících, řeči
nemálo věrná. ^{živější a obnivější učiva, když chce působiti}

Štítného rodu Štítný zemřel, není až do posud najisto na vili a oráče čtenáři. Jeden pak a hlav-
postavený avšak pravdě podobný jest, že se to událo v letech nich prostředků, jímž Štítný sloh svůj tak libe-
1404. Čas smrti jeho d' se, poněkud blíže určití ze zpráv ným učinil, záleží v hojném a přiměřeném u-
očeři jeho střeže, která, jak známo měla v Praze dím ztvání obrazu přívodních a podobností, ze ži-
vde kaple Bethlemské. Nelze totiž mti za to, že by A. vola vrátil.

nežka byla sobě kupovala dím v Praze, před smrtí. Poněvadž tedy spisy Štítného vynikaly slohem
otcovou, ale spíše lze za to mti, že to učinila lepro tak příjemným a podny byly v řeči lidu, by-
po smrti otce ze jmění ji odkázáno. Poněvadž pak to zcela přirozeno, že byly také se zalíbením i pro-
první koupě její stala se r. 1404, připadá smrti Štítného, spíše v národě českém čítány. Dřívě se Ští-
ného do času mezi tímto dnem a rokem 1400, ve kterém ný zajisté základy, dle níž všechno vědecké bá-
jak z jeho vlastních spisů vysoitý byl ještě na živě. dani má výsledky svých také věti ku viděti.

Přehlédneme nyní blíže ku spisovatelské jeho činnosti. ni a vyláštění lidu obecného. Dle Štítného
Spisovatel Štítného jsou dletem původní, dletem přelostění a, měla věda i lidu štáti se přístupnou a pro-
tín. A pro m náležití. knihy české o obecných věcech, středem k cíli tomu mělo být poučování. To-
křesťanských, Řeči besední a Homilie na neděle a svát. to však mělo se diti způsobem vládním a prodyj-
ky. Překlady jeho učiněny jsou většinou ze spisovatelů milého učným a nadutým. Proto psal Štítný sám
středních. Mimo to sepsal Štítný několik menších v řeči lidu, proto psal prostomávně.

spisov, o nichž není se bezpečně jisti původní nebo Anals toto jeho šlechtě počínání nebylo vhod latm-
přelostě. — Mluva ve spisech jeho jest přesná, by, dým učencím na vysokém učení povážlivém. (Petr.)

Opolna.

Cib. II. Prast. v. poměru... Toti pokračování vyniká obsahem i nevědní břívna básnická.

vorným slohem, bláto ve věti: „co oni vyhlásovali vypustit se
slovo „oni“. M. „skalou“, st. „skalou“.

Petr Velhr. Velmi zajímavé pokračování slávním tyfytz puki,
lym. Takto na místě: „lylých Maďar“ st. „lylých Maďarů“ a m. M.

Xavo. Pěkná a zdivlá to znělka, svědčící o krásném nadání poetie. k. Pěkné řádgi matěra: „m. omnou“ p. „omnou“ Opolna V. M. utěch p.
Polym. v. latm. Velmi vlnitá to znělka, v níž se obotři utěch. — Vys. diost p. kanovník M. Procházka.

MUSEUM.

„Církev a vlast-ty v mojich miluji' sestersky se nádvreh,
Každá půl, každá má moje srdce celé.“

Susíl.

C. II.

2. XII

Lada' riše.

Porvilo se poupě v sadě,
Porvilo se v říši vonnou,
Vánek obléhal ji vchladě,
Kochal krásu neúhonnou.

Všichni líbou poupě dýše,
Všichni seje v sadě kolem,
A koumku nese v pýše.
Pláň kvítka tajným bolem.

Časný rytíř zlatohlávek
Zakochá se v krásu říše
A požítvá z lásky stávek,
Teď mu slyší lástky bře.

Zahleděl naň motýl pestý,
Zářivým byl jemu sokem.
Léti hledat říše sestry,
Marno pátrá v sadě okem.

Kolbol také krásy není,
Ni ve sadě, ni na luhu,
Říše v prvním rozvíjení
Královnou jest v květin kuhu.

Očka skromně porvedají
Kvítka, jako v zahradě,
A řád tichý v slne tají,
Že jim oné krásy není.

Nakochal se v říše krásu
Zlatohlávek lásky chytivý,
Říše, jako bolem zdá se
Pokačeti krásy divy.

Léti motýl — mimo letí,
Mevábi ho říše čarý,
Ni té lásku nerasvětlí,
Němu je přáda darý.

11.

Žalý v jasy proměnila
Kotkta v libém usmívání,
Kau jasnou uvonila
Tak se říše v pyše sklání.

Říše žalem — žalem vadne,
Vadně říše v umírání.
Žalem v sírou zemi padne,
Pohřební jí odexvání.

Tomáš ze Štúrného a jeho doba.

(Doklonečn.)

Všude pohledovali učenici té doby veškerou uč-
nat' na své vlastnické a proto skládali spisy své, pou-
ze jazykem latinským. Trochu mnohdy se jim ani nejedna, ne sediviti; neboť pohledy je čem v písme sv. a knihách
to o vyšetření pravdy, ale o to jediné, aby učnost svou na
odiv stavěti. Nemáme s tudíž diviti, že podobní učen-
ci na Štúrného si sě řovali, že nejá mistrem a užívají při
spisování svém řeči činu srozumitelné vědu smiřuje. Ale
Štúrň skatně hájil své počinné volaje: „Tak vácen jak po-
ku, tak jako Latinský, To. Páve, komu jest epistoly psal, psal
jest jich jazykem, Lidem zřetov ky, Ktožim hřecky. Pátý i
jest knižt lovenus měl rozličných jazykův, písař, aby čtu
svému každému jazykem jeho psal své listy a písma sv. a
připomíná: proč by psal psán Bůh i lidem své vůle ne-
psal a nenapomínal jich písmem učeným. Na námit-
ku, že by nejá mistrem psal o učených věcech křesťanských,
odpovídal v homilích: „Já to znám, vím, že mistři nejsem....
Ale byl se Bernard také mistrem? C, kři by mnozí měli nař-
kati to, co se praví, a nedbati toho, kdo to praví.

A jako ověřitel se Štúrň byl i horlivým obhájcem jazy-
ka českého a rádal, že i národ má právo křesť i k ba hato-
vědy, jedovatě vynikal i jako hluboký myslitel ve věcech ná-
boženských a spolu spisovatel filosofických. Že vůbec nechtěl
ti jazykem českým o věcech, o kterých v té době pouze
pojednávalo, k tomu nemálo přispěla důkladná jeho znalost
jazyka českého, jímž tak mistrovně a genialně vládl, že jím
záměrně a pouhou dovednou kompilací, nýbrž on při všem chle-
zamielně švohl vyjadřovati vědecké subtilnosti křesť-
se theologii hlavně se obíral, nasmí-
ně vylabně vy-
Proto také obíral si sám za předmět shoumání svého toliko prav-
dy náboženské, aby dokázal vědeckou jich jistotu.
Tvář theologie scholastické byla již v 14. stol. zna-
ně poklesla. Neboť kdesi dříve scholastikové při vypově-
vání dogmat nešli na rozum zřetel brali, ale také
na vědeckou písma sv. a tradice se odvolávali, dme,
zile se nyní všechno vědecké bádání na rozlišování
zřetelných okřeh, často i malicherných a neužiteč-
ných, ale písma sv. a tradice nebdno více. Ale Štúrň
ných, ale písma sv. a tradice nebdno více. Ale Štúrň
joa dalek všeho krmého mudrování a maje vídy před
očima lid obecný, pro který psal, učmal vídy přiměř-
ných a jasných důkazů, které na písme sv. se zakládaly.

Všude jeví se Štúrň ve spisech svých jako hluboký a samo-
ostatný myslitel, který při všem podřizování rozumu vše ni čm-
ně hájí rozumu volnost shoumání, ano velmi důmyslně tukad,
nost se s. reho vanou autoritou theologického dogmatu v souhlas
uvald. Při tom jeví rozsáhlou známost filosofické a theolog. Lite-
ratury nejen svého věku, ale i předtých; ale proto nejsou spisy jeho
pauhou dovednou kompilací, nýbrž on při všem chle-

křesťanství mnoho zcela přirovnává křesťanství a myšlenku přiro-
 vidí, a právě v těchto poznávkách s obdivem pravé jeho povahy, den, spatřil knihu a vidí slova psaná, ale nerozumí, co
 ní filosofické. Uvedme tu za příklad jeho rozbor krásy, kterým přichází křesťanství. Tak také člověk nemoudrý vidí, co Bůh sto-
 jí k tomu zasloužil, který je v novém světě povstává aethetickými, ale proč to jest, nerozumí. Ale duchovní člověk pozná,
 když za jednu z nejhlavnějších zásad jejího učení jest: že v přiro- jak velká a divná jest moudrost Boží, ještě více to tak
 něku krásnou jeví se má rozmanitost k jednotě sloučená. První krásná je pravidla. Protož všem jsou divné skutky Boží:
 o krásu, která pozorovateli v stvoření se jeví: „Moudrost Boží jest nemoudrý člověk se jen vnější krásu a slávu stvoření, ale
 nám v krásu a stvoření ukázána, tu ji můžeme spatřiti. Jak moudrý, z toho, co v ně vidí, Božího moudrosti obdivuje,
 sa tu v mnohých a rozličných činech Božích ve stvoření se nám právě tak jako v jedné a téže knize jeden chválí, že jest pěkná
 jeví, zlatě ale zlatě ve čtyřech věcech: jedno jest, že vše jest na u, úprava; druhý, že jest v ní dobro, pusto a krásu chválí ro-
 soem, místě, druhé, že všechno má svůj účel, třetí, že vše má při- zum a důmysl, jenž v tom pusto jest obsažen.
 měřencu formu čili tvárnost a činnost, že má přiměřenou qua. Ačkoli Pátrý co do obsahu svého bádatelství viděl se osobně
 lku. To vše, říká se slušně mluví v nějaké věci jest, čím krásu, vyhladí a ochotně přechází se ve všem autoritě církevní,
 Německé v německé měl ideu obyčejnosti božské. Tak to povídá: nechť je nicému učiti, než tomu, co dříve obec křesťanská a vše-
 na chválí, kdo by Bůh byl, následovně: Bůh jest nejpravší, la, pravší, přede pozorovateli lze u něho ve značné míře du-
 vše ochotná, jehož nic lepšího, nic blažnějšího, nic většího, chu a směr náboženský ve smyslu učitelů a spisovatelů,
 ško nelze sice mysliti. Ať jinde: „Bůh jest pravý počátek všeho, již v té době obyčejně předchází. Husovými se nazývají, a-
 jenže sám začátek žádného nemá a od něho vše má svůj po, no když později přinejmeny jsou do těch spisů Vilklovy a
 čátek a sním nic není od věčnosti.... z něho vše, z něho jim i na universitu, pravšího zjednaní, přístup, byl by se Pátrý
 vše, z něho vše; z něho vše nebylo ze semena ale jako z jednoho, již ve svém stáří, jsa již kmet sedm desátiletý v učení o nej-
 větel. Ať křesťanství důkaz existence Božské uvádí i křesťanství. Ne světejší svatosti oláhvání bemačila A Vilklovi připojil,
 dá se rozum mysliti, že Bůh jest; vše stvoření volá, že Bůh je- ačkoliv byl nedávno předtím za dobře uznal, učení
 ho stvořitelem jest, neboť nic neučinilo se samo. „Znamo jest katolické církve o transubstanciaci proti přivržen-
 ká v něho jeho mínění a přirode; praví: „Však tento jest cíl Vilklovy hřítky. Finak, jak už poče-
 jako kniha, která jest psána Boží rukou t. j. moci Boží dino, psány jsou spisy jeho zcela v duchu církve,
 a moudrosti a krásu stvoření jest jako slovo v té knize, nám.

Pitornelly.

I.

Chudobky svěží!

*Ze neobčano vás nezeltte; tak často
i něčné písne ľud si všimne s tēží.*

Barvinku smay!

*Typ nejodvčetnějšího pěstitele druhem
i v ráhvi kolem jeho pna se hlavy.*

Šťastíku křehký!

Teď má hruď slasti právná, jít mi skoupat
jen utopení strmé na pahrbky.

Lehněte bílý!

Když uřím tě v křivkách vlnách,
rád věřím na čarovné vlny věly.

Angreštu květe!

Chceš zakrytí své body svého sněhu?
byť utajena, pravda verdy hneče.

Žilje panno!

Trých náder slachý vyřech jesti hochu
z úst milostných věku plné: „Ano!“
(0)

Bible!

Kniha knih, kráspona nekreseví,
Bonihne tmupapusek tvij zřhavý,
Až se změni slunci hled v kruh tmavý,
V chaos splyne bezsvětla hvězd hmota,
Bledé lůny oko domníkáta,
Hmota rozjede se v prvky svoje,
Utichne hluk žití a ryk boje.
Duch sám vstoupne tentkrát do života,

A co duchem sknuto, vejde v žití zřoje.
Kniha, list tvij mrtv není, nebyl,
Kten peklá ohně na tebe se šklebil,
Písmu tvého zruky – hlasy boží –,
Duch tvij olem letí nad pozemské zboží,
Havre nebes nebem, zemi množí!
A co duchem sknuto vejde k žití zřoji,
Mertichnou tvé zruky věku na oloji.

Přís IX. poměru k vědám zvl. bohoslovným.

Tak povídal Přís IX. si sice křáde hlasu své, a krouhou všech obanných listů a okružníků. Pověst^(*)
ho v přímých encyklických, břevis a allokui. Znamenaje, kterak bývá i jemu – námetku Kristovu –
cích proti novověkým klidům na ohnání cirkve, náboženské svoboda slova a smad i svoboda osobní bude dónata, po-
a vědy katolické; ale v. 1864 povstal, proti nim se zvláštním dů-
varem jakožto nejvyšší učitel pravdy a přední ohráče pra-
va v bouřce době všelidých bludů a bezpráví. Dříve obracel
se nejvíce jen proti jednotlivým tím bludům a přebudům,
tu však postavil se jako nepřemohitelná škála a povný
sloap pravdy proti všemu souhrnem, co bludného do-
be našel se mysl, tvrdí a děje. Vydatl památku dne 8.
prosince 1864 proslulou encyklikou „Quanta cura“ kte-
rá jest vedle konstituci směnu vatik. ze všech nejslavnější

III.
všechnu svých obanných listů a okružníků. Pověst^(*)
ho v přímých encyklických, břevis a allokui. Znamenaje, kterak bývá i jemu – námetku Kristovu –
cích proti novověkým klidům na ohnání cirkve, náboženské svoboda slova a smad i svoboda osobní bude dónata, po-
a vědy katolické; ale v. 1864 povstal, proti nim se zvláštním dů-
varem jakožto nejvyšší učitel pravdy a přední ohráče pra-
va v bouřce době všelidých bludů a bezpráví. Dříve obracel
se nejvíce jen proti jednotlivým tím bludům a přebudům,
tu však postavil se jako nepřemohitelná škála a povný
sloap pravdy proti všemu souhrnem, co bludného do-
be našel se mysl, tvrdí a děje. Vydatl památku dne 8.
prosince 1864 proslulou encyklikou „Quanta cura“ kte-
rá jest vedle konstituci směnu vatik. ze všech nejslavnější

zřetěním lichým zásadám a klidům, proti nimž zaslá-
své již křáde slovem, písmem i skutkem nucon byl
převratu. Znovu pak s encyklikou tuto zaslal papen-
ský státní sekretář kard. Takob Antonelli všem bisku-
pům syllabus, t. j. systematicky sestavený seznam ke-
Dobrý překlad vedle původního znění encykliky a syllabus i vy-
klad jeho od Fr. Kovarého nalezl bce v Čas. kat. Duch. 1865, kde se
nalezá i vyložení pojednání biskupa Tupyana o ency-
klice.

mě všech bludů, jež Pius pokud za různých příležitostí byl varoval svou svobodou a volností s outěže dostaly se úplně pod moc. Samam ten uspořádání mladší, ale neméně účinný než nábožný a poučovací kapitál. Tak, pozbyla moderní společnost těch barnabita. Luvik. Bůla, nyní kardinál, avšak jak skňai jako v oboru výchovy a života duchovního, tak též v oboru sekulárně výbojně přispěl, stalo se to na osobní rozkaz sv. oke. výkřiky a života tělesného vztěke, jevně přitý. Klavá vde.

Vychází pak syllabus 80 bludů: 18 prvních týká se pan- lanost porušena, vědické pojmy zmateny, ideální rysy z- heismu, naturalismu, rationalismu a iridifferentismu, 4. vsta seřtený, materialism pak se všemi svými důvody nevěry; 20 následujících vztahuje se na církev a její prá- mi hmotný, mraoní a duchovní pauperism, suroost ve va; 17 dalších jedná o společností občanské o jejím poměru k smýšlení a čtení, všeobecné panství kapitalu zkrátka církví; pak následuje 9 o přirozeném i křesťanském zákonu všeobecně, již na počátku každého článku štreji vyličněli- mraoním; 10 následujících čelí proti církevní nauce o svá- božství křesťanství - nabyly ve všech vřídách společ- nosti stavu manželského; 2 proti světskému panství pape- nosti znenázla vrah.

zovu a 14. poslední v jedná o moderním liberalismu. A k těmto temným zmatkům tvořil Pius encykli- kimo to při pomenu ty jsou zde ještě listy a řeči, v nichž Pius ka i syllabus pravý podivuhodný kontrast. Důležitost vyslovil se proti socialismu, komunismu, proti tajným a zločinným významy její nexasit snad v tom, jakoby sta, spolklím, biblickým společenstvem i svobodomyšlným spol- novila snad nová dogmata, hlásala nové pravdy, no- klím klesit, ac dotýcna místa sama z nich uvedena nejsou. ve myšlenky, nové zářvaky. Jako částkové předtím, a

Encyklika i syllabus byly jako exadrem hříchů světa jako všichni velcí předchůdce jeho, tak připomínal moderního, z nich může katolík nabyti jasněho přehledu o jen i ve zmíněné encyklice a, připojeném syllabu Pi- nynějším proudu tak zvaného ducha i pohledu časového us sovětské moci moc božskou, upamatoval krále ve kníže, jakž i o jeho nebezpečí pro církev i stát. Pár revolucí u- ta na kněžstvo, vyval libovůle ducha lidského vstoupí- měle řízen jsa napoleonským imperialismem, rozkoval ti pode jho pravdy Bohem zje- veré a opuch stouřám- se' všelike dějepisné podání, jinné státy a národy jediné libovůle, tak zvaným dokonáným událostem, vřídil sč- pevnosty a stále podstaty nabývají, nicil veškerý vyší- ne zásady práva a mra- vnosti; církví hájil její právo zásady práva, řádu a božské autority, na nichž lidské' nastřeni lidského života, a svobodu duchovní auto- společnost přibíhem věku křesťanského se ustavila. Pa- rity vzal v ochranu. Encyklika jest shočlý protest pro- vo a smlouvy při každé kmei politické události, ponby- ti všelike mu porušení samostatnosti, svobody a práva valí již své platnosti. Mnohem pak více byly v rozuchu církve, veslému z lichých zásad státní všemohoucnosti poměry společenské. Řivina byla již namozca Bohu. Něk- toho by snad nebyl ani svět tak příliš sobě povšimnul. klí i sate samé Deciana a stíhly olivu jejímu pořádku. Ale Pius II. opět šle velkých předchůdců svých- osmětil se do nitmání a státnímu bytí, pak ně nevěreckému, se i v době nynější ve skutek uváděti dogmata kř- chování sčtčování. Lívost pak a primýsl povětšinou náboženství v životě soukromém i veřejném, dožil

se přiváděti je k platnosti v otázkách společenských a sekulárních, víra a nevěra zásady konservativní a vyvolávají
 jmu soukromých i veřejných, v otázkách vědy, politiky i božalství, pravá moudrost domyslovou a politickou, poslušnost
 ižemí státního, neboť to vše nedá se od náboženství u... práva božského a revolučního božského – všelohy proky byly
 plně odděleny. Papex, církev kat., zjevení boží sestou, spojování a umělým pláštěm moderního ducha, patřící
 plně s výšin nadsmyslných na půdu života práva a svobody zahalovaly. Tu však encyklikou podléme otázky:
 křesťanské, a jali se psát v věčné otázky časového dění. Lidi Půh i člověk, kde Půh má být morálním a opětnu všech
 to, povídá, nabízející již téměř bezzávadnému světu věcí a vol. života lidského. Pro jednu z alternativ jest nyní
 zásady věčné božské pravdy. Půh IX. v encyklice své po každému se rozhodnouti; každá podoba a obhajovaná,
 rozruje a pojímá svět i veškeren život ve, světle věčnosti. Lidi novému a náležitě aneb křesťanství jen idálové nádh,
 a v tom právě vidí velkou důležitost její, to jest, přičinou, či a také již neobstojí. Půh rozhodne se každý pro odpověď proti, a
 někdo ohlasu a ruchu, její encyklika, a syllabus v celém pak stane se svět zase pravověrným, křesťanským, a nabíde
 světu, v přátel a stany protivné oblidily. A význam její opět pravého, Půhem samým stanoveného řádu společenského.
 ještě vyvoluje ta okolnost, že papex nepsal mocná slova ta to; aneb rozhodne-li se pro odpověď druhou, pak spěti bude
 snad na odvolu, moci a slávy světoblé, nýbrž v nejistotě tím vyhléjí státi. Vrátné propasti zhoubných a bezúcel-
 opustěnosti a shlíčenosti poměrů, kady na moc a pan, ných, přivratí, a buď zahyne v ní aneb bude mu třeba
 stí jeho ze všech stran bylo uboženo, ano kady i jeho do až v nejzastší krajnosti předece vrátiti se max, než k ná-
 mately ochrance francouzský jej opustil. Nebyl to tedy sadi provol. Lila, pravdy musí jednou, být i ne hned,
 výron lidské zpučnosti a propychu, který by snad moci zvlášť.

ráme některého pamonika mohlo skrotiti, ale byla to... Tot význam nej důležitější Pový encykliky a sylle-
 va Pétie – staly nepřeměnitelné – plná nejvyšší důstoj- bu. Práve mohl tudíž říci belg. ministr Téchamps: „In-
 nosti, moci a síly uprostřed všeobecné zvržení mldby. Půh prohlásil svou encyklikou civilisaci největší slui-
 a bezvládní třeba tu a tam. bouřlivého. Celý svět, at bu, neboť navrhl ony bludy, jež v sobě zahrnují ani
 souhlasem, at odporem svým, přinucen tu umak, čení veškeré pravé v dělanosti a mravnosti. Ne ency-
 že papex a církev římská jest magisterium uni- klba a syllabus neměly být pouhým seznamem bludů,
 versale, že papex i obí jest spíše božská autorita, nýbrž zradem vpravdě, zprovdáním, opolnou výby a
 jež založena jsou na věčném právu, zásady věčné smýšlení křesťanského a účinným prostředkem k
 podání, že jest ta autorita věčného, říčního slova božského, obratu a polepšení. Proto také vyvolal papex v listě
 v pravdě maximo tui et efficax... peritens usque ad tueris, tom celé křesťanstvo ke vroucím modlám o milost
 non animas et spiritus (k řád. 4. 13).

Sto sloučení duchů, rozvod smýšlení a zásad má být vyčerpatečný pohled jubilejních odpustků. Pů-
 a jest také výsledkem encykliky Pový. Byly pojmy zmatky (Křesťanství) –

*Příspěvek k dějinám brněnsk. alumnátu. *)*

IV.

Olomoucký seminář měl přechovávat 18 chovanců. Studium bohosl. vy měřeno bylo čtyřmi na 4 letá stud.,
 něžské diocesi. Klášť však přičel kněžského vzdělání našeho ustavi: to plánem učebním: v 1. roku církl. dějiny a starý zákon,
 ne se mohl, obrátil se najd. p. biskup b. brn. Schottenbach se v 2. r. nový zákon a veřejné círk. věro; v 3. dogmatik-
 oná novou zásluhou na císaři, aby tak v Běně kněžský seminář byl sta a morálka a ve 4. r. soukromé círk. právo, pastora-
 l. zásluhou zásluhou k vyhověno dohlédem redno 16. srpna r. 1805: 1804, sta, katechetika a pedagogika. Příslušné věci, řečtina
 klášterem vzkusení diocesanního semináře v Běně z počátku 1806 a hebrejšina byly více méně předměty nezávaznými a
 vanci učitelů a alumnů a v externisty povoleno bylo. to však mno profesor, který je přednášel, obdržel 100 st. remunera-
 ke a velké slávy, které mezi studijním lycea olomouckého, panu Scripta měla přestati a za učebné knihy byly zavázány:
 valy, zásluhou našas usluženosti rozkazu onoho, neboť daly pod Klein, Historia eccl. christ., Oberdörnerova arabštin
 něž k myšlence, zdali by k jejich zamezení nabylo lépe, aby učil k mluvnice a do něho opravová aramejská mluvnice
 no došlo do Běna, přinejmen bylo. ale od toho opřel, rušitěno a Pahnova, Riechbergova círk. právo, Lohenklova a po-
 císařským úkazem ze dne 11. března r. 1806 navrženo, aby se by: zdejší Pappova morálka, Pahnova hebrejská mluv-
 valy dominiškanský klášter k jeho Mluvnice komunistům pro nice, Fawerius Heckermann bibl. archaeologie a in-
 vykládá a v seminář upravit. Páče quoniam k tomu učili, přejal tudouke do 4. ročníka, Klüpfel Dogmatika, Mulde
 Terandis. ředitel stavil se na Moravě a ve Řecku, vnitřnou pak pedagogika, Leonhard umění katechetické, Pei-
 upravit a opatření potřebných předmětů, věčil red. p. biskup Albi kel metoduika, Riechenbergera Pastoralika.
 se přechoví flannovské kapitoly brněnské, jení kate poží Klášť však proti tomuto studijnímu plánu činily
 je ředitelům ústavu toho byl jmenován. Muž ten ujal se úlohy se některé namíthly, bylo ustanoveno, aby se slabsím
 na k vnošene se vši horlivostí a, pomocí některých dobrodinců klášterem zkouška z hebrejštiny a řečtiny dopustila
 dovedl toho, že již 4. listopadu r. 1807 vyučování mohlo započít a nadskatečná známka z předmětů, pro duchovní
 k. Učitelé, kteří obnášely dosti značnou sumu 44535 zl., rapra správu méně důležitých předmětů u vysvěcení
 vemy byly z matice náboženské. nebyla. Při tom však velká váha položena byla

Zdobření' b'něnského alumnátu, při'padá' v době' reformy na pedagogiku a katechézu, která se má' postava-
 čivě Františka, která' ká' všechny na tomto ústavě, podlé se listě' počely rok na klavírních a na cembalích, škó-
 ty kaly studia bohoslovského, zavedeny nacházíme. lach, prakticky' přiučováti. Neméně' doporučeno by
 Při' vši' dobé' vůli a pili' nemohl se pítatel, přispěvčí' těchto dopi- lo ordinariátům, aby alumní náležitou znalostí
 díti nejahých pramenů' bezpečných v alumnátě zřídily; proto vna- Pisma sv. sobě' osvojili a všípených nauk praktick-
 ší' směřou, prarbu na vědy a pítatele a přiznávce kusea, aby jeho ky poručivati se naučili. Vše' mti mti pší' skvěl-
 činek bezpečnějšími zprávami laskavě' doplnili a neob i opraviti ni a smali' představení, při' jejich' ustanovení' volátni
 a jemu je radkali.

MUSEUM.

„Církev a vlast ty v mojih nitíhji sestersky se nádrech,
Každá půl, každá má moje srdce celé.“

Susil.

12.

XII

Pout' Velichadská.

(Dokončení.)

Tu stojíme na vrcholci a duch náš zalétko do časů ne-
minulosti v posvátném rostoucími hledá starodávna' kříd-
lův našich sídla. Polem káse se, kde hrady jsou bo-
je náš Píse, kde místo, Velichad, jak stával ondy v slá-
vě, když chodil valem odevšad kříd do bran jeho Křída,
vě? Kde a po něm? Kde dvěma' svatý Method náš? A odpoví-
je ten, odpovídají' pláně: „Darmo se mě na to ptáš.“ Plá-
ně jest péro moje, aby vydlíčilo city srdci a vypravilo dojmy myslí
našich; povolanejší ab' mluví za mne básník mladý, stejné
váh myslí a stejného srdce goliupoutník náš:

Heslo: *Plantes erant pueris nostris in atris tuis, Jerusalem!*

Tu poutníkem a nakupcím mělký,
Bych zhlédl štítů naši dávne' Melekty,
Když věcí kichým ohněm dohorívá. —
Tdu poutníkem jak Moslem uctívá jaty,
Bych zhlédl prahy a ten popel svatý,
Kde sláva naše v bílou mlhu splývá
Y každá' huuda mluví velkým dějem.

A přece jdu — at' srdce bolem puká —
Kde zdiví' hroby velkých otců vrucka,
By nezlíbal jich hroby, mrtvá těla,
Neb oltáře, kde krev jejich se chvěla,
A želo hímělo do celého světa —
Kde Betléme i Píse věhovládny,
Ty Kartagině, slávy hroby chladny!

A proto stojím krocj za krocjem,
Cit přiblížit se boji ostýchavý:
Vidět královský vzduch hraje kol mé hlavy
A Methodějiv kříd mě osloňuje.
Y hledám slov, i hledám k tomu zvuků
Co hádá, víří v srdce mého kluku —
Něk cit kdy mluví — tenkrát ústa němá.

Ka, stojím už tvým, město, nad vrcholem,
Ten královský dech víc se šíří kolem
A při ohnivém nebes vidím kmitu
Tvé věce jasně i kříd jejich štítko —
A cítím to — jak Izrael se vracel,
Když nad řekami Izruv vyhovácel,
Tak líbal prach i píedu Palaestiny.

A zdá mi se, jak znamenal bych stíny,
 Teď v řídkých mlhách nad údolím plynou,
 Tak znamenal bych, Klion, tvé hradby,
 Teď v šířku jdou, se stádeci a hynou.
 Thopyt dusot, mušstvo v plném davu,
 Tak vykvácíje slavnou na výpravu:
 Metoděj zehná, Svatopluk jim vzde.

Y klesám nice, xtom se kýkám vře
 Tich obuker a rukou posvěcených,
 Chci za nimi - hoj slyším klahol zvonu -
 A ještě ve snech dávné slávy tonu,
 Když vidím druky, křiknu jejich slane
 A slovně s nimi klesám k. Anďel páne -
 Měť sen ten můj, jak dokončiti hlavě?

Kde tu jste Vy, vy branci na výpravě!
 Vám zehnáje ti svatě ruce obě
 V boj za národ a na zmar proti zlobě -
 Vždyť nebre býti věčně Jeremijem,
 A dávnio my ten kalich nářku pijem,
 Ať v nitru ten, kdo planým sládm hovi
 Přec nezbuduje Velehrad náš nový.

Ideme vroucím citem jako k nádherné bari, Pěť obecním uvítání uvedli nás bratři olomučí
 lico Velehradské a vzdavše díky a poklonu nebes Pěť do děnášského spolku, kde ostatní účastníci již byli uhasnění.
 nu, Matce Jeho a sv. věnováním našim Cyrillu a Metoděvu vracíme se zpět. A hle, tam již olomučí
 k bratři nám vstříc spějí, již se setkáváme. Není
 tu matných slov, planých frás, neboť kde srdce
 mluví, tenkrát ústa němá. Vítejte nám, srdce
 ně draví bratři xni to jen z obou stran. - A věze
 Velehradské jasněji se rozsvětlily a Cyrill a Metoděj
 jejich sošky na nich tuňi, ve svém kraji ra-
 dostným nás srdcem vítají:

"Vítejte nám dítky naše milé
 dávno jsme vás tady čekali,
 uvedem vás k Matce uslechlé,
 před kletou i my jsme klesali."

Pěť obecním uvítání uvedli nás bratři olomučí
 lico Velehradské a vzdavše díky a poklonu nebes Pěť do děnášského spolku, kde ostatní účastníci již byli uhasnění.
 nu, Matce Jeho a sv. věnováním našim Cyrillu a Metoděvu vracíme se zpět. A hle, tam již olomučí
 k bratři nám vstříc spějí, již se setkáváme. Není
 tu matných slov, planých frás, neboť kde srdce
 mluví, tenkrát ústa němá. Vítejte nám, srdce
 ně draví bratři xni to jen z obou stran. - A věze
 Velehradské jasněji se rozsvětlily a Cyrill a Metoděj
 jejich sošky na nich tuňi, ve svém kraji ra-
 dostným nás srdcem vítají:
 "Vítejte nám dítky naše milé
 dávno jsme vás tady čekali,
 uvedem vás k Matce uslechlé,
 před kletou i my jsme klesali."

*V Velehradě a svatyni jeho širě pojednáno bude až d. l. F. Řich
 budoucně.

utěšeni. Taky Bohu, zedruhý den mu bylo již lepe.

Čtenářský spolek, kde my nyní jsmeby tovali, jest umístěn Guillo-Methodejše hajitě. A proto přičítávali jsme soli na Velabra, v nejlepším hostinci Velbračském. Časopisy jsme tam viděli vylo, dešitobně připravovali se k budoucímu povolání svému a deson, xéné: Čechy, Maas, kat. Noviny. Káimce aj. Celé zařízení hostince, pili jsme se v duchovní spolek, kde bychom se jako nováči v učiva, obdoba a úprava jest na venkov slušná. ni zbraně cvičili, jedni druhých pošťovali, jedni druhých nabádali.

Truhly vpen bytelné, který učinil Pán. Některé zalabonilose li a pozabuzovali kti povstání práci na národa volí dětičné. Pě ahojný předs, předs, oblakli, ale vandich našich bylo krásné. Tu, vxo, obrali jsme sobě Šušila a z očečnosti k němu, k komu nej- nám se na mše sv. kterou sloužil novosvěcenec op. Jgn. Tavor a khl. šlechtiňšim z c ymri, jen Morava kdy zrodila, narodli jsme tu vité nára, jde vralny, host ar. Čalého, Moravská, přítel soudru- naši duchovní jednotu. Řeši Šušilovu. Těže dej, aby Těže ona, ha našeho, který nacházje se právě v Ulbrách na Slovanskú, přes klad nymí tak krásně se rozvíla, po mnoha' leta se škola krásou hory a doly přichvilal a v největším došti z Uh. Kladišče přes- neperoměnnou.

Koval, jen aby za námi v čas na Velbraď dokvapil. Nadšeným Úpoladně náš p. kaplan velbraďský všude po kostele, proved, Živio uvítali jsme bratra zdatných klaujín jihoslovanských. všechno nám ukázal a krásně a obšírně vysvětlil. Uhatní čas vě. Kti vcházíme do velebné svatyně, padáme na kolena na místě kři- novan byl společnému rozboru a volně zabavě, kterou z Ep. dě- kladě, povádánem a křime se Bohu na Slovanském. Těžece, kan svou přítomností podíl.

poznámek kano nám na mysli, kti obaui stavi se nám před oči. Venku jen, jen líb, ale v čen. spolku bylo veselo. Spívání my- aco takto duch náš se noří do moře minulosti a zrak náš běhá po sl sloanská slavila zte hody; násed m jímě moravské, české slo- vatyni, vyštapi kolkau aj. děkan velebr. a v libozvučné sloven, venstě a chorvatské stídalý se v petře směřici. Zolášče selibi. Kti hláa nám dojemnou řeč o sv. Cyrilla a Methode, v níž nám ly kladý a jiné pívě valasšské, které krásným barito nem do- podal a objamit okráku k rozluštění. Čas kti, že sv. Cyrill a Me- vadně předmal novosvěcenec z Příbora v. p. Figar. Nejvíce hod, mušové jenom dva, za krásný čas vykovali dílo tak veliké, nákl kti vědecko nadšenosti přispěla shora uvedená básně, kdesi nás jest na kti a účinek práce naší téměř žádný. Ž již schválně kti dmi tomu složil chvalně známý druh náš jím vpp. řečníci na společném dýchanku v kaplance po So. Výmí. Plu iná' pochvala a přeoř: Hlava mu, slava mu, mše sv. nadšeně hlásali nám o sv. věroveštech slov, povimno bamišovi našemu, která nechčila vstít ani konce byla při- stí naše k církvi a vlasti na srdce nám kladouce Zolášče, komnému bamišovi hojnou odměnou. A tak v bratrské sho- jemna byla řeč op. B. Kto jáo ze sv. Kopečka, velkre' kti na té bavili jsme se dlouho do noci.

neprítomnost svých sousedů, bratři Čechi.

Slova vpp. řečníků ze srdci nadšených a vlasteneckých asi 7 kněží, pak náklai enami z bohoslovci ze studentů a, plynoucí padla na připravenou půdu srdci mladistvých a oblatní bohoslovci. Ž kněží sluší připomenouti hodu choštri. přinesla již hojně ovoce. Neboť my právě, proto na Velbraď pří- kle dšitvi sv. Cyrilla a Methode známého přítele nezapome- šli, abychom zde na bodě sv. Methode iuře k sobě přilnuli, po nukelného zasmuleho ^{našeho} spoleubratra, v p. Fed. Havnu, kaplana v

Druhý den po mši sv. kterou sloužil op. B. Klačar ze sv. Hořečka v Gryllce, pověřovali jsme op. děkanovi a klášternímu za pohostinnost a láskavost, jakou nám za pobytu našeho na Velehradě tak hojně prokázali a všichni na nejvýše spokojeni srdečně rozloučili jsme se s Velehradem.

Budoucí poutě ždají Bisk.

Uryvek z velkého memoaru.

V jak krásné, jak potěšitelné jest to milé slunáčko jarní! Límá uprchlá nezanedávavši mi jediné slopy kůže své vlády a každé kůstky, každý brouček vystrkuje svou hlavičku z temného úkrytu a kšuje novému životu. Přišel máj, konajuplný máj a kochací sahy odtle, pestvých luk a liště šumících hájů láhají nás v povadlý chrám přírody. Proto ven, ven z temných zdí, pokochat se o této neobyčejné krásce. — Tak vypravil jsem se na první procházku májovou a nedočkavě pospíchal jsem o

dem s tím přislíbením, že letos opět se tam shledáme. Nikde neproudí třes čerstvější, nikde nekluše srdce rychleji a napovírá se k nábi volněji, jako na Velehradě. Neboť tam každé místo mluví k tobě velkým dějem, každý klámen velké věci vypráví. Nad to pak mnohými příběhy ozdobil všemohoucí Velehrad, probo bati pojisté a vřetě jak velobný jest zde Hospodin.

první řadě ven z města, abych již již byl na místě svého chodu. Sotva že zaslechl jsem ustanovený čas klu zpětnému návratu, dvapil jsem s druhem svým klu blízkému leontu. Tam vystoupivše na nevyšší, mladistvým dubům povstlý pahorek každý v jinou stranu porocnost jsme obrátili. Pak usadiv se na měkkou mechovinu upřel jsem hled svůj do dále a volně trímaje otežé ducha letjeho na Parnas jsem řídil:

Tam, kde se hor klenutých nadějně modro vyvírá,
tam, kde hluk buřiny, kde lomoz velikých měst zmírá,
malý kam vrak nesáhá přemožen dále nedosažlou,
důvěrně kde se klenba nebes k nízké zemi sklání:
tam ležte zpěvy mé poroučeo milým mi nesouce.
V přátelském kruhu tam hovoříš nad soudbami vespole,
Bisk vi, zdaž jednou vzpomenou si na srdce nypjící.
Odloučen, vyvrácen jsem věrných ze středu přátel,
odloučen pestvých ze luk, pryč z chýče rodinné.
Zde v kraji tom dalekém mi není druha, jenž by bratrsky
se mnou sdílel osud nezřetelný krom tebe, písni;
ty jsi posud jediná moje útěcha v úchvatu šokném,
tobě družce milé odhrypám rány bolestné.

Dej miž žal věku m, aby jej roznesly do výšin,
 hmury by zasmušile ducha mého opustily brze.
 Tobě-li příležitost vhodnou dá náhoda šťastná,
 ve skrovnou polhř rybníka besídku zavítej;
 tam každý kvítek slzami zrosenou ti korunhou
 pozdravení ponese vstříc v úsměvu bolném;
 teskný tam nářek haluzim septak bude listí
 a větrové šumotem ponесou jen povzdechy hojné.

Tam dej pozdravení a prozastav krok lepoletný. ---

Kam jsem to zaběhl, jaké to myšlenky v hlavě přiloužil k velkému dílu náhoda, na němž mnozí již vy-
 mě se shodnuli. 'Mni' zajisté hodno muče, aby cihlové sileni umdlévají. 'Plex' již chce se káti a všemožně se
 se rozplývá ve snění, utvářel drahoucenné křátkého žvoka přičinili, abych nahradil to, co dooud poradu jsem
 choile, aby zadumán v hlubiny duše své zapomínal navě holem zůstal; již chce vyplnit mexery, již dřívější nečono-
 slo a dal se uchvátit, proudem slů a newumného bolu. Běha stí spisovny byly a jako místa na roli neoseta poleží.
 vlast všude před oč mi stávi. kopy své přiklonnosti já vřakade, vsta mého zohydijí. Ty pak, matko naše mild,
 pen, pokušen ve věčný sen, neznamenám je a nezhořím ráde. odpust' pravím slabost mé a přijmi za věk dobrou vůli a pi-
 ji kladně lásti lenou rukou svou, než abych ji vřáhl a le neunavou, kde síla má nedostává.

Posil' muso ducha malátného,
 myšlenky mu ssílej vášnější,
 city vřelé, city světejší
 ať se proudí z sudce skličného.

Vlast' a národ syna nestačného
 ať zajímá v pouti v exdejší,
 nade sílu vřel pevnější
 činit' bude úkol dle svého.

„Vlasti drahé zítě, za ni mřítě,
 heslo bud' mi věčně posvátné,
 „za ni v boji tuhém vítězitě.“

Ať pak jednou útvár těla křehký
 v prvky své se opět rozpadne,
 popíej ty jím, matko, spánek lehký.

A dlouho, dlouho byloby ještě seděl kachaje se kuk štud, ta mexitím študoval nebyl mne vytrhl se zamýšlení vybzgje
 nou, shvili čně dalekohledla, přetvořit a káže doxovádmí mne ku pochodu, jelikož čas valně již byl pokro-
 svou netačnost, kluby hlas přitěle jomí skanou ja kási scrp. čít. ---

IV.

Jiným velením i jím i jevoem v symbolické činnosti P. Marie, a IX. jest prohlášení dogmatu o nepoškození počátku P. Marie, a sic jest to zjevem zavržení, poněmž sv. Otci tím z samostatné a z vlastní plněmoci své bez spolupřisolení círk. sněmu učení to dogmatem prohlásil, zároveň rozhodl, by se ne theoreticky, tedy aspoň prakticky i jím, jest to k tomu bohoslovnou, totiž zda papež jest u věcech víry a mravů i sám osobě jakožto hlava a nejvyšší učitel církve naomyšlným, či jakožto hlava církve sněmu spolu a pouze v jednotě se sněmem.

Tím od prvních dob křesťanství rozšířeno bylo dovésti ně, že druhá Eva a matka pokolení lidského, kterou anjel naxval, milost plnou a požehnanou mezi ženami, nadešla milost boží byla od počátku prvotního hříchu zachována. Když i Pán, předchůdce Páně byl již vlivně makáškem posvěcen a z moci důkory vymáhan, proč tím více slušná byla, aby ta, jež měla býti matkou zaslíbené a vítěze nad ďáblem, ani jediný okamžik nepoško- la důkory moci. Páček také mluví, že již záhy hluboké zapustilo kořeny v učení a životě katolickém. Sv. Otcové a učitelé církevní východní i západní uznávali a vckládali je ve svých spisích, církev pojala je ve své m- litě a liturgie, kaxatle hlásali nepoškozené po- četí věřejně lidu věřícímu, bái mka opírali je ve svých plodech, uměti znázorňovali a představovali vne- šenou ideu tu ve veletrných sochách a obrazech, ku postě a jmenem tajemství toho stavěny chrámy a ve- viděny svátky i pobožnosti, křesťata zakládala rytí- ské řády na jeho obranu a sloužení bohoslovi i vyso-

kejší, aby rovně je káji a zastávali. Rozmíli si učenci bohoslovné školy středověké a pravdu nepoškozeného po- četí Marie Pámy tuhé spory, než především spory vnaše- ná pravda tím více v obsahu: v obsahu svém byla objasněna, přijem její vytríben, všeobecně živě o ní podání a převažování celého křesťanstva dohadováno a najisto postaveno, že není vý- nyslem lidským, nýbrž Bohem samým zjevena. Páček, když už sněm nicj. II. (787) P. Marii byl naxval nepo- škorenou (ἀπαρτος) a sněm basilej. (1439) byl se vydo- ul, že nauka o nepoškození počátku P. Marie s kat. učenním se shoduje, proto vyjádřil se zřejmě i sněm tríd, že nani jeho úmyslem vsměšení, kde o hříchu prvotním se jedná, zahrnouti blahoslavenou a nepoškozenou P. Marii. A pa- pežové záhy jali se všemožně podporovati nauku tu, udi- leli odpustky na pobožnosti tajemství tomu zasvěcené a později zapověděli veřejně proti němu mluvit a je po- pirati. Předchůdce pán Páček, Řehoř XVI. zvláštním de- lem, ač jen jako soukromý učitel, nauku tu vědecky pojednal; podobně sepsali i jiní zbožní a učení boho- slovi o ní velvřtečně pojednání a díla.

Tak se věci měly na počátku vlády Páčky. Však brzo byla již celého křesťanstva touha, aby sv. církev koneč- ně slávořenec Mariin i touto počtou doplnila. A sv. Otec chovaje k P. Marii již od útlého mládí svého zvlášt- ní úctu, podjal se ihned díla toho s horlivostí ne- unavnou. Tím i. 1849 (2 ún.) vydal na ústětu svém v Úfačtě encykliku Ubi primum, v které prokázav- ločastým prosám za konečné prohlášení nepoško- zeného počátku sděluje, že i sám již od mládosti přá-

ním tím ja proniknut předceval si konečně zdlážitost' seni nového dogmatu a uděl v dne 1. srp. 1854 včelcem
 ku vyříditi a že předceval orouci' prvby k Bohu za osv. nové jubilem' odpustky k nariženým pobožnostem a mod.
 cení sestavil již zoldátní sbor z kardinálů, zbořných a u. libám, aby Bůh mysl sv. kce svým sv. Duchem ku Hstahé;
 čených kněží a vyřčených theologi, aby veldulěžitý' vč. mna a pravému toho článku prohlášení' avotil; pozval
 měl ten již jednou dikkładně prozkoumali a dobroodě, ku slavnosti této Říma, biskupy celého světu.
 ní svému podali. Pak uyzval biskupy aby v diocesiích Tomer 20 biskupů uyzvalch hlavlau papežover dokla ovině
 svých nari'dili zvláštní modlitby, aby Duch sv. oroukni do věčného mēsta, počt — jaký Řím, d včel. smému latoran.
 jemu takové rozhodnutí, které by bylo ku větší ch boží IV. (1215) neviděl. 20. listop. povály nové poradý biskupů,
 a chvále k. P. Marie a k užitku i spase veškeré církve, z jímž přivedali kára Brumelli, Lanucci a Lakerini a klon.
 rocen požádal snažně veškeré biskupy, aby jemu co čily dne 24. listop. nadšeným prosedným haslem biskupů:
 možná brzy sdělili jak své vlastni náhledy a pídni Petre, doce nos, confirma fructus tuos. Dne 1. pros. 1854 podal
 ova v té záležitosti, tak i náhledy a tušby světo kněží papež v tajně konsultovi kardinálů zručau o věch, přede-
 stava i lidu věřícího, najmě jaká jest zbožnost jeho uzatých přípravách a o protikřtu celé záležitosti a obdr-
 k neposkorněnému počtí, a jaká jest kce žádost a žel i od celého sboru kardinálů souhlasné dobroztání.
 touha, aby věta apostolskou stolicí již byla rozhodnu- Pladěchden slavnosti 8. pros. 1854. Hstahamp a P. Mis lei liti
 ta. Konečně povolil i všeobecně užívaní zvláštních slavností uaví kálto. Shostně zdočen byl obřad sv. Petra, a jina
 hodine kcerkvních k neposkorněnému počtí k. usověti kněmly se boččtne odedávna nevidtane zástupů Říma-
 P. Marie. ni i cizích parutníků dosírajích jeho prostor. Dg. hodine odvěřde se

Během následujících 5 let došlo apost. Stolicí od miktíni brina Václavům a v dleubem vedebném pui včel u braly
 biskupů na 540. odpovědi z nichž všechny dobroze se řady hodnostáři círk. s nejvyšší hlavou zpořičim. Pius sta-
 valy všeobecnou vtru. veškeré církve učiti a věti, vilsám nejov. obět. Kdýž pak po epistole sedel na kúnu svém
 ci v neposkorněné počtí P. M., a daleko větší po. před stolicí sv. Petra, dle pón chodným senátem biskupů, arcie-
 čet jich také uznával konečně rozhodnutí obisly biskupů a kardinálů sv. církve ze věch pidi světa a z nejjas-
 k nejen přiměřeným a včasným býti ale i žádou. ůch klajm. Imenily, liny a lreanie shumázčených, ku kly
 cím a nutným. Zátm i sorchu dočená komisse evangelium v jazyku lat. a řeckém bylo dazpíváno, předce
 podala již papeži souhlasné své kladné dobrozdání a slo- pilděkan sv. kollegia s nejohavním latinským arcibiskupem
 vutní učenci jako Perronne, Passaglia, Halou, Spada a j. di. a s arcibiskupy řeckým a armenským, kkl před námi st-
 kladně znovu obisly ku probati a dovědli všeobecnou u. kón Petře Kusta a pravil jej jménem veškeré církve, aby
 čení to vtru celého křestanstva věch věkli i stavě. uki jil již všeobecnou orouci' touhu věch stolicí a probli.

Pius. po kulových přípravách uotavil s včel počt. sil Marii P. d všeobecné škorny děstičného hvědku o počt-
 k. P. M. 8. pros. 1854 ku slavnému rozhodnutí a prohlá. ti jezím za nezhnutkou a neposkorněnou, že bude nad

Hm radost a plesání velice na nebi i na zemi. Sv. Ukec, než pronel vysoke neomylný, padl se vším křesťanstvem na kolena a vyjaje Tucha sv. zamotil. Věci Císaře. Se zřetlem papežského sboru pěveckého spjeli u velkém náde- ní křesťanstvo i lid hlasy své a křesťanstvo orvěnou nalez se jukly se- běného hymnu chudom svatopetrským. Pěsnile doznaly pět, ní zvuky glozého hymnu, našlo hluboké křicho; Pius povstal a s obličejem zdáním prokřesťoval hlubokým a melodickým zvukem svého hlasy slavně a dejemně věročlánek, že, nauka, která stane, vi, že b. P. Maria v prvním okamžiku svého počátku byla zlatátní všemohoucího Pána milosti a vysadou, hlédic křesťanským P. Křesťanským, spasilé lidového pohobení, kde vši prvotní viny posthorový zachráněna netknuta — jest dle Pá- ha zjevena a proto že ji všichni věřící, jevně a stále mají věřící: "Tricecátmen bylo shověnou odpovědi shromáždě- ných a hrad na to hlásaly zony svatopetrské a rány dle f. ha- Du anjelského městu i veskřesťanstvu světa událost tu veš dle čí- kou a radostnou. Tu věčně paměti vstal papež jehož jmé- nos. 1854 dogmatickou bullu, "Ineffabilis Deus" o nepostor- ním počátku b. P. Marie. Následujícího dne pak nšel

allotku i shromážděným biskupům, o níž projevil radost svou nad zdateným tím dílem, ale opodu podal veleprastýjím i dajem- ný obraz bludi a pokuom časových a uklázo jim hlavní pro- stětok, jakým je ho potviti, poručil snahy a námahy jejich v ochranu neposthorověné Póhorodický. Póžději, aby jak pravil, se zákonem víry i zákon modlitby se normoval, předsedal papež bullou, klad jím primum (25. září 1863) pro celou církev i nové officium a novou mši o neposthorověném počátku.

Šel káhol. přijal nové prohlášení věročlánek s jásotem věroba- ným. Póžději ukázaly se kšotě v hlavním městě křesťanská slavnost. Tu počte neposthorověného počátku a rovněž slaveny i po celou okřesťanským čestně pohobnost a slavnosti dle čí- i radosti věročlánek. Na věčnou památku prohlášení jeho po- slaven a samým papežem posvěcen na spomínkém náměstí o Pá- ním velkolepý pomník a věde zhlédány jsou tu dle jeho ná- chodmy, dle čí, pomníky, sochy a ústavy, a pohobnost k. Pá- ním bez posthorový počate prvomohoucí mšou netknutou v pravdě, tu dle Póže a Marie Panny a křesťanství v obvy i rozšíření ná- boženství. (Pohračování.)

Turci kochana ubili.

(Chorvatská.)

Komu, milá drahá, kšikulku síjes? Všichni junákové nosi opěnečky,
Toť milý drahý, bys ji nosit mohl, a můj milý drahý čizmy s ostruhami.
bys ji nosit mohl, k táboru kdy přijdeš, A my viděli ho pod budinským hradem,
k táboru kdy přijdeš, zpět se nenavrátiš. jeho rusa hlava po Dunaji plave,
Phým bych setkala se, na té bych se ptala: jeho černé oko jasné hvězdy číhá,
Tady jste viděli kde mého kochanečka? jeho ruse tělo v Dunaj potápi se,
Rychem viděli, my ho nepoznáme. — jeho břítkou šavli Turek pasia nosí,
Lehko poznati lze mého kochanečka: jeho na vřa niku Turci pojíždějí. —

MUSEUM.

„Církev a vlast ty v mojích nitujích sestersky se nádrech,
Každá píl, každá má moje srdce celé.“

Sušil.

C. 13.

r. XII

Labutí píseň.

Kle-stíhlé sosny křelem šumným chvějí
A větvě tájuplnou dumou pění,
To bílé kabátí vánkem v ucho xvoní,
Oblahy na zem křupěj mřívou roní,
A v tichu lesním sledně pěvec píše
Přistaviv v daleh hluk, ryk, města reje.
A harfy struna vetchá tokem času
A stříbrná už tmavá vlna vlasu,
Pla čele věk mu známkou vyryl v rástky,
Že pěvec nechal plné blaha klášky.

Umlkne struna mříškem v jemném tónu,
By ve sledním mu v křídce zněla stónu,
A refjír známou pěvci pověst vane
A ruká třasná v struně letem stane. —
Ať máma pověst jako matka dětí,
Před sníškem jarním ve daleh neodletí; —
On sledně poutá ji, tu družku věrnou
A v duchu křídce rádu světa činnou. —
Podepřen o hůl, shuben zlá v zemi —

Veráji tomhle! radumán a němý:
„Tot' odměnou mi dáno sebou, světe,
Ze ruká tvoje ten mi ve květ plete!
Tá věnoval tě vrácných písní perlu,
Ty dal's mi v zájem žebáčkou tu — berlu
Pohlochal, hocháš ty se ve mém zpěvu;
Pest laním mlékem tobě na nálevu,
A vlahou, čerstvou v parním letě suchu
A křmí sytnou zpěv můj tvému duchu!
Ty zehnáš oblašněmu pěvce tvořu,
Nepomniš tvůrce v chvalném rozchovu!
Kůň nedivno mi — ni tvůj nevděk víří
Vě hlavě, již už šedin křuje pýří!
Zda hochaje já sladkost v žltných medu
Snad pomním, kdo je z květných tvůř jedu,
Kdo v luhu letal ode svitu rána,
Kým koruncečka vonná celována,
Kdo pely prašné pojil v plášti umné,
Kdo verdy pilil pro mne v pudci šumné?
13.

Ba - nepochybně medy stoma ssaji,
 Kdy sladkých darů včasť duch plaje!
 Ba - nepochybně, že věčiny dary,
 Ze malé údy pro mne pracovaly. —
 Prostředným věčků oděnat jen hávem,
 Jest v ústí tvorů nízkým člena stavem,
 Hlo - nelína jest ode mouchy šatem! —
 A Tvorce v světě takým placen platem,
 A řády tyto po všech krajích vlní,

A nevědek lidstva pověčně je plní,
 Kdy zívám v říši minulosti dávne,
 Kdy dějů lidstva čítám řady slavné,
 Co duch můj čítá - co tam zívá - vidí? —
 Ži v mlce temné doby roje lidí,
 Ne že se Tvůrci, zvěku tvorů světi,
 Jest v bruce rozpačnou se ve prach smetl. —
 Nuž - nedivno mi, ni tvůj nevědek věd
 V hlavě již už sedin kryje pytl. —
 (Doklonek)

Pius IX. v poměru k vědám zvl. bohoslovným.

V.

V. Papež vrata vnikl svůj jistě i jiná velená, byrokratickým absolutismem věde byla stanovena. Nyní na
 mátná uddalost a sice nejduševnější a nejduševnější výpovědi Pova s jeho schválením obžvácny byly černo syndry
 z restere činnosti Pový - všeobecný vatikánský sněm cír., provinciální i národní, a sice nejduševnější v Americe zvl. ve
 kovní již od tis set let slaven. Když Pius IX. v 1846 k velice Spoj. Občích, paří ve Francii, Itálii, v Rakousku, v Německu
 potěše křesťanstva nastoupil nejvyšší úřad svůj, psal je - Anglii, jakož i na východě mexi Maronit, Gruz, Armeny, ba
 mu Plov, po ději arcibiskup, pražský, že jediné slovo z i v Rusku (Melbourne 1869). Nejdražší pak byla vel
 iat jeho pronesení nyní na obřadník o obnovu sněmů koleba shromáždění biskupů v Římě. Posol se v 1854 ku
 věstě mělo by učinek, než všechna stáda usnaučení kanonů slavnému prohlášení nepaškor. početi P. M. v Římě 200
 há. V. Papež pak pravil sv. V. i iboční jeden, nyní již zruš. biskupů, v 1862 připraveno ku slavné kanonizaci ja
 ly kardinal. V. P. má j. j. jediný prostředek, jímž pokoušeno - pan. mučenníků d. č. vna na svatých svatodušní 300
 mu světu bez jest zjednání mír a anarchii duchů polních mexi: biskupů, a v 1867, když slavil Pius 1800 letu, památ.
 svolání všeob. koncilu. Tak i jina utvoren výdat paprži jít ku mučennícké smrti sv. Petra a Pavla a novou
 ve vyhnání sv. v. Papež krad ku všeob. koncilu, a hned kanonizaci konal, shromáždil kol kámu svého 500
 po návratu sv. sestavil z. prou ve všeob. křesťanství komisi z biskupů, s nimiž zároveň přišlo přes 15000 kněží a
 14 kard., aby věc tu náležitě uvažili a ku sněmu konali 100000 věřících. Podobně velká účast projevona Povi
 i velice přípravy. Poměry časové ovšem nedovolovaly, aby IX., když slavil 11. dubna 1869, své kněžské druhotiny.
 idea ta hned byla ushucčena, ale Pius neodolal se již Všichni tyto biskupové shromáždili se v Římě na vzhá
 nikdy po oněho záměru svého. Také volalo paprži. paprži, rybní dobrovolně, z pouhé lásky k sv. V. i, z
 oveslo po celém křesťanstvu velikou a pro cír. život toho pak již bylo patno, jak velice bylo by účastenství
 blahodárnou činností synodální, již dotud od dlouhé doby klady paprži konečně svolal zamyšlený sněm všeobecný.

Zohlasil křesť. Papež již při juklejní odavě sv. kníže a apoš. církv. obě z východu i západu a 30 asi přišlo ještě později. Ve
 poněkud veřejně všem shromážděným biskupům zároveň ověř. všech veřejných sezeních; předsedal papež sám; sekretá-
 rovala s ním církv. Papež na to 1868 vydal na sv. kníže sv. Papež a Pa- čem sněmu jmenován byl ovšem byl. biskup Fessler (1872).
 la. svolávací bullu. Některé Pa- již navrhoval velepustným Mimo veřejná sezení scházely se k poradám a pracím sněmovním
 sv. církve, aby se shromáždili na památku jden 8. pros. 1869 ve generální kongregace, v nichž předsedalo 5 kardinálů v
 Vatikánské krahajině stolec sněmu. cíl koncilu udává jejich celé stál, po smrti kard. Reisacha kardinál F. de An.
 bulla svolávací takto: „Přede uvážení a stanoviti, co máme v gelis. Věcí sněmu slavena, průběhem celého sněmu tra
 těchto křesť. časůch především vstává se ku větší ch. Boží, gener. kongregací odhýváno celkem 80. K usnadnění prací
 kypu a čistoty věry, k odložení odavě behašleby, ku věčné spů. sněmovních jmenoval kromě toho papež ještě volávací
 se lidé, ku kázaní a důkladnému vdečtání obouho kře. zkušební komisi a sněm zvolil 4 vol. odborné komise,
 ru, k plnění zákonů círk. k zlepnění mravů, k vyhově. totiž pro věci dogmatické, pro církevní kázeň, pro vě-
 ní křesť. mládeže a ku společnému všem míru a jednotě.“ holní řády a pro východní obřady. Řád sněmovní u-
 Nato započaly hned blýšť. přípravy, 8. září 1868, pozvání stanovil papež již 27. listop. 1869, ale byl pak na zá-
 jsou všichni rozkolní biskupové k jednotě a k náležitosti dosti větší sněmu 20. února 1870 ještě pozmeněn, aby sněm
 mu a 13. září vyprávějí jsou protestanti k návratu a ku rychlejší práci své konati mohli.
 smíru s církví. V Římě sestaven řídicí sbor kardinálů a Prvním veřejným sezením dne 8. pros. 1869 zahájen sněm
 pak šestero komisi z předních theologů z různých re- zpusobem velbláznatým na hláholu 400 zvonů všímstých
 mí pod vedením jednotlivých kardinálů, aby konaly při. a křmení děl z hrady arylekého, shladávaním poslušností a
 pravna studia a bedlivě uchystaly pro přích. sněm přede- významné slavnosti zahajovacími vyplněno sezení to.
 hy a obřady. Ale i známí již nepřátelé círk. sněmu neleni. Dne 6. ledna 1870 slaveno II. sezení, v němž všichni po-
 li, nýbrž většíým zpusobem proti němu agitovali; slo- vě spolu s papežem shladuli křid. vygnání věry. To pro
 vem i písmem již napřed vystoupili proti sněmu, lupili i. v III. sezení na bílou neděli dne 24. dubna bylo vy-
 ny a snahy papežovy, šovali slady, odhývali lex přičiny dáno první věroučné usnesení: „Bohu věchoť v.
 byli i domněle nevěry dřívějších paprů a mistodův- ci, o zjevení, o vě, o vě a rozumu (konst. k de fide cathol.)
 ry v Duchu sv. širili nedůvěru ku sněmu, jako by byl jen. Po té přišlo v kongregacích na řadu porada o církví
 časovou tendenci křesť. dvoru. Bohužel s nepřáteli Kristové. k ku. an. již o věci té mex. kř. hned z počátku sně-
 celně spojili se s kř. proti sněmu i některé křesť. a theol. mu slovem i písmem zhusta hrolově bylo rothováno, po-
 gové jinak na slovo vati.“ dala čtá většina biskupů žádost, aby počalo se s rozho-

Ale přese všechny tyto takové nářky zahájen byl sněm vorem o primátu a papežově neomylnosti důvodem u-
 dne 8. pros. 1869 v basilice sv. Petra ve Vatikánu. Ze všech 1044 ve dávající, že co den více šíří se spisy, jímž kat. předání se
 lepších kat. církve docházelo se již na počátku sněmu 719 napadá, důstojnost sněmu se obrozuje, myslí věcí

matku, nestody mezi biskupy mnozí, potají a jednokruží, spolu pak že již nastává i podezřelá obava, aby sněm nebyl ne-
 přehledně přerušen a otáčka ta v době naší volodělníka ne-
 zůstala nevhodnou. Byly i hned vědny o kongregacích, pora-
 dy ovčáky s nevhodným životem. Monšma biskupů v Římě shromá-
 děných, mezi nimiž byla z biskupů německých a rakouských vět-
 šina, vyslovila se proti dogmatickému prohlášení pap. neo-
 mylnosti a všemožně omezila se je zabrániti, veličká však
 většina neustále prohlášení náležavě zůstala. Porady nebr-
 ly konce. Mě i vně koncilu o té otázkě všude pojednáváno: v
 křižovní listy přetrásaly ji; lidé všeho druhu mluvili o ní i
 takovi, jímž jímak všeliké již pojmy z křesť. učení z paměti
 se byly vytrhly; všude, v komorách poslaneckých, ložích zedni-
 ských, na káborech ládu i v hostincích a pivnicích vědny
 jsou bohosloví disputace. Mezi theology postavila se v čelo sta-
 ny profesorů slovutný emichovský profesor Döllm-
 ger, k němuž záhy přidružilo se několik jiných tyfťů z mla-
 jích profesorů bohosloví (Schulle, Friedrich, Michels, Huber, J-
 kay, Reinleus, Langen, Reusch a j.). V těchto bylo pozora-
 vati močný proud proti neomylnosti (prof. Borový i t. K. D.). M-
 se nákládkou na veřejné mínění, u veřejných v Augsb. k. Zei-
 hung a jiné tendenci; tyfť sarkastické listy římské a zprávy o
 sněmu a vedle různých brošur bojoval zvláště zrádliou uč-
 ností psaný spis pod pseudonymem Janus, proti dogmatu důvěry
 dějepisnými i věroučnými. Mě utěly ty oběti. Odázony jsou od
 muji neméně učených a slovutných v časných spisech a po-
 náních (Fesler, Martin, Treier, Schäteler, Bonacchi, Kergenszeller
 (Antik-Janus) Honezmann, Kress, Schvec, Barabák a m.j.). Tědipě
 macie zúčastnila se agitací. Vlády sice odmítly návrh bav.
 ministr předvedy knížete Hohenlohe, aby pro sněmu společně
 zakročily, neméně přede zaslal br. Daru z Paříže a br. Reud-

z Klamě kardínálu Antonellimu dva krátké noty a deprese své po-
 ti předložil, o črtě, k nimž se pak i jiné kardinály vládní
 přidaly. Sněm však ničím nedal se myšliti.

Monšma hlasování předsedě v kongregaci dne 13. července
 a sice 457 otců hlasovalo s, placet, 38 s. non placet, a 62 s. pla-
 cet juxta modum. Z oněch 38 otců předstoupilo pak ještě něko-
 lík k promin a valně zklonění monšma a 56 podala dne
 17. července sv. lka adresu oznamující, že nepřítčastní se při-
 stího veřejného sexeni, jelikož nelze ji hlasovati s, placet. Dne
 18. července odvírána II. veřej. sexeni, v němž (za nevhodného
 v tu dobu v Římě blesku a tromu jako druhdy gáton na št-
 nai) prohlášena byla, Constitutio dogmatica prima de Ec-
 clesia čili dogmatická definice o primátu římského pape-
 že, totiž o založení apoštolického primátu na sv. Petru, z ob-
 lein levaní primátu sv. Petra v římských paperech, v pod-
 statě a významu primátu římského papeže, a konečně o
 neomylném úřadě u církvi římsk. papeže. Z přítomných
 v sexeni 535 otců hlasovali všichni vyjma dva s, placet, a
 také tyto dva usměnitomni ihned sexe vší výhrady se podro-
 bily. Mě i z oněch, kteří hlasovali se byli drželi, bylo jich jen
 málo proti dogmatu samotnému, nýbrž z většiny povraždili
 holiké prohlášení jeho v době té za nepotřebné neb neváčasné,
 poněvadž by nepřátelé a snádě vlády mohli využít k obra-
 ze proti církvi a sněmu. Proto jakmile dogmatické usmače-
 ní bylo prohlášeno a zgorženo, zvrátila všichni biskupo-
 vé a mnozí theologové strany protivně upřímně jemu se
 podobili a naděje nepřátel na trvalý rozkol tím úplně jed-
 zmarěna. Byj ovšem trval i dále, a infallibilé magisteri-
 um rom. Pontificis bylo a dosud jest zardy předmětem
 tuhé polemiky. Také užné vlády braly sobě z neomylna-
 oti záminka, aby nemusely plniti závazky k církvi

převratě a vydaly proti ní i strohé zákony. V Německu pak utvořila se zlatistá sekta starokřesťanská, k nížbo-
hužel přidružili se mnozí její sověti uvidění, o kat. vědu
nemálo zastoupili mužové. I však nyní si už dočkáme
nati jest, která sekta ona a o ní i odboj proti vatikanu,
ským věrociánkům se rozporádává a učením kat. škál se u,
torzuje.

Po IV. veřejném sezení odhřívány jsou již jen 4. gen. kon-
gregace; neboť dne 20. září dobyli Piemontští Říma a za
hlubokého mlčení kat. panovníků stal se paprsek za,

jakem ve Vatikánu. Vě sněmu nebylo lze dále
pokračovati, protož odročil jej Pius břevem dne 20. říj-
na 1870 na doby příznivější. Mnoho arci zůstalo
nevyříženo, jmenovitě podána předchozí o malém
katechismu, o níž v kongregacích již bylo jednáno, o
hádku kápně církevní a přemnoho jiných věcí; než
předce i obě dogmatická usnesení, která byla
účinná, jsou zájisté pro doby naše výsledkem
sněmu veledůležitým a blahodárným.

(Dokončení.)

Ritornelly.

I. Sem v lese. Dobrý deštil' raší jemně
v list heblý, tajemný šum lesem tihne;
to jak sám Půvce novoril by ke mně.

Nach večerní, hle, v safir nebe lije
svůj úsměr a zvon vítá tklivým a ve
klid šera; dojemná tot' elegie!

Noc přelbenná, cárem dýchá všechno;
věv celuje a slávek uspořádá mě;
o přece jsem zas jednou šťastně děcko!

Z doby záře ranní.

Den se rozhořívá na poledne! Tak možno ro,
lak s dávným našim převratem při pohledu na novou
dobu dějin křesťanských, jež jako jasná záře slunce na
blanýdku avěvají pozemské tráhy pohození lidského. Pár
noží tvá blahý ten den, jemná vzrůst dala světočinná
ruká Němce něho a její připravila lidstvu ke spáse

II. Tak milo rosne' kapky z jitra záře
na listkách růže. Takové já perly
kdys viděl ve spanilé Tvoji tváři.

V rej divý zluté loubí vichr honí,
strom, keř — peň holý. Ach, mé vasy květům
jiz také slední, smutná hrana zvoní.

Bých vše byl zkratil z doby slachy k smně,
sní touhonosných, vzletných ideálů,
jem přece bohat; ostalý mi písně.
-0-

nevstihlé moudrost Nejvyššího. Měl však den ten také
duhody svoje vchází její ráno ověnčené prvními červín-
ky, z nichž znenáhla kvoravě prokmitaly paprsky zá-
řeranní, podboru se rozlévající. — Pamiť na chvíli krap-
ná nahořasou rychle pádícího a popřej oku pohlednou,
ti ve tvář xory světla nebeského! — — —

Kněžnu náhodou kouřebně vysílá' zrak můj, a jich lou-
čím ses městem svatým. Ten zvuk ozvěny moře nej-
tě raznává ke sluchu mému, i zdá mi se, jakoby ve
vůkol mne pozdvihovalo hlasu svého a temným, že
hluboká se nořícími tony ve směšici rukou há-
monie jako jedněmi zvrčelo risty: „Sálem, Sá-
me! jenž kameny ješ, proroky a vraždí's ty, kteří k
tobě posláni jsou. !“ ...

Příspěvek k dějinám brněnského alumnátu.

(Pokračování.)

(Po Kračováně.)
Počet prvních alumnůu dává schematicus z. jinochůu a. r. 1853 vystavena byla nákladná budova
1808 na 18, jakkoliv jinde se mluví o 30. Mě čím dále pro 120 chovanců. A hle. Bůh žehnal dílu tomu. Po
tím více počet vzrůstal, tak že obnášel již z. r. 1812, 78, čet posluchačůu opět se množil až z. 1864 dostoupil
z. 1819 112 a z. 1828 čítal 148 posluchačůu. Od té
doby stále se množil až z. 1853 klesl tak, že bylo
v domě pouze 37 alumnůu.
Finanční rozpočet alumnátu brněnského

Počít ten jak samozřejmě nepostačoval, aby obnášel z počátku 24 693 z. na 80 posluchačů a mexery v duchovní správě poštěle vyplněny byly. 1528 na služebnictvo. K tomu měla příslu-
šati správa semináře olomouckého 4100 z.
Proto správní biskup hr. Schaffgotsche a kněží diocese brněnské dani, zvanou an-
odhodlal x. založit chlapecký seminár. Ošeti- lum naticum 593 z., ostatní bylo vyplá-
rost biskupova a láška diocesaní v krátké době ceno z náb. matice. Alumnii obdrželi celka,
vyvedla dílo všem věkům památné, neboť již v 1853 opatření i školní knihy.
přijato bylo a ponejvíce zdarma zřizováno 18

V.

Pravý cíkevní duch na ústavu našem zavládá
lepro příchodem proslulého biskupa Fr. Kindla do di-
ocese naší. Dříve, jak z uvedených knih učebných
vidno a z listů biskupských ku profesorům pra-
vozním, panoval na ústavu našem na mnoho duch
rationalistický; neboť ještě r. 1821 vydán byl o té věci
důležitý list od biskupa ke sboru profesorů k tomu,
kde se mezi jiným praví: „Nicht unbekannt wird
den Lehrern und den Vorlesern der Logik, der Phy-
sikalischen Wissenschaften, dass sie sich nicht nur
für die Liberaltheorie und die Philosophie der
Logik, sondern auch für die Philosophie der
Religion und die Philosophie der Ethik zu be-
schäftigen haben.“

zu bilku "...

Klášter Andl důležitě zaujímá místo v dějinách diocese naší, jest zde úplně na místě, abychom se o něm poněkud obšírněji zmínili a zvláště poměr jeho kalumnátu vytkli.

Hlavní tento velepastýř zasednu^{na} biskupský přestol bñenský povraňoval hned na samém počátku biskupování svého jednou z nejzávažnějších provinností, byti, aby sobě zjednal klíč k srdci diocesaního lidu slovanských, totiž známost jazyka českého. Baro-
dílý Němec a bezmála již padesátník neobtěžoval si chopiti se mluvnice české a studovati ji s pilno-
stí takovou, že za krátký čas o genealogiích visita-
cích s lidem slovanským a zvláště s představenými
mi obcí bex všeho klamočnicku jednati mohl, čímž
všem jedním rázem srdce lidu našeho sobě získal.
Zajímavá jest epizoda, která se nám o věci té zro-
vává. Když jednou za příčinou gen. visitace v Tel-
ci prodlíval, navštívil se tamním panu bratři Pösch-
sky-Liechtensteinu synáček. Biskup sám křtil

užto za assistance kněžístva těchto děkanství. Po ob-
bytém obřadu přistoupil biskup k křtění, poklekl
a pravil lámanou češtinou: „Pomůžeme se za novo-
rozeňátko a jeho rodiče a modlíse v této řeči křtí
nás a Závěre s Maria, což všechny přítomné křtíce
dojalo. Když pak při hostině o tom gminka se stala,
pravil biskup svým otlaným tónem: „Ano já jsem
ovšem pouhý Němec, mám však ochotu Slovanu se světi-
ceci a proto chci k nim a s nimi jejich mluvití mluvou,
po přednosti ale v kostele. Křtíba bych nic jiného učiniti
nemohl, nežli nějakou řeč dosti špatně jim předčítati,
chci přec s nimi jich mluvou mateřskou k Bohu se
modliti ... Jest to opravdu glé, když člověk nemůže
že mluvíti k lidu srozumitelně.“

Tať takto vanešným příkladem sojm
napřed zádal také příkře od nastávajících kně-
ží, aby obou zemských jazyků moci byli, a
ce, chléb života dle potřeby jak Slovany
tak Němci lámati mohli.

(Pokračování.)

Opolna.

Cis. II. Zasláti říše. Lepáto básně, to. vsmá sloha záclá já,
to pitníku, aby byla plynější a mluvnicky správnější k.
p. záclá m. časy a. daru m. dary.

Tomáš ze Štětneho. Ve věrně podle pravdy a v rouchu řeči
vzorné. Pulovnělly jsou velmi xdarivé.

Biblí. Básně velmi vanešené.

Kus IX. v pozněvu. Výborné to práce dle obřadu i dle for-
my, takže m. porbyvali st. porbyvaly a m. nejxasši st.
nejxasši.

Výpovědi k děj. bñ. al. Věsto velmi správné.

Cis. VII. Běl. Vělebr. Výborné dokončení, vynikající jak ob-
sahem tak vnořným dojemem i klavirickou básní do něho vloženou.

Uvovek z v. memoaru. Tuhé pochová, jako članku

„Běl. Vělebr.“ dle slouží i tomuto úryvku.

Reus IX. v. poměru. ... Příkladně to pojednání v přístěm
dohu. Takto m. nauku tu pojednal třeba polásk, o nauce
pojednal, m. nejxasši st. nejxasši st. m. ji věrně lpe:
„vni věřili.“ Ve věrně: byla ode vš. prvotní viny
poskorny netknuta zachráněna v zachovánína,
(Baxtík, Dogmatika), mize se, aby vš. tak slovan.
šleji zněti, nedplněti (pleonasmus), netknuta také vy-
nechati. Slovanské řeči takových přepřtůk nemilují.
K. li však přec slove toho třeba, tedy dlužno říci: byla v netkn.
koti opatrně prvotního hříchu zachovánína.“

Terzi Kochana ubel. Velmi pěkný to příklad.

Vys. důst. p. Kancovník K. Kochan.

MUSEUM.

„Církev a vlast-ty v mojich miluji sestersky se nádrech,
Každá půl, každá má moje srdce celé.“

Susl.

C. 14.

XII.

Labutí píseň.

V nemnikém nebe přeci příjemným bylo,
Co dalo, vše se tobě nelíbilo;
Medalo tváre sticné jemu věnem, —
On vlnkám větru byl dán hravým plnem,
Nedalo ve výš rosti bujnou jedlí, —
Tlu směšnou osudy s ním divé vedlí.
On zjevem vnějším tobě nelahodil
A v bláto země jím tys opohodil!
Než dalo nebe, čeho neradíš cenu,
Co tvoří, dává nebes tvoří měnu!
To srdce dalo, to mu dalo oko,
Co vníká v bání krásy přehlubo! —
To srdce neoděš zlatem písní spláci,
V něm hněv se v míru zpěvném stáci!
A struna tato vetchá věnem mojim,
Ty proudy ve hladinu tichou pojím!
To oko valem hledí v jasnomodrou bání
A srnkou běhá po lesnaté pláni
A páťá — páťá v mechu po křeni,

^(Dobroněm) K má jelen statný neduh vpraví mení*)
A kořinek kdy z očí, v kořínky ho pojí,
By lekem byly hněvné mysli tvoji! —
Dala plakatí mi, mame, svou zálu,
Že přizeň tvá jdouc mimo ve zápalu
Nepatí pro jablka sladká stromu —
Jablka zdobou nosí v loubi domu
Aratolesti jablonové v chvatu —
V odměnu stromu, snad i na oplatu —
Pře bez citu bleděčně tvá ruka,
A v křeni je vníká stromu muka
A v stonu listnatý háv svírá v zemi —
Ktom budoucno zda — krárou němý? —
Neslu přelec, strunně tajně svěří,
Tak hladinu mu vlnou neoděš čeří.
Tys jablka hle urval z přece stromu,
Ochránil vonným plodem síně domu
*) Vypravuji se v lidu, že jelen raněn vyhledává kořínky, jímž rána by se ho hlubší, se v bruce zacele.

A jablka kdý vši' jemnou dýš',
 Ty stóny chválu jeho plodu slyš'!
 Kto - přec - sám však v pustě vsamotě
 Kto - zapomenut lebou - na zebrotě!
 Nechcáměm kmen můj od přírody matky!
 Kůň s Během budix', dál řij, mame vrakky,
 Chlad zřetě v budoucně svou toho medem,
 Kdo snížkem jasným xortál před hým hledem,
 Kdo po luxích si vlahou kvitka xosil -
 U vrat tvých mavně o kus chleba pexsil,
 A darmo sbou horkou oko xosil,
 Ty's zpěvy vonně nevděkem mu ksil!
 Kůň - s Během bud' a kochej lesky zlata!
 Ty stouno xazni sledně bolem jata

Kapostledu velebněm lesa chvámu,
 Než zhasne xrak a klesnu v hrobní jámu!
 A xvučela žalně vetche harfy stouna,
 Le vypuškla skla ze zemního lina,
 Kř kvitka lesní krounečky kloní
 A závoj xosný hlavinky jich cloní
 A nad lesem ta skláda, co tam kušní
 Tou písmí knuta ze hluboka duní.
 Ty stěhlé sosny žalem větví chvějí,
 A větvě sosen poklební mu přejí,
 To habří bílé kramu lesem xvoní
 A oblak sluj na mrtvolu xoní
 A stouna harfy zmlkla vetcha časem -
 Labutím sledně xapěla mu hlasem -

L Dobý zář xazní.

Cíť ještě noc perutě mohutně praská nad skrytý, by shromáždili se ku klámání chleba, kě dš,
 městem sedmi pahubků, tvrdý spánek kutepe, vení olětí čistě. A v dumdách pohroužen provází je
 dohen ja smrti, mocně jímá v ndrúci své pánovité duch můj. -
 podmanitely světa, kteří přesyceni nudou denní Droný věu to chvámu! Mavně xrak xvědarý po náđ
 a xnavení kleskotem v cirklu, xoskavně hovi tělu hře se ohledá; nikde řada sloupů velebně k nebi se
 svěmu, by zose k nové procitli nudě. Klid záduť; proucíh, nikde klenba xdobná; ni smění květ neje-
 vě noci panuje nad městem Běmlovým. Nečci vi se oku pátravému. Cíť tma xavoláda úzkými a
 jsou to postavy, jež stínům jsouce podobny vát - dlouhými klenbami, noha nejistým křáci chodem
 ným křácejí křokem přes Těbu, na druhý bosou, po volklé pídě. Vškol v řadách xatkov na xatkov
 ce sejejí břeh, křci v temnu nočném miki xva- se kypí podél stěry křide, v křutech i výplencích;
 ku pátravému? Muži i ženy, s dítkami mno- všechny však jsou prosty, z dřeva nebo kovu, - však
 hie, kam spějí tak tiše nohou okřídlenou? Za na víkách jejich co to za xnamení? Tamť paska,
 doby noční, kdý vš spánkem spí, kam úvil- va lidská v podobě Orfeá, onde holubice snítel
 ná vede je touha? - Ať toť bratři v Křistě ve olivový v ústech dřevici, tam xas ryba spávy, jin
 chvámu svůj tak spějí, ve chvámu v líně xemském de kotva naděje, nebo váha soudu Běspodinova;

— co to za odznaky? Tož symboly víry, té víry stále, té víry pevné, jejíž otký jsouc přemnohé z těch kél uvnitř rak-
vi spánkem natějným spící, klidně spočívá tu v
temném líně zemském, slavného očkávajíc zraků,
ni v den Páně.

A kolem křídů vroucho zahalení shlelou křemí dois,
lou muž i ženy, je přádobájejs, pochodněmi vroukou
muži vyvolenci — křesťo to Páně, — tot sluhové čemí vědu
bratry své k hodim duchovním. Pro mui děs jít, aj vř,
ný lid Páně na místě svatém. V centru kých chodě a dě
na přič se křizujících prostřanství volně jeví se o-
ku, věčné lampy blyskavý kmit je osvěćuje; v něm
zhlé. Stánek pro oláivavý na nahvích vzedělán mlie
přichozírnu kyne; odhul Páně sám pozývá k sobě
milých synů svých: „Pojďtež ke mně všichni; káto
pracujete a obliženi jste a já vás obživím.“ Upoko-
še zborně padá zástup na tvář, by poklonil se Pánu živému, dí: vás do hodoty své. Vyvěřily byly jste chmuřných dob strasti. Do-
jená divnou mocí v tajě plném skývá se křemství man,
ny nebeské, a srdcem plným křesťo oritini slavi lid
Páně obět čistou.

Posilnění pak chlebem andeťským, občerstvení ke-
vi Kristovu zas tise a klidně opouštějí místo posvátné.
váš obzor. —

Však nekvapí. Tu a tam u porostě rákos stavuje se mnohé;
ko krok; tu klečí matka vroucně se modlí a rákos sy-
na hřiny — mučedníka, onde choť opuštěná u rákos man-
žela — významově jinde dleko svota těnou makičky dra-
hé schránku vroucně líká; onde aj, což jeví se zraků. Tamt'
vdova sira, xobě své dráče na loktech vzhírnu je provor-
huje na vrchní rákos řadu, a kde plno vřelé křehy padeu
roníc z jasných očí křakvi se ohlání, by polibkem nečímým
přadavilo poruťatky dráho otece; pak spje dále s ním
má jeho milá, — jít tam zacháti, v zášepu se křak... jen
myšlenka má ještě ji prováti.

V prúchodě temni, o křaktemby. Tyť chrámem jste byly, díe.
stani, prvým, chrámem to velebným, metro polí s vaty ři domem
pevným na základech divovaných. Vy schránky jste sloužily vzác-
ných památek, vy i roli byly jste činnou, o ně číte s me přemice zla-
te rasel si nebes Hospodá, aby, kdy den ži nájde, se křak křak dle.
dí: vás do hodoty své. Vyvěřily byly jste chmuřných dob strasti. Do-
by to křak dle — i ušně křak dle ordu Páně. Vy je-
vštěm byly jste svým ději velikých, vy paměťatky slony nemijívi...
ve vas přies vř křemství zora křemství opustá v prvém uká-

zala se lesku, slatohčunými temující paprsky skrovný
váš obzor. —

Příspěvek k dějinám beněnského alumnátu.

(Pokračování.)

Tou, příčinou postavit rodilým Němcům alumnátu za vy-
mínku do tak zvaného diocesanum, že jich jen tehda vyvěřil jest-
li během let seminařských potřebné známosti českými nabídal. Pě-
hodilo se pak, že nejedni křak Němci alumní považovali výmínku tu
za pouhou frazi české se pranic neucíte, ano ve svém fucoru
někdy zrovna pohanským českou navale. „Gmndt Hermann.“
Gmndt dověda se toho, dostal se osobně ke křak dle zčestný a
dinne poměry křakého seminariaty se vyptal, aby dle ohlášek nej-

klady se přivěděl, že Němci nářžení jeho, pranic nedbali se česk.
ně se nepřivěděl, nevyvěřil jich se slovanostými alumní, nýbrž
o mnoho později, až při z křak dle z českiny obstáli. Šlo se to z. 1840,
že as 10 Němců vyvěřeni nedošlo. — Byť vaťo žyťem, že křak dle
pas toralista biskup, ra Gmndt dle osobně na své zklisobné křak dle po-
krak dle musel, při křak dle příležitosti oběťný velepašij na vřetěné ro-
dinne poměry křakého seminariaty se vyptal, aby dle ohlášek nej-

přiměřenější sloužil mu vykládati mohl na vinici Páně. Tu káže je? jenosti na svých vítězných cestách na bytí se převládá, zmla-
ného pastoračního, při návštěvě se se tácal: Co neumi' nikdo z vás diti novým tím duchem odhájemi v duchovní správě vyniká je zvlášť-
česky'm jazykem říkati? "Ud' se tedy přistalo výhradně němeč- ní' khorroth' a z unavnou pult' o konání' veškerých kněžských
ní' při přednáškách, zhlášních a místo opravoval jazyk velice porumost', a že počíná'ni' jejich vůde spuštěno jest u'příným
věštiny předsedníkův biskupství brněnského. Teprve po odchodu špín, z darem, nejenom nekladl, přeháňky amáhání se k'hoi' ducha ná-
dávě z Těrna zavedla se zase oblékat'ni' němečtina na kapadlu olom, vedního, nýbrž vrchnopustýjškou svou přížni' k'nomu přigeral, ha
nášskou až z. 1849, ponějprve opěl K'výsloně' prasté k'hdajších pa, jak prof. K. Smidok a Cas. Mat. Mor. R. II 1870 str. 177 zasmamal, se
dostali se povolání se dale, aby každý' komu libo, český říkati a tu svém zvěti 1800 z. st. jako kapitel odhájel, jehož ústky aby se vyplá-
technovali mohl. cely alumnovi, k'by by v semeníšti jazyku českému vyučovali."

Že Jindl nespokoje se legajkou hanstýrskou částí, nýbrž je při šlechtě o kapitálu tom nyní nic jistého není z'ndmo, a
ní' k'žké výsloně' své pohled, vedl' tomu špičanu možno bylo, při protoi' z'z' se býti pravdě podobno, že peníze (5 z l) k'blm r.
čim se také správně mluví i psati, o tom vypravoval bývalý tajem. 1844 bohoborim (K. Smidok a j.), k'by i' čestně vyučovali po-
ník, jeho + ap. K'blm Procháčka tento zajímací případ: skytované byly snad jen dary soukromými a nikoho zá-
větními. Příjez pak svou k' bohoborim brn. biskup, Ten-
ně, jeho + ap. K'blm Procháčka tento zajímací případ: dl, proklágal tm, že v zvěti své' odhájel zolditru' k'pi-
ně, jeho + ap. K'blm Procháčka tento zajímací případ: tal nyní 2000 z. obnájející, jehož ústky, (121 z 80 k) vy-
ně, jeho + ap. K'blm Procháčka tento zajímací případ: plácejí se každý' rok jednomu z novověrců.

Patěsi vše zadala na konsistor z'álosti částí. Tajemník, Když pak velmistr náš Lužl, ja ještě venkovským
předsedá je biskupu s jehlymsi usotnutím se táce, co by se molo státi. kaplinkem, vydal první svou knihu. Spisy sv. Otci apo-
Jindl však tak v'ach rozpaků mu nortáral, aby z'álost, jak nej se stoltých a Jindlovi ji věnoval, zaplaval apostolský biskup,
samo sebou, z'osami, vyřídil po česku v'udaném smyslu a celab- z'oma v' diocesi kněze tak vidolaneho, joni' takové knihy
řat pak navštívil biskupovi k' podpisu podal. Biskup z'atm spisovati dovede. Vše tedy nespustil více z' oči' m'ke to-
dávěho dne ráno dal zavolat sekretáře a ukazuje mu skladu je, ho rovněž učoného jako gložního a příkladného, ať
ho celou postkakanou a opravnou jako stoldácké pensum di: jej byl postavil na svícen ústavu sv'oci biskupo-
"Co to má být, pane sekretáři, že tolik chyb jste nadělali." V'ýst ou nejblíží'ho a pro celé' biskupství' nejdile-
hu má být k'rdé' y a tu zase miltké i' áld. z'ikejší'ho. — *)

"Biskupská milosti." odčetil tajemník v' n'v'áních, ja K'las ně pro nedostatek pramenů nebylo nám
se miltky čestně nauit z' mluvnic jako Páně K. M. a proto pi- možno letos pojednání to ukončit, a však
šiv chytne a chybně mluví, jak jsem se doma tak v'čt' šle- Doufáme, že co nezmohli jsme letos, bude nám
lymančil. Ano dle výpočtů stovního a zastl'ávlého spisovak. rokem příštím s lepším z darem v'opřáno
le zobraza em el Jindl sám v' celé' diocesi nejvyšší' gram přivést k' cíli. —
ma h'ky, c'ky tak, že při z'houstkách on sám byl do chyb v
u k'ltan d' g'raaviki.

Proto biskup Jindl oznámil částku a v'šlechtilost
v'nak doučkovského kněžstva ve své špičnici a z' vlastních

jenosti na svých vítězných cestách na bytí se převládá, zmla-
diti novým tím duchem odhájemi v duchovní správě vyniká je zvlášť-
ní' khorroth' a z unavnou pult' o konání' veškerých kněžských
porumost', a že počíná'ni' jejich vůde spuštěno jest u'příným
z darem, nejenom nekladl, přeháňky amáhání se k'hoi' ducha ná-
vedního, nýbrž vrchnopustýjškou svou přížni' k'nomu přigeral, ha
jak prof. K. Smidok a Cas. Mat. Mor. R. II 1870 str. 177 zasmamal, se
svém zvěti 1800 z. st. jako kapitel odhájel, jehož ústky aby se vyplá-
cely alumnovi, k'by by v semeníšti jazyku českému vyučovali."

Šlechtě o kapitálu tom nyní nic jistého není z'ndmo, a
protoi' z'z' se býti pravdě podobno, že peníze (5 z l) k'blm r.
1844 bohoborim (K. Smidok a j.), k'by i' čestně vyučovali po-
skytované byly snad jen dary soukromými a nikoho zá-
větními. Příjez pak svou k' bohoborim brn. biskup, Ten-
dl, proklágal tm, že v zvěti své' odhájel zolditru' k'pi-
tal nyní 2000 z. obnájející, jehož ústky, (121 z 80 k) vy-
plácejí se každý' rok jednomu z novověrců.

Když pak velmistr náš Lužl, ja ještě venkovským
kaplinkem, vydal první svou knihu. Spisy sv. Otci apo-
stoltých a Jindlovi ji věnoval, zaplaval apostolský biskup,
z'oma v' diocesi kněze tak vidolaneho, joni' takové knihy
spisovati dovede. Vše tedy nespustil více z' oči' m'ke to-
ho rovněž učoného jako gložního a příkladného, ať
jej byl postavil na svícen ústavu sv'oci biskupo-
ou nejblíží'ho a pro celé' biskupství' nejdile-
z'ikejší'ho. — *)

Klas ně pro nedostatek pramenů nebylo nám
možno letos pojednání to ukončit, a však
Doufáme, že co nezmohli jsme letos, bude nám
rokem příštím s lepším z darem v'opřáno
přivést k' cíli. —

Dělov.

My v potu tváře skládali
Seměnka v zemi ducha,
My dnem a nocí strádivali,
By nezrešla byt' hluchá.

My čerstvou vodou světili,
Záhony země naše,
My pro požitku nežili,
Přirali skvosty dražší.

My pro vlast, církev bili pot,
Co jiné v smích náš brali,
My pracovali o přechod
Těch smíchu málo stali.

Těch semínek už je mnohý pluk
Na venek krásně klíčí,
V záhoně mladých stromků pluk
Na slunce hlavu týčí.

Překhná oblak stromkům těm,
V mohutné vrůstou lípy,
Těž stínit budou vlastní lem
A zdraží vraku šípy.

Pis II. v poměru k vědám zvl. bohoslovným.

^{II. (Dokončení.)}
Pokusil jsem se již jen sladě naxnačích nejhlavnějších výsly roz- a kněžky Pěmy slovy (1874) dále tím, že zavedl všemožnou liter-
odhlé vyjádření katol. a apokryfické, především symbolické činnosti-
Pis II. jakožto hlavy a nejvyššího učitele katol. státního mnoho-
jesti jest skutky jeho velkolepých, neboť v každé oblasti vědy boho-
slovné, v každém proudu života církve zasahoval Pis si činně. Pis
dávám hájit církevní víry a mravi i právo katol. vědy neohro-
žené. Vědu bohoslovnou věnoval a mezinárodně obstaral novými
dogmaty, jasným výkladem a rozhodnutím, různých otázek ná-
boženských v četných listech a promluvách svých, pak různým
odporům proti bludům evl. tak go. novověkým. Již v. 1864 ob-
sahovala Alka Pis: II. (3 díly) 40 alb. lucí, 72 broj, 18 apok. listů
a 12 encyklik. Činnost liturgickou projevil především slavnými
dvěma kanonizacemi a četnými beatifikacemi, mezi nimiž
stáli se i svatí jména patroni našich Jana Sarkandra (1860)
gii ve francii a mnohá vydal liturgická nařízení, jako
cirk. svěřeni svátků zrušených v pap. rozkazech a j. Pius tak.
vědu prosadit, počít své a zbožnost povznést takto tím, že po-
výšil sv. Hilaria Pietav (1857) sv. Alfonsa Ligurického (1871) a sv.
Františka Saleského (1877) mezi učitele církve, pak že pro-
hlásil (1870) pěstovna Páně sv. Josefa patronem celé církve a
(1875) věstkovu církve zasvětil božskému Janci Páně. Těmito
udělil Pis všeobecné jubileum odpustky a vira v milostných
letech 1850 a 1875 a pak za různých jiných slavností. Tě-
krát slavit za velkého účasti celého křesťanstva jubileum sta-
du svých, totiž 11. dub 1869 slavil své druhotiny tisíciletí, 16.
června 1871 dosáhl on první z 257 papežů lat. Řehyňch
a slavil 25 leté jubileum papežské, konečně z. lombardského

[illegible]

žena. Přeměti uměleckých staré i nové doby byla tu síla veličká. Mladnice
 papíři, i svatopetrská škola zde své poklady, pozorovat umělcovu pouta
 vyhledávála místní stědy z novo-velkých, malířství, sochařství i umění hroby
 fické bylo zde škola zastoupena nejen z Itálie, rybní z Francie a Německa; ve ro-
 pak také vystaveny byly nejkrásnější výtvarné, kovárny mosazkové, kleno-
 sud nikým nebyla přehlédnuta. Dne 16. května 1870 byla vyhlášena hlavnostním opín-
 solem sloučením za přítomnosti téměř všech předních výt. a výtavovatelů jich se zúčastnil skromným, v boji neochropaným, v prohmách tchvým a ve-
 vla došla učením, podobnosti jsou canami. Papír, pak sám pronal, před náhlým
 památných slov poměru církevní k umění, skaut církevní jest vždy předtělým pra-
 věho potrohu, pokud se neprochází boží zjevení, neboť čistota víry jest i vady zacho-
 vati naprosušenou. Školem vyhláše se církevní je trváje na starém předání, obmýje vod-
 nosti vždy a umění. Avšak, klaustrálka jest vyhláše, čisto a nadbytečné jest i jest de-
 kazáno od katolika i nekatolika, vlti kudy, co církevní, co co, pravě papír-
 ství vyfenovalo o dědičství i nové pro vědu a umění, pro mdelanost a čistotu ví-
 lo. Neobdír takle zapomínáno, že církevní jest vždy hájiti předovím pravdu
 Bohem zaručenou, neboť by pravdy nemí amí očity, nemí vřelánosti, nemí
 potrohu, základní však pravda všech státních jest učení o Bohu, opín-
 vodn světa o cíli člověka - jest náboženství, a ta musí zůstati nezměnná
 Proto zavrhli. Pius francouzský kationalism a belgický ontologism, zav-
 klopiny kladných učenců jako Vigily, Kuytovy, Genthovoy, Fichala, ho zovata, než se může toho. "Proto právem byl od přátel i
 merovy, Langenovy a j., pokud křesťanství učím přímo a ne nepřímo
 byly odpor, ale tím nezapohl vědu, rybní jen bludné náhledy jednotliv-
 cá, napřed je důkladně profloumar ale neomylné spolny učení kře-
 stanského, ale nežij ošán poongoval a v pravě meze nebytné autori-
 ty uváděl i mnichovský jezď učenců r. 1863.

Na mou zahradu.

Jak divnou mám to zahradu,
 v ní různých druhů výhony,
 tu kien je s routou bez ladu,
 tam všeho bejli záhony.

Vše bohatě se zelená,
 však po květu ni stopy,
 a táies-li se na jména
 stud oči moje klopí.

112.

Ide hloh se hrdě vypíná,
já mněl, že sáším lípu,
to astra má byt' nekhynná
a vrhla se mi v řípu.

Tam rubej cení babí hněv,
zde hluchýčk kopřiv houští,
a vranovec jak sedlá' krev
plod černý volí spouští.

Len, brácl, bob a šoví'k zde,
vše leží semo tamo,
a je-li jaké květko kde
to stěchtilo se samo.

Pač divnou mám to zahuadu,
v ní různých druhů výhony,
kře chromé, stromy bez ladu
a všeho bejli' ráhony.

Na rozchodnou.

Cílem hmotnostní jmes pomoci Boží dce, Nyní nedávám mi na nejvyšší díly vzdát vědeckému výskumu.
nadývočník. Musea. Kterak uhlav ovčích kčtů p. kanovník. M. Procházka a neochabující jeho pýjoví, nader,
lišie jest zadost učiněno, ponechávám rozsudek. hradu kromějš, který pblím našim ač nevalným i letoběstě,
p. čtenář, mou aspoň bylo verdy snahou, jemu co věřoval, shromě, p. dce naše s nejvíce vřelý ochotou, posu-
mořná nejvíce aspoň, přibližně dosták. litem. ač ku. zaje a jich poklesky odvážité opravuje. Kromě co nejvíce m-
seum má být ovčím litem všech, nesit částnila se ji deklji ch. p. p. přispívatelům, jak radejším kál i obmoučlým
předce veličtí vřtina činně. Kdyby nyní v obahu meji p. druhým svým ač litem a hradě jich spolypřisolení, pal všem ch. p. p.
spřáde bylo mi zaručeno i jmena kál mnohých, kteří činně a odvážlím valumitě i mimo ústev nái ze hradě
hřmou souvřtí, přispíati mohli, bylo by se zajiště mohlo jich i činně i a p. p. muzei i hmotnou, j. i. museu i letoběstě
dovřtí vřtí rozmanitosti vřtinačch. vol. prostorně. k. v. p. hradě, a k. v. d. druhu. V. hradě i hradě, j. i. mi
vřt. p. n. y. k. k. N. j. m. se vřt. n. d. j. i. z. o. p. o. m. e. n. u. k. i. o. c. h. o. t. n. y. m. p. s. a. n. i. m. k. e. k. h. o. l. i. s. t. i. p. o. k. l. i. s. t. i. a. l. k. e. k. o. n. e. s. p. o. v. o. l. i. v. a. n. i. m.
l. e. t. a. z. y. n. a. z. a. v. e. n. o. u. s. r. u. k. o. v. a. n. o. u. o. n. o. r. a. p. r. i. s. t. i. m. N. e. j. p. r. e. d. e. i. k. a. t. n. i. s. t. u. p. c. i. m. v. y. j. m. a. p. r. i. s. t. i. m. u. v. o. v. n. i. k. u. Musea s. v. e. d. n. e. "L. a. r. B. i. k."
b. l. i. v. i. v. i. s. t. o. v. n. i. d. a. v. i. h. o. j. e. L. e. l. s. v. e. l. i. k. y. m. p. o. k. l. e. n. i. m. j. e. s. t. p. r. i. j. o. m. e. s. u. j. i. s. t. e. n. i. m. z. e. b. u. d. u. s. l. a. c. h. a. b. n. e. s. n. a. h. y. b. o. h. o. s. l. o. v. c. i. a. p. r. i. -
n. o. v. i. t. i. z. e. s. k. a. v. e. l. e. t. i. z. n. a. v. o. i. n. e. m. p. o. l. i. l. e. n. i. m. a. k. p. r. i. a. v. e. v. p. r. a. n. o. u. j. i. c. h. č. i. n. n. o. s. t. p. r. o. c. e. s. t. e. a. s. t. a. t. p. o. v. a. d. y. c. t. i. a. a. v. e. -
Museu našem opatřé s. l. i. c. e. n. i. o. b. y. j. i. c. h. b. o. h. o. s. l. o. v. c. i. m. o. r. a. v. n. y. j. i. c. h. m. o. z. n. e. p. o. d. p. o. r. o. v. a. t. i.

Opolna.

Čís. IV. L. a. b. e. t. i. p. i. s. e. r. e. P. l. n. a. a. s. p. o. l. u. p. o. t. n. e. p. r. o. v. e. d. e. n. i. m. y. k. o. n. c. i. l. v. š. e. o. b. e. c. n. y. "

K. e. n. k. e. M. s. t. i. b. n. a. p. s. t. i. b. n. a. "a. m. z. e. a. d. u. p. z. e. a. d. u. " P. i. t. o. r. n. e. l. l. y. K. o. z. f. o. m. e. l. e. t. o. b. a. s. n. i. c. k. y.

P. i. s. t. I. v. p. o. m. e. n. u. K. v. e. d. i. m. ... V. e. d. o. b. r. e. a. s. p. r. a. v. n. e. T. o. l. i. k. o. m. L. e. d. o. l. y. z. i. e. r. e. V. e. l. m. i. k. u. d. n. e. p. o. k. l. i. c. k. e. t. o. l. i. c. e. n. i. "

, j. i. z. o. d. e. t. i. s. e. t. l. e. t. s. l. a. v. n. i. s. t. o. j. i. : , j. a. k. y. j. i. z. o. d. e. t. i. s. e. t. l. e. t. n. e. P. r. o. p. i. n. e. l. k. a. j. b. a. l. V. e. v. e. n. e. d. l. e. p. r. a. v. d. y. L. e. t. n. e. i. s. t. o. n. n. y. M. a. l. -
s. l. a. v. n. i. a. n. e. l. , p. r. o. n. i. t. o. z. a. s. p. o. t. i. c. h. s. t. o. l. e. t. i. c. h. s. l. a. v. n. y. K. e. n. i. p. c. i. r. k. o. v. i. " V. y. s. d. i. s. t. p. k. a. n. o. v. i. k. M. P. r. o. c. h. a. z. k. a. -